

# ΧΑΛΩΡΙΣ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

\*Έτος Πρώτον.—Έν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1879.—Τεῦχος \*Errator.

## ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ. ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ.

1 Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 169.

Κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον συνήρθη ὁ ἀγὼν καὶ ἤρχισε μικρῶμενος ἑκατέρωθεν μετὰ τῆς αὐτῆς πεισμονῆς καὶ ἀποφασιστικότητος· ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τῆς φωνῆς καὶ τοῦ παραδείγματος τῶν ἀρχηγῶν των, τοῦ γηραιοῦ πατριάρχου Ἐγριούπ καὶ τῶν τριῶν ἰσχυρίων τοῦ προφήτου φίλων, οἱ ἀνδρείοι αὐτοῦ ἀκόλουθοι ἐρίπτοντο ἀκαταπαύστως ἐπὶ τῶν τειχῶν. Ἄλλ' οὐδεὶς ἱστορικός εἶτε Ἕλληνας εἶτε Ἀραβὺ διετήρησε τὴν ἐλαχίστην εἰδοσίαν περὶ τῶν ἐξόδων τῶν πολιορκουμένων, τῆς ποικίλης τύχης· τῶν καθημερινῶν ἀγῶνων, τῶν ἰδιαιτέρων ἑκατέρωθεν ἀνδραγαθημάτων ἧ καὶ περὶ αὐτῆς τῆς πληθῆος τῶν στρατιῶν καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀπωλειῶν των. Ἐπὶ πέντε μακροὺς μῆνας ἡ κραυγὴ τῆς ἐφόδου καὶ ἡ προκλητικὴ ἀπάντησις ἔφθανεν ἀπὸ πόλεως εἰς στρατόπεδον. Μία μόνη πύλη ἀφύλακτος, μία ἐπαλξις ἀνισχυροτέρη τῶν ἄλλων, εἰς προδότης μεταξὺ τῶν πιστῶν καὶ ἡ τύχη τῆς πόλεως ἐπεσφραγίζετο. Εἰς τὸ τέλος ἡμῶς τῶν πέντε ἐκείνων μηνῶν οὐδὲ πύργος κατέπεσεν, οὐδὲ τείχος ὑπεχώρησεν, οὐδὲ βῆμα τῶν πολιορκητῶν ἐπὶ τὰ πρόσω ἐγένετο. Ἐπίσης ἀσφαλῆς ἴστατο ἡ πόλις, εἰλικρινῶς ἐπολέμουσι οἱ στρατιῶταί της, ὑψοῦντο αἱ προσευχαί της εἰς τὸν οὐρανόν, ἀκατάβλητος ἦτο ὁ ἠρωϊσμός της, ὡς ὅτε ἡ σραγῆ καὶ ὁ ἀγὼν ἤρξαντο. Εἰς τὸ ἀνοικτὸν πεδίον, εἰς τὰς ἐνέδρας, εἰς τὰ στρατηγήματα οἱ Ἀραβες στρατηγοὶ ἐξείχον· ἀλλὰ μικρὰ ἦτο ἡ πειρὰ των εἰς τὰς πολιορκίας καὶ ἀλώσεις. Τὰ ὄχρωμάτα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἦσαν ἴσως τότε τὰ ἰσχυρότερα πάσης ἄλλης πόλεως τῆς οἰκουμένης. Εἰς μάτην οἱ κριοὶ καὶ λοιπαὶ πολιορκητικαὶ μηχαναὶ εἰς χεῖρας ἀνικάνους ἔτυπτον τὰ τείχη τοῦ Θεοδοσίου καὶ Ἡρακλείου. Περὶ πλέον δὲ καὶ περιέργως ἐφευρέσεις τοῦ Καλλινίκου, Συρίου χριστιανοῦ πρόσφυγος, ἦν ἐξεμυστηρεῖσθαι εἰς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον οὐ μικρὸν συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀποτυχίαν τῆς

προσβολῆς. Αὕτη ἦτο τὸ θαυμάσιον ἐλληνικὸν πῦρ, περὶ οὗ ἄπειροι ἐγράφησαν τόμοι, περὶ τῆς ἀληθοῦς ἡμῶς συνθέσεως τοῦ ὁποίου κατὰ πάσαν πιθανότητα οὐδὲν θετικὸν καὶ βέβαιον εἶναι γνωστόν. Περὶ τῶν συστατικῶν μόνον συμπερασμοὶ δύνανται νὰ ὀδηγήσωσιν ἡμᾶς. Νίτρον καὶ νάφθα ἄφθονον μετὰ φωσφόρου ἀπετέλουν τὸ φοβερὸν τοῦτο κράμα· ἀλλὰ τὰ φοβερὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα, ὁ δεινὸς ἐξ αὐτοῦ τρόμος περιγράφεται ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ. Διὰ τὸ λίαν εὐφλεκτον καὶ τὸ χαλεπὸν τῆς ἀποσβέσεως πᾶς πολεμιστῆς ἐδικαιοῦτο συστελλόμενος πρὸ αὐτοῦ μετὰ φρίκης καὶ τρόμου.

Ἦτο ἴσως τὸ δαιμονιώτερον ἐφεύρημα τοῦ θεοῦ τοῦ πολέμου· καθότι ἐξεχύνετο τῶν ἐπάλλεων ἀπὸ τῶν χυτρῶν, ἐξερίπτετο εἰς πεφυρακτωμένας σιδηρᾶς σφαίρας, ἐξεσφενδονίζετο διὰ λογχῶν καὶ βελῶν, ἐτίθετο ἐντὸς πυρπολικῶν, τὰ ὅποια ἔφερον ὁ ἄνεμος μεταξὺ τοῦ ἀραβικοῦ στόλου καὶ τέλος ἐξετινάσσετο ἀπὸ χαλκῶν κυλίνδρων, ὧν ἡ ἄκρα ὠμοίαζε πρὸς στόμα δράκοντος. Ἄλλ' οὐδ' ἡ πραγματικότης αὕτη ἤρκει. Ἡ φαντασία καὶ οἱ μῦθοι συνετέλουν εἰς ἐξύψωσιν τῶν φρικαλεοτήτων του. Ἡ δὲ κατασκευὴ του διετηρεῖτο ἐγεμυθότατα.

Πλείους τοῦ ἐνὸς συγγραφεῖς ἀπεκάλουν αὐτὸ τὸ Παλλάδιον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἱστορικός τις ὁμιλῶν ἐπὶ παντὸς ἄλλου ἀφοβῶς οὕτως ἀποφαίνεται περὶ αὐτοῦ. Ἦρετο ἰπτάμενον διὰ τοῦ ἀέρος ὡς πτερωτὸς δράκων μετὰ πατάγου, ὁμοίου πρὸς βροντὴν· ἡ ταχύτης αὐτοῦ ἦτο ὡς τῆς ἀστραπῆς καὶ δι' αὐτοῦ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς διεσκηδάζετο. Βουρβωνὸς τις ἱστορικός ἀναφέρει ὅτι ἀνεκαλύφθη καὶ αὕθις ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὰς ἡμέρας Λουδοβίκου ΙΖ'. Προστήθησιν ὅτι ὁ ἀτυχὴς οὗτος ἡγεμὼν ἀπηγόρευσεν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς του τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἐφευρέσεως καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως πᾶσα περὶ αὐτῆς γνῶσις ταφῆ εἰς αἰώνιον σκότος.

Τρία τινὰ συνετέλεσαν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἡ σοφὴ καὶ ἠρωϊκὴ διαγωγή τοῦ ἡγεμόνος καὶ λαοῦ της, αἱ φρίκαι τοῦ ἐλληνικοῦ πυρός, καὶ ἡ ἰσχύς τῶν ἀ-

ναλώτων τειχῶν της. Ἄλλ' ἡ πείνα ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ ἐκείνους, οὗς οἱ στρατοὶ δὲν ἐπτόουν. Δι' ἐνὸς μόνου τρόπου ἦτο δυνατόν νὰ ἀλωθῇ ἡ πόλις. Ἡ δικτῆρησις δηλονότι στενοῦ ἀποκλεισμοῦ, ἡ παρακώλυσις πάσης συγκοινωνίας μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου· ἡ μετ' ὑπομονῆς προσδοκία μέχρις ὅτου αἱ προμήθειαι τοῦ ὕδατος καὶ τῶν τροφῶν της ἐξαντληθῶσιν· οὕτως ὥστε οὐδεμία νὰ συναφθῇ μάχη, ἡ κτύπος ν' ἀνταλλαγῇ, ἢ Μωαμεθανοῦ ζωῆ διακινδυνεύσῃ· ἀπλῆ φύλαξις καὶ προσδοκία, ἦσαν τὰ μόνα μέσα δι' ὧν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ νίκη. Ἐν τούτοις πρόληψις ἢ συνθήθεια εἶνε πολλάκις ἰσχυροτέρα πίστεως· καὶ οὕτω ἀπέβη ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ παρὰ τοῖς Ἄραβι. Συνειθισμένοι ὄντες εἰς τὴν μεσημβρινὴν πατριδα των νὰ μάχωνται μόνον κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας ν' ἀναπαύονται δὲ τὸν χειμῶνα ἠρνήθησαν ἐπιμόνως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς προσβολῆς κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἥτις δι' αὐτοὺς ἦτο ἄλλη Σιβηρία. Αἱ δεήσεις, παρακλήσεις, κατάραι, τὰ δάκρυα τῶν ἀγανακτούτων ἀρχηγῶν οὐδὲν ἔχρησάμευσαν. Ἦσαν πρόθυμοι νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν πολιορκίαν τὴν ἀνοίξιν ἄλλ' οὐδεμία πειθὴ ἠδύνατο νὰ τοὺς πρκακινήσῃ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν ἀγῶνα ἐν μέσῳ τῆς χαλάρυξης καὶ χιόνος.

Ὅλη ἡ πληθὺς διέλυσε τὸ στρατόπεδον, ὕψωσε τὰ ἱστία καὶ μέχρι τοῦ ἐπιόντος Μαΐου ὁλόκληρος ὁ στρατὸς ἐμεινεν εἰς τὴν Χερσόνησον τῆς Κυζίκου κατὰ τὴν νοτιάν παραλίαν τῆς Προποντιδος. Ἐπὶ ἐξ ἄλλεπάλληλα ἔτη οὕτως ἤρχοντο καὶ ἀπῆρχοντο. Ἐπτάκις τὰ ὕδατα τῆς Προποντιδος ἠύλακώθησαν ὑπὸ τῶν προβαίνοντων πλοίων των· καὶ ἐξἄκεις πάλιν ταῦτα ὕδατα ἐπανάφερον τὸν στόλον εἰς τὸ ἤμερον αὐτοῦ καταφύγιον. Τέλος κατὰ τὸ 679 ἡ τελευταία ἐφοδὸς τῆς μακρᾶς ταύτης πολιορκίας ἐγένετο. Ἐτυχεν ὁμως τῆς αὐτῆς ἀποτυχίας, ἢ· καὶ αἱ προηγουμέναι ἐφοδοὶ. Ἡ ὑπομονή, ἀλλ' οὐχὶ ἡ ἀνδρεία τῶν πολιορκουμένων εἶχεν ὑπερβῆ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν πολιορκητῶν. Νῦν δὲ ἐκ τῶν ἑκατοντάδων τῶν χιλιάδων οἱ ἐπιζῶντες, ὅσοι ἔκραξαν «Ἀλλαχσεκμπάρ» θριαμβευτικῶς κατὰ τῆς χριστιανικῆς πόλεως, ἔστρεψαν πρὸς νότον τὰ πρόσωπά των πρὸς τὴν γῆν ὅθεν ἤλθον εἰς ἀκαρπον πορείαν. Πύσους νεκροῦς ἀρῆκαν ὀπισθεν αὐτῶν οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ μάθωμεν. Ὁ Ἐγζοῦπ βραθυμῆσας καὶ ἀπελπισ ὑπέκυψεν εἰς τοὺς κόπους τῆς πολιορκίας. Οἱ χριστιανοὶ ἀποροῦντες ἐθεάθησαν ἀπὸ τῶν πύργων των τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν πενθούτων εἰς τὴν ἐκφυγάντου. Μακρὰν τῆς πατρίδος ὅπου ἐγεννήθη, μακρὰν τοῦ τάφου τοῦ προφήτου καὶ φίλου του ὁ δικαίως τὰς ἐλπίδας γηραιὸς ὀγδοηκοντούτης

ἐπέπρωτο νὰ ταφῇ. Ἐπὶ ὀκτακόσια περίπου ἔτη τὰ ὀστά του ἔμενον ἤσυχα ἐν τῷ τάφῳ του. Τέλος ἔθνος ἐξ Ἰνδοστανῆς, ἔθνος, περὶ οὗ ὁ Ἐγζοῦπ οὐδέποτε ἤκουσεν, ἔκραξε πάλιν τὴν πολεμικὴν κραυγὴν τοῦ Ἰσλάμ ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ὅπου ἐκείνος ἐπολέμησεν. Εὐνοϊκόν τι ὄνειρον ἀπεκάλυψεν εἰς δεξιάν του τοῦ εἰσβάλλοντος στρατοῦ τὸν τόπον τῆς ταφῆς του, ὅπου ἀνυγέρθη τέμενος θεωρούμενον μέχρι τῆς σήμερον ὡς τὸ ἱερώτερον Μωαμεθανικόν εὐκτήριον ἐν Εὐρώπῃ. Ἐν αὐτῷ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσοδος ποδῶς χριστιανοῦ. Πρὸς τιμὴν δὲ τῆς ἐνδόξου μνήμης τοῦ ἀγίου γέροντος ἕκαστος Ὀθωμανὸς σουλτάνος ἐπὶ τετρακόσια ἔτη ἐξώσθη τὸ ξίφος τοῦ Ὄσμάν ἐν τῷ τέμενει τοῦ Ἐγζοῦπ. Ζημία ἐπὶ ζημίας ἠκολούθησε τοὺς Σαρακηνούς καθ' ὅλην τὴν στρατείαν τῆς ἐπανάστου. Ὁ στόλος σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν κατεστράφη παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Παμφυλίας. Ὁ στρατὸς κατεδιώχθη διὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ὑπὸ τὴν στρατηγῶν τοῦ Κωνσταντινοῦ, ἀδιακώπως παρηνοχλιετο καὶ ἐπὶ τέλους κατεστράφη. Εἶνε ἀμφίβολον ἐάν ποτε εἰς ἐπὶ δέκα τῆς φοβερᾶς ἐκείνης πληθῆος τῶν 350,000 ἴσως ἀνδρείων καὶ ζηλωτῶν μαχητῶν ἔφθασεν εἰς τὰ σύνορα τῆς Συρίας. Ὡς ποτε κατὰ τῆς Ἀγγλίας τελείως ἀπέτυχεν ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος στόλος Φιλίππου τοῦ Β'. οὕτω καὶ ἡ ἐπιχείρησις τοῦ Μωαβία ἀπέτυχε. Καταβληθεὶς ὑπὸ τῆς συμφορᾶς ὁ Καλίφης ἀπέθανε τὸ ἐπόμενον ἔτος. Τὸ κατὰ τοῦ Καλιφάτου ράπισμα ἀντήγησε δι' ὅλης τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀσίας ὥστε κατέλειπεν εἰς τὸν υἱόν του σαλευόμενον θρόνον. Οἱ τοῦ Ἀλῆ ἀκόλουθοι φανερώς ἐστασίαζον. Ἰσχυρότερον δὲ καὶ ἰκανώτερον ἔτι κόμμα, τὸ τῶν Ἀβασσιδῶν, ἤρξατο ἀναραινόμενον. Ἐπὶ τριῶντα ἔτη τὸ κράτος τοῦ Ἰσλάμ κατεμαστιζέτο ὑπὸ τοῦ ἀγριωτάτου καὶ φανατικωτάτου ἐμφυλίου πολέμου. Καίτοι αἱ κατακτήσεις πρὸς δυσμὰς καὶ ἀνατολὰς ἐξηκολούθουν, ἢ πρὸς βορρᾶν ὁμως τύχη του ἐπεσοραχίσθη. Περιορισμένος ἐκ τοῦ μίσους τῶν ὑπῆκόων του καὶ ἐπιθυμῶν νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὰ ἰσχυρὰ κατὰ τὸ κράτος του ὁ Μωαβίας πρὸ τοῦ θανάτου του συνωμολόγησε ταπεινωτικὴν εἰρήνην μετὰ τοῦ αυτοκράτορος Κωνσταντινοῦ. Ἐν αὐτῇ ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ ἐτήσια δῶρα τῷ Γραικο-ρωμαίῳ αυτοκράτορι μὴ λαμβάνων παρ' αὐτοῦ τοιαῦτα· καὶ διὰ τῆς λέξεως ταύτης «δῶρα» ὀλιγώτερον τραχείας ἐκφράσεως ἐτησίου φόρου οἱ Ἄραβες ἱστορικοὶ ἠθέλησαν νὰ καλύψωσι τὸ ἀτιμωτικὸν τῶν ὄρων. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κωνσταντινοῦ φάσματα αυτοκράτορων ἀνῆλθον ἀλλεπαλλήλως εἰς τὸν Βυζαντινὸν θρόνον, ἐνῶ Καλίφης μετὰ Καλίφην, ὧν αἱ ἀξιώσεις ἕκαστος διημισηθούντο, ἠκολούθουν τὰ βήματα τοῦ

Μωαβία. Τῷ 716 δεύτερος σαρακηνὸς στρατὸς, πλὴν ὀλιγαριθμότερος τοῦ πρώτου, ἐστρατοπέδευσεν ἀπέναντι τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπὶ δύο ἔτη διετήρησεν στενὴν καὶ ἀδιάλειπτον πολιορκίαν. Ἡ ἱστορία τοῦ δευτέρου τούτου πολέμου εἶναι λίαν τιμητικὴ διὰ τε τὸν αυτοκράτορα Λέοντα τὸν Ἰσαυρον καὶ ὅλον τὸν πληθυσμὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀπέτυχε δὲ ἐπίσης τελείως καὶ ἀπελπιστικῶς ὡς ἡ μεγαλειτέρα πρὸ αὐτοῦ στρατιά. Καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ἀκόμη ἐφαίνοντο συμμαχοῦντα μετὰ τῶν ἀνδρείων πολιορκημένων. Χειμῶν πρωτοφανοῦς δριμύτητος ἀπέβη καταστρεπτικώτερος εἰς τοὺς πολιορκητὰς ἢ αὐτὰ τὰ ὄπλα τῶν πολεμίων. Οἱ ἐπιζῶντες προσεβλήθησαν ἐν αὐτῷ τῷ στρατοπέδῳ των ὑπὸ 10,000 Βουλγάρων καὶ σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν κατεστράφησαν. Ἄλλ' ἡ περιγραφή τῆς δευτέρας ταύτης πολιορκίας, καὶ τοῖς αἰ λεπτομέρειαι αὐτῆς εἶνε λίαν ἐνδιαφέρουσαι, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰ στενὰ ὄρια, τὰ ὅποια ἐπέτρεψα ἑμαυτῷ ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος ἀναγνώσματος.

Ἐπὶ τῆς συνθήθειας κανῶν σχεδὸν καταστᾶσα καθ' ἣν οἱ Εὐρωπαῖοι συγγραφεῖς οἰουδῆποτε ἔθνον, τὴν καλουμένην Ἑλληνικὴν, Βυζαντινὴν ἢ Ἀνατολικὴν αυτοκρατορίαν. Γερμανοὶ καὶ Ἄγγλοι, Γάλλοι καὶ Ἴταλοὶ συγγραφεῖς ἐκληρονόμησαν τὰς προλήψεις τῆς μεγάλης Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς γνώμας αὐτῆς κατὰ τῆς σχισματικῆς Ἀνατολῆς. Ἀληθὲς εἶνε ὅτι εἰς τὴν μακρὰν πορείαν ἐνδεκα αἰώνων ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς ὑπὸ Κωνσταντινοῦ τοῦ Μεγάλου μέχρις οὗ τὸ σῶμα τοῦ τελευταίου Κωνσταντινοῦ ἐτάφη ὑπὸ τὰ εἰρήπια τῆς αυτοκρατορίας του πολλοὶ ὑπῆρξαν μωροὶ καὶ τυραννικοὶ αυτοκράτορες, πολλοὶ διεφθαρμένοι πατριάρχαι καὶ ἐπίσκοποι, πολλοὶ ἀγενεῖς καὶ ἀμαθεῖς στρατηγοὶ, οἵτινες πληροῦσι πολλὰς σελίδας τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας διὰ τῶν αἰσχυρῶν καὶ ἀνοσιῶν πράξεων των. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὑπῆρξαν Βυζαντινοὶ ἱστορικοὶ ὧν αἱ ἱστορικαὶ ἦσαν ἐπίσης ψευδεῖς καὶ ἀνάξιαι λόγου ὡς οἱ βίοι, οὗς ἐπειρῶντο νὰ ἐξεικονίσωσιν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ κατὰ τῆς θρησκευτικῆς συζητήσεως ἐπισκέψθη τοὺς Ἀνατολικούς Χριστιανούς εἰς τὸν τρόπον οὐδεμίαν ἄλλην κοινότητα θρησκευτικὴν. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἀπὸ κενροῦ εἰς καιρὸν διεπράττοντο ἄτιμοι πράξεις, πατροκτονίας, προδοσίας, στάσεως, σκληρότητος, δειλίας, ἐξ ὧν ἡ ἀνθρωπότης φοιρεῖ. Ἄλλ' ἐκτός ὅλων τούτων ὅτε γίνεται λόγος περὶ Βυζαντινοῦ κράτους ἀμαρτήματα, ἃ δὲν διεπραξεν, αἰρέσεις, ἃς δὲν ἐνεκολπώθη, σφάλματα, εἰς ἃ οὐδέποτε ὑπέπεσε συνεσωρεύθησαν ὑπὸ μεροληπτικῶν δικαστῶν κατὰ τῆς ἀθώας κεφαλῆς του. Ἡ κατὰ μέτρον ὄρον

ἀρετῆ καὶ ἰκανότητος τῶν αυτοκράτορων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐξισοῦται πρὸς τὴν οἰασθῆποτε βασιλευσῆς γεννεῆς ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ 330 μέχρι τοῦ 1453. Ἀδιάφορον ἐάν ἡ σύγκρισις γίνῃ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας μέχρι τῶν ἡμερῶν Ριχάρδου Γ', μετὰ τῶν μοναρχῶν τῆς Γαλλίας μέχρι τῆς ἐποχῆς Λουδοβίκου ΙΑ', ἢ τῶν μεγάλων δουκῶν τῆς Ρωσίας Ἰβάν Γ'. Οἱ 315 πατριάρχαι τῆς Κωνσταντινουπόλεως οὐδὲν πάσχουσιν ἐκ τῆς συγκρίσεως πρὸς τοὺς 260 ἀκνηστάτους πάππας τῆς καθολικῆς Ρώμης. Ἐνῶ καὶ τοὶ ὀλιγώτερον ὑπολογίζοντες καὶ ἀνελεύοντες ἢ οἱ Ἀνατολικοὶ αὐτῶν συνάδελφοι οἱ χριστιανοὶ τῆς Δύσεως ὑπῆρξαν αἰματηρότεροι καὶ κτηνωδέστεροι καὶ οὐχ ἦττον δογματικοὶ αὐτῶν. Ἐν μέρει ἀναμφιβόλως ἢ χρῆσις τῆς ἀστροφῆς λατινικῆς καὶ ἀκατεργάστων εἰσέτι βαρβαρικῶν γλωσσῶν, ἀνικάνων πρὸς ἐκφρασιν λεπτομερῶν διακρίσεων, ἀπῆλλαξε τὴν Εὐρώπην τοῦ ἀγόνου θεολογισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς. Λαμβάνοντες τέλος τὰ πάντα ὑπ' ὄψιν, καὶ τὴν ἄγνοιαν, ἐξευτέλιαν, καὶ δεισιδαιμονίαν των, ἀμφιβάλλομεν ἂν ὁ λαὸς τῆς ἀνατολικῆς πρωτευούσης ἦν κατώτερος εἰς τὴν ἀρετὴν, τὸν πατριωτισμὸν, τὴν εὐφυῆ ἀκόμη, πρὸς τοὺς κατόικους τῶν πόλεων τῆς Δύσεως.

Ὅπως δὲ ποτ' ἂν ἔχη, ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ, εἰς ἣν αἰσθάνομαι ὅτι ἀπέδωκα μικρὰν δικαιοσύνην, Κωνσταντῖνος ὁ Πογωνάτος, ἢ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ ὁ λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως προσεπάθησαν νὰ ἐκτελέσωσι τὸ καθῆκόν των, ὅπερ καὶ ἐποίησαν μετ' ἀφοσιώσεως ἐξ Ἰσοῦ ἐπιτυχούς καὶ θαυμαστῆς.

## Ἡ ΣΙΒΗΡΙΑΝΗ ΝΕΑΝΙΣ.

Μετάφρασις Δ. Γ. Μουστράτου.

Συνέχεια· ἴδε σελ. 180.

Διαρκούσης τῆς ἀναπαύσεως ταύτης, φιλελεῆμων τις χωρικὸς κατεσκεύασεν αὐτῇ ζεῦγος ὑποδημάτων, ὅτε δ' ἀνέρωσεν ἐντελῶς, ἀπεχαιρέτισε τὴν ἀγαθὴν ἐκείνην γυναῖκα καὶ ἤρξατο αὐθις ὁδοιποροῦσα μέχρι χειμῶνος· κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ταύτην κατέλυεν ἐνίοτε ἐν διαφόροις κώμας, καθ' ἣν ἠσθάνετο κόπωσην καὶ κατὰ τὴν δεξιῶσιν ἦς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς κατοίκους. Ὅπου δ' ἂν ὑπεδέχοντο αὐτὴν, προσεπάθει ν' ἀποβαίνῃ ὠρέλιμος, εἴτε τὴν οἰκίαν σαρώνουσα, εἴτε πλύνουσα τὰ ὄθνια, εἴτε ράπτουσα ἐνδύματα τῶν ζενιζόντων αὐτὴν.

Τὰ κατ' αὐτὴν ἀφηγεῖτο μόνον ὅτε ἐδέχοντο

και εκράτουν αυτήν διαρκῶς ἐν τῇ οἰκίᾳ. Διότι εἶχε παρατηρήσει ὅτι ὁσάκις ἤθελεν ἀνακαινοῖ τὰ περὶ αὐτῆς ἐκ πρώτης ἀφειρησίας, οὐδαμῶς ἐπίστευον, ἀλλ' ὑπελάμβανον αὐτὴν τυχοδιώκτιν. Καὶ πράγματι, ὁσάκις οἱ ἄνθρωποι παρατηρῶσιν ὅτι θέλει τις νὰ προσελκύσῃται αὐτούς, φύσει δείκνυνται ψυχροί· πρέπει νὰ συγκινηθῆσιν αὐτούς, μὴ παρέχων αὐτοῖς μηδεμίαν ὑπόνοιαν· ἀλλὰ καὶ τούτου κατωρθωθέντος, πολλῶν προθυμότερον οἰκτεροῦσιν, ἢ ὑπολήπτονται σε.

Ὅθεν ἡ Πρασκοβία πρῶτον μὲν ἤτει τεμάχιον ἄρτου, ἔπειτα δέ, ἵνα τύχῃ φιλοξενίας, ἐλάλει περὶ τοῦ κατακάμπτοντος αὐτὴν καμάτου· ὅτε δὲ πλέον ἐδέχοντο αὐτὴν ἐπὶ τινα χρόνον, τότε ἐδήλου τὸ νόημα καὶ ἀφηγεῖτο τὰ περὶ αὐτῆς.

Οὕτω ἐν τῇ ἐπιμόχθῳ αὐτῆς πορεία, βραθυμῶδον ἐσπούδαζε τὴν σκληρὰν σπουδὴν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Πολλάκις οἱ ἀποπέμποντες αὐτὴν παρατηροῦντες ὅτι ἀπεχώρει θρηνοῦσα, ἀνεκάλουν αὐτὴν ὀπίσω καὶ κάλλιστα ἐδεξιοῦντο.

Πρὸς τὰς ἀρνήσεις ἤκιστα φαίνονται εὐαίσθητοι οἱ ἐν αὐταῖς συνηθίσαντες ἐπαίται· ἀλλ' ἡ Πρασκοβία, καὶ περὶ ὑπὸ τῆς τύχης εἰς οἰκτρὰν κατάστασιν τεταγμένη, δὲν εἶχεν ὅμως καταντήσει, πρὸ τῆς ὁδοιπορίας τῆς, νὰ ἐκλιπαρῇ τὴν συμπάθειαν καὶ τὸν οἶκτον· μεθ' ὅλην δὲ τὴν μεγαλοψυχίαν καὶ καρτερίαν αὐτῆς, κατεθλίβετο ὁσάκις ἤρνούντο καὶ μάλιστα ὁσάκις αἱ ἀρνήσεις ἐπήγαζον ἐκ κκιῆς πρὸς αὐτὴν ὑπολήψεις. Εἶπομεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅπως ἀπέβη αὐτῇ λυσιστελής ἡ τοῦ διαβατηρίου πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ χωρίου προσαγωγή· τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἠνάγκασεν αὐτὴν νὰ προάγῃ αὐτὸ πανταχοῦ, ὁσάκις ἐπέθυμι νὰ τύχῃ πλείονος εὐνοίας παρὰ τοῖς ξενίζουσιν αὐτὴν. Τὸ διαβατήριον ἐχαρακτήριζεν αὐτὴν ὡς στρατηγοῦ θυγατέρα, τούτο δὲ πολλάκις αὐτὴν ἐν πολλοῖς ὠφέλησε.

Καὶ ὅμως ὠμολόγει, ἐν τῷ μετέπειτα χρόνῳ, ὅτι ἡ μὲν δυστυχία τῆς ἀποπομπῆς· σπανίως αὐτῇ συνέβαιεν, αἱ δὲ φιλάνθρωποι καὶ εὐμενεῖς πρὸς αὐτὴν δεξιώσεις ἦσαν τὸναντίον πολυαριθμότεροι.

— Φαντάζονται, ἔλεγεν, ὅτι ἡ πορεία μου ὑπῆρξε θλιβερωτάτη, διότι ἀφηγοῦμαι μόνον ὅσα ὑπέστην δεινά, χωρὶς νὰ λέγω τι περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλυμάτων, τὰ ὅποια ἀπάντησα καὶ περὶ τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τι.

Ἐν τῶν θλιβερῶν καὶ δεινῶν τῆς πορείας αὐτῆς περιστατικῶν, καθ' ὃ ἡ νεάνις ὑπέλαθεν ἀπειλούμενην τὴν ζωὴν αὐτῆς, εἶνε ἄξιον μνείας διὰ τὸ παράδοξον αὐτοῦ.

Ἐν τινι ἐσπέρῃ ἐβάδιζε παρὰ τὰς οἰκίας χωρίου, ζητοῦσα κατάλυμα καὶ ἐνῶ ἐξήτει, χωρικός

τις, πρὸ ὀλίγου ἀρνηθεὶς αὐτῇ φιλοξενίαν, ἠκολούθησε καὶ ἀνεκάλεσεν αὐτὴν.

Ὁ χωρικός ἦτο πρεσβύτερος δυσμορφώτατος. Ἡ Πρασκοβία ἐδίστασε ν' ἀποδεχθῇ τὴν προσφορὰν αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως ἐδέξατο καὶ ὠδηγήθη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, φοβηθεῖσα μὴ δὲν εὐρῆ ἕτερον τι κατάλυμα.

Ἐν τῇ ἰσθμῷ ὑπῆρχε μία μόνη προβεβηκυία τὴν ἡλικίαν γυνή, ἧς ἡ θεὰ ἦν ἔτι μᾶλλον ἀπαισία τῆς τοῦ ὁδηγοῦ τῆς Πρασκοβίας. Οὗτος ἔκλεισεν ἐπιμελῶς τὴν θύραν καὶ τὰ παραθυροφύλλα.

Οἱ δύο ἐκείνοι ἄνθρωποι ἤκιστα ἐφιλορηήσαντο τὴν πρὸς αὐτοὺς εἰσελθούσαν κόρη· ὁ τρόπος αὐτῶν τόσον ἦτον ἀλλόκοτος ὥστε ἡ Πρασκοβία ἠσθάνετο φόβον καὶ μετεμελεῖτο ἡδὴ διότι κατέλυσε παρ' αὐτοῖς.

Εἶπον αὐτῇ νὰ καθίσῃ.

Τὴν ἰσθμῷ ἐφώτιζον φλέγουσαι ἐλάτιναι σχίζαι, ἐμπεπηγμέναι εἰς τοίχου ὀπὴν· τὰς σχίζας τρύτας, ἅμα καταναλωθείσας, συχρὰ ἄλλα διεδέχοντο. Ἐν τῷ πενήθμῳ φέγγει τῶν φλογῶν ἐκείνων, ἔβλεπεν ἡ Πρασκοβία προσηλωμένους ἐπ' αὐτῆς τοὺς τῶν ξενίζόντων ὀφθαλμούς, ὁσάκις ἐτόλμα ν' ἀνυψώσῃ τοὺς ἑαυτῆς.

Τέλος, μετὰ βραχείαν σιγὴν,

— Πόθεν ἔρχεσαι; ἠρώτησεν αὐτὴν ἡ γραία.

— Ἐρχομαι ἐξ Ἰσχυμῆς καὶ ὑπάγω εἰς Πετρούπολιν.

— ὦ, ὦ! ἔχεις λοιπὸν πολλὰ χρήματα ἀφοῦ ἐπιχειρεῖς τόσον μέγα ταξίδιον.

— Μοὶ μένουσι μόνον ὀγδοήκοντα χάλκινα καπίκια ἀπεκρίθη δειλιάσασα ἡ ὁδοιπόρος.

— Ψεύδεται! ἀνεβόησεν ἡ γραία· καὶ ψεύδεται! Κάνεις δὲν ἀποφασίζει νὰ ὑπάγῃ τόσον μακρὰν, μὲ τόσον ὀλίγα χρήματα!

Εἰς μάτην ἡ νεάνις διεμαρτύρετο ὅτι τοσαύτη ἦν ὅλη αὐτῆς ἡ περιουσία· δὲν ἐπίστευον, ἀλλ' ἔσκαωπτον ἄνθρωποι καὶ γυνή.

— Ἐκ Τοβόλσκης εἰς Πετρούπολιν μὲ ὀγδοήκοντα καπίκια, ἔλεγεν ἡ γυνή· πολὺ εὐκολον μὰ τὴν ἀλήθειαν!

Ἡ τάλινα κόρη, προσβεβλημένη καὶ ἔντρομος, συνέχευε τὸν ροῦν τῶν δακρύων τῆς καὶ χαμηλοφῶνως ἐπεκαλεῖτο τοῦ Θεοῦ τὴν βοήθειαν.

Ἐν τούτοις παρετέθησαν αὐτῇ γεώμηλα, φαρμακοῦσα δ' αὐτὰ ἐκέλευσεν ἡ γυνή νὰ κατακλιθῇ.

Ἡ Πρασκοβία, μετὰ τρόμου ὑποπτευθεῖσα ὅτι ἦταν κλέπται οἱ ξενίζοντες αὐτὴν, προθύμως ἠθέλε δώσει τὰ ἐναπολειφθέντα αὐτῇ χρήματα, ἐν' ἀπελευθερωθῇ τῶν χειρῶν αὐτῶν· ἐξεδύθη τινὰ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῆς πρὶν ἢ ἀναβῆ εἰς τὴν θερμάστραν, διότι ἐπ' αὐτῆς ἐμελλε νὰ διέλθῃ τὴν

νύκτα! καὶ ἀφῆκε χαμὰὶ πρόχειρα τὰ τε θυλάκια καὶ τὸν σάκκον αὐτῆς, ἵνα ἐκείνοι καταλογίσωσιν εὐκόλως τ' ἀργύρια, ἀπαλλάσσοντες αὐτὴν τοῦ ἐκ τῆς ἐρεύνης καὶ ψηλαφήσεως αἰσχύου.

Οἱ δύο πρεσβύτεροι, ἅμα ὑπολαβόντες αὐτὴν ἀποκοιμηθεῖσαν ἤρξαντο ἀνερευνῶντες Ἡ Πρασκοβία ἐναγωνίως ἠκροῦτο τῆς συνομιλίας αὐτῶν.

— Καὶ ἄλλα χρήματα ἔχει ἐπάνω τῆς, ἔλεγον· χωρὶς ἄλλο ἔχει γραμμᾶτια. Εἶδον, προσέθηκεν ἡ γραία, μικρὸν σάκκον, κρεμάμενον εἰς τὸν λαϊμόν τῆς· ἐκεῖ ἔχει τὰ χρήματα.

Καὶ πράγματι τὸν μικρὸν ἐκείνον σάκκον, ἐκ κηρωτοῦ ὑράσματος κατεσκευασμένον καὶ περιέχοντα τὸ διαβατήριον, οὐδέποτε κατέλειπεν ἡ Πρασκοβία.

Τότε ἤρξαντο λαλοῦντες ἐτι χαμηλοτέρῳ φωνῇ, αἱ δὲ λέξεις, ὧν ἠκουεν ἡ Πρασκοβία κατὰ χρονικὰ διαλείμματα, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνθαρρύνωσιν αὐτὴν.

— Κάνεις δὲν τὴν εἶδεν ὅτε ἦλθεν ἐδῶ, ἔλεγον οἱ ἄθλιοι· οὐδὲ κἄν ὑπωψιάσθησαν ὅτι εὕρισκεται ἀκόμη ἐν τῷ χωρίῳ.

Καὶ ἐξηκολούθουν λαλοῦντες ἐτι μᾶλλον χαμηλοφῶνως.

Μετ' ὀλιγόστιμον σιωπῆς, ἐνῶ ἡ φαντασία τῆς νεάνιδος διεψέγγαρε αὐτῇ μέγιστα δεινά, αἴφνης εἶδεν αὐτὴ ἀναθορούσαν τὴν κεφαλὴν τῆς φρικώδους γραίας, ἀναρριχωμένης ἐπὶ τὴν θερμάστραν. Ἄπαν τὸ αἶμα ἐπάγη ἐν ταῖς φλεβῖν αὐτῆς. Ἡ νεάνις ἐξώρισεν αὐτὴν νὰ μὴ ἐπιβουλεύῃ τὴν ζωὴν τῆς, βεβαιούσα αὐτὴν ὅτι δὲν εἶχε χρήματα· ἀλλ' ἡ ἀδυσώπητος ἐρευνήτρια, οὐδὲν ἀποκρινάμενη, ἤρξατο ἀναζητοῦσα ἐν τοῖς φορέμασι καὶ ὑποδήμασι τῆς Πρασκοβίας, ἀναγκασθείσης ν' ἀποδυθῇ αὐτά.

Ὁ ἀνὴρ προσεκόμισε φῶς· ἠρεύνησεν τὸν σάκκον τοῦ διαβατηρίου καὶ ἐκέλευσεν αὐτὴν ν' ἀνοίξῃ τὰς χεῖρας. Τὸ γηραιὸν ζεῦγος, βλέπον μα-

ταιομένους τὰς ἐρέυνας αὐτοῦ, κατῆλθε τέλος καὶ ἀφῆκε τὴν ὁδοιπόρον ἡμῶν μᾶλλον νεκρὰν ἢ ζῶσαν.

Ἡ φρικαλέα ἐκείνη σκηνή, πολλῶν δὲ μᾶλλον ὁ φόβος μὴ ἐπαναληφθῇ, ἐπὶ πολὺν χρόνον εἶχον ἀπυπνον τὴν Πρασκοβίαν.

Ἐν τοσοῦτῳ, διακρίνασα ἐκ τῆς θορυβώδους αὐτῶν ἀναπνοῆς ὅτι ἀπεκοιμήθησαν οἱ ξενίζοντες αὐτὴν, βαθμηδὸν ἀνεθάρρησε καὶ, τοῦ κόπου καταβαλόντος τὴν φρίκην, ἀπεκοιμήθη καὶ αὐτὴ βραχύως.

Ἡ γραία ἐξήγειρεν αὐτὴν πρὸ πολλοῦ ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. Ἡ νεάνις κατῆλθε τῆς θερμάστρας καὶ μετ' ἐκπλήξεως εἶδεν ἡμερώτερον καὶ φυσικώτερον τὸν τρόπον καὶ τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναικός. Ἡθέλησε ν' ἀπέλθῃ· ἐκείνοι ἐκράτησαν αὐτὴν ἵνα παρὰσχῶσιν αὐτῇ γεῦμα. Ὅντως ἡ γραία παρεθύς ἠτοίμασεν αὐτὸ πολλῶν προθυμότερον ἢ τῇ προτεραιᾳ.

Διὰ τινος δικράνου ἐξαγαγοῦσα τῆς θερμάστρας ἀγγεῖον περιέχον stchil, προσήνεγκε τῇ νεάνιδι ἰκανὴν ἐξ αὐτοῦ μερίδα, συγχρόνως δὲ ὁ ἀνὴρ ἀνεσθήκωσε καταπακτὴν τινα τοῦ ἐδάφους καὶ ἐκ κάδου, περιέχοντος kvas, ἤντησε καὶ προσήνεγκεν αὐτῇ πλήρη ὑδρίαν.

Μικρὸν τι ἀναθάρρησασα ἐξ ἐκείνης τῆς περιποίησεως, ἀπεκρίνατο εὐλακρῶς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις αὐτῶν, ἀφηγηθεῖσα καὶ τινα τῶν κατ' αὐτὴν.

Ἡ διήγησις ἐφάνη συγκινοῦσά πως τοὺς δύο πρεσβύτερους· θέλοντες οὗτοι νὰ αἰτιολογήσωσι τὴν πρὸ μικροῦ διαγωγὴν των, ἐβεβαίωσαν ὅτι μόνον καὶ μόνον διότι ἀτόπως ὑπωπτεύθησαν αὐτὴν κλέπτριαν ἠθέλησαν νὰ μάθωσιν ἂν εἶχε χρήματα μεθ' ἑαυτῆς καὶ ὅτι ἠδύνατο ἡ Πρασκοβία νὰ ἴδῃ, λογιζομένη τὰ ὀλίγα αὐτῆς ἀργύρια, ὅτι καὶ ἐκείνοι οὐδῶλως ἦσαν κλέπται.

Τέλος ἡ νεάνις ἀπεχαίρειται αὐτούς, ἀγνοοῦσα μὲν ἂν ὄρειεν ἢ μὴ ὄρειεν αὐτοῖς ἐκφρασίν εὐχαριστίας, εὐδαιμονίζουσα δ' ἑαυτὴν ὅτι ἐξῆλθε τοῦ οἴκου ἐκείνου.

Διανύσασα βέροτιά τινα ἀπὸ τοῦ χωρίου ἀπηρίθησεν ἐκ περιεργείας τὰ χρήματα αὐτῆς. Βεβελίως θέλει θαυμάσει ὁ ἀναγνώστης ὅσον καὶ ἡ Πρασκοβία, μανθάνων ὅτι ἀντὶ τῶν ὀγδοήκοντα καπικίων αὐτῆς, εὔρεν ἑκατὸν εἰκόσιν.

Τὰ τεσσαράκοντα προσέθηκεν οἱ ξενίσαντες αὐτὴν.

Ἡ Πρασκοβία ἠσμένιζεν ἀρηγομένη πολλὰκις

1 Ρωσικὴ μάζα ἐξ ἀλιπάστου κρέατος καὶ τεταριγεμένης κρέμας.

2 Εἶδος ζύθου ἐξ ἀλεύρου σικάλεως.

τοῦτο τὸ συμβάν, ὡς ἀρίθην ἀποδείξει τῆς θείας προστασίας, αἴφνης μεταβαλοῦσης τὴν καρδίαν τῶν ἀχρείων ἐκείνων ἀνθρώπων.

Μετά τινα χρόνον περιέστη εἰς ἀλλοίον τινα κίνδυνον, σφόδρα σύτην ἐκφοβήσαντα.

Μιξ τῶν ἡμερῶν ἐμελλε νὰ διανύσῃ μακρὰν πορείαν, διὸ καὶ ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ σταθμοῦ, ἐν ᾧ κατέλυσε, κατὰ τὴν δευτέραν ἐπιθυμητὴν ὥραν.

Καθ' ἣν στιγμήν ἐξήρχετο τῆς κώμης, ἀγέλη κυνῶν ἐκύκλωσαν καὶ ἐφώρμησαν κατ' αὐτῆς.

Ἡ νεάνις ἤρξατο τρέχουσα, ἀμυνομένη ἐαυτὴν διὰ τῆς βακτηρίας· ἀλλὰ τοῦτο ἐπηύξησε τὴν μανίαν τῶν κυνῶν.

Ἐν τῶν ζῶων ἐκείνων ἤρπασε καὶ ἔσχισε τὸ κράσπεδον τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς. Τότε ἡ Πρασκοβία ἔβλεπεν ἐαυτὴν κατὰ γῆς ἐπικαλεσαμένη τὸν Παντοδύναμον. Μετὰ φρίκης μάλιστα ἤιθετο ἐνὰ τῶν λυσσαλεωτέρων ὄφραινομένων τὸν τράχηλον αὐτῆς διὰ τοῦ παγεροῦ τοῦ ρύγχους.

— Ἀνελογιζομένη, ἔλεγεν ἐπειτα, ὅτι ὁ σώσας με ἐκ τῆς θύελλης καὶ τῶν κλεπτῶν ἐμελλε νὰ με προφυλάξῃ καὶ ἀπὸ τοῦ νέου ἐκείνου κινδύνου.

Οἱ κύνες οὐδὲν κακὸν ἐποίησαν αὐτῇ· χωρικός διαβάντων ἀπῆλθε καὶ διεσκόρπισεν αὐτούς.

Ἐπεταί συνέχεια. Xavier de Maistre.

\**Εκ τινος σπονδαίας μελέτης «Περὶ τῆς μυθιστοριογραφίας ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1860», δημοσιευθείσης ἐν τῷ «Παρθενῶ», ἐπὶ τοῦ κ. Ἀρτωρίου Φραβασιέτη, ἀποσπῶμεν τὸ ἐπ' αὐτοῦ μεταφρασθὲν διήγημα «Ὁ πλοίαρχος Dodero» τοῦ Giulio Barrili, ἐνὸς τῶν διασημοτέρων συγχρόνων μυθιστοριογράφων τῆς Ἰταλίας.*

Σ. Τ. Δ.

### Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ DODERO.

Παρεκαθήμεθα, ἂν καλῶς ἐνθυμούμαι, ἐννέα ἢ δέκα εἰς τὴν τράπεζαν, ἐν τῷ ὠραίῳ χωρίῳ τοῦ Κουίντου, ὅπου οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται ναῦται, γίνονται πλοίαρχοι καὶ ἀναπαύονται συχνάκις ἐπὶ ἐκατομμυρίων.

Τὸ γεῦμα ὑπῆρξε γαστρονομικὸν δείγμα ὄλων τῶν ἐδωδίων τοῦ Κουίντου. Ἡ Γαλλία δὲν εἶχεν ἐπεμβῆ ὡς συνήθως, προσθέτουσα τὰς ὀλίγον αὐθεντικὰς φιάλας τοῦ Καμπανίτου τῆς, ἀλλὰ τὸ συμπόσιον ἐκλειν ἡ Ἰταλία, ἐργαζομένη μόνη, διὰ τοῦ Συρακουσίου ἐκείνου οἴνου, ὅστις ἐξυπνίζει τοὺς νεκροὺς καὶ ἀποκοιμίζει τοὺς ζῶντας.

Εἶχομεν φθάσει εἰς τὰ ἐπιδόρπια, δηλαδὴ εἰς τὰς προπύσεις καὶ εἰς τὰς διηγῆσεις.

— Καὶ σεις, πλοίαρχε, δὲν λέγετε τίποτε;

Ἡ ἐρώτησις αὐτὴ ἀπευθύνετο πρὸς ἡλικιωμέ-

νον ἄνδρα, ἔχοντα λευκὴν τὴν γενειάδα, ἡλιοκαεὶς τὸ πρόσωπον, ζωροῦς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ πλοίαρχος δὲν ἀπάντησεν εἰς τὴν ἀπρόοπτον ἐρώτησιν. Ἠρέσθη νὰ μειδιάσῃ, ἐγείρας δὲ τὸ ποτήριον μέχρις ὀφθαλμῶν, παρητήρησε τὸν οἶνον πρὸς τὸ φῶς, καθὼς ἡ Κλεοπάτρα τοῦ ἀναλυθέντος ἀδάμαντός της.

— Ἀφήσατε ἡσυχον τὸν πλοίαρχον, εἰπέ τις τῶν συνδαιτυμόνων. Λέγουσιν ὅτι νυμφεύεται, καὶ προετοιμάζεται διὰ τῆς σιωπῆς εἰς τὴν σοβαρὰν ταύτην προζῆν.

— Καὶ τί;—εἶπεν ὁ πλοίαρχος Dodero—νομίζετε ὅτι δὲν δύναμαι νὰ νυμφευθῶ, ἂν θέλω; Ἀλλὰ, εἰς τὸ γεῦμα τῆς ζωῆς, ὁ γάμος φυλάττεται ὡς ἐπιδόρπιον. Ἐγὼ ὅμως δὲν ἀπεράσισα ἀκόμη νὰ μὴ ταξιδεύσω πλέον.

— Διάβολε! μήπως ἀφήσατε ἐρωμένην τινὰ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν ἢ εἰς τὴν Νέαν Ζηλανδίαν;

— Ἄ! καὶ ἄνευ τῶν γυναικῶν εἶναι εὐχάριστον νὰ βλέπῃ τις τὸν κόσμον.

— Τὰ ναυάγια ὅμως δὲν εἶναι πάντοτε εὐχάριστα.

— Πράγματι, ἀλλ' ἐναυάγησα δις ἤδη καὶ, ὡς βλέπετε, δὲν ἀπέθανον ἔτι.

— Οἱ ἰχθύς δὲν ἠέλησαν ἴσως νὰ γευθῶσιν ὑμῶν.

— Οἱ ἰχθύς ἴσως ὄχι, οἱ ἀνθρωποφάγοι ὅμως ἠθέλουν.

— Οἱ ἀνθρωποφάγοι; πῶς! διηγῆθητέ μας τὴν ἱστορίαν ταύτην, πλοίαρχε.

— Εὐχαρίστως, ἀπάντησεν ὁ πλοίαρχος, κτενίζων τὴν γενειάδα του διὰ τῶν χειρῶν· ἀλλὰ εἶναι μακρὰ ἱστορία, καί...

— Δὲν πειράζει, πλοίαρχε, ἀνεφώνησεν ὁ συμποσίαρχος, ὃς καταβῶμεν εἰς τὴν αὐλήν, ἐκεῖ δὲ πίνοντες καὶ καπνίζοντες ἀνέτως θὰ σὰς ἀκούσωμεν μετὰ πάσης τῆς προσοχῆς. Ἐρώνυμε, φέρε μαστίχην, ποτήρια, σιγάρα, οἶνον, ὕδωρ καὶ πᾶν τὸ χρειῶδες. Καὶ νῦν, πλοίαρχε, ἰδοῦ, περιμένομεν ἀνυπομόνως τὴν ἱστορίαν σας.

— Προθυμώτατος. Ἡμῖν ἀξιοματικὸς ἐπὶ τοῦ πλοίου Ἀστὴρ τῆς Θαλάσσης.

— Κατὰ ποῖον ἔτος, πλοίαρχε;

— Πολλὰ ἤδη παρῆλθον ἔτη ἕκτοτε· ἡμῖν μόλις εἰκοσιτετραέτης· ὑπολογίσατε σεις.

— Κατὰ τὸ 1700 λοιπόν, ἀνεφώνησε γελῶν ὁ Δουράντης, εἰς τῶν δαιτυμόνων.

Ὁ πλοίαρχος ἐμειδιάσει καὶ ἐξηκολούθησεν: «Ἐταξιδεύομεν διὰ τὴν *Algar* ἐπὶ τοῦ Ἀστέρος τῆς Θαλάσσης, καὶ μετὰ ἐννεήκοντα ἡμερῶν θαλασσοπορίαν φοβερὰ θύελλα κατέλαβεν ἡμᾶς πλησίον τοῦ Ἀκρωτηρίου Horn. Δὲν σὰς περιγράφω τὰς ταλαιπωρίας τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, καθ' ὃς διήρκεσεν ἡ θύελλα· ἐπὶ τέλους εὐρέθημεν

μετὰ τεσσάρων σωθέντων ἀνδρῶν καὶ ἐνὸς κυνὸς τοῦ πληρώματος εἰς τὰς ἀκτὰς νήσου τινὸς ὠραιοτάτης, περὶ ἧς κατόπιν ἔμαθον ὅτι ὠνομάζετο Ὀκουενακάτη. Ἐφάγομεν, ἐπίομεν, συνεσφίξαμεν τὰς χεῖρας ὡς ἄνθρωποι διασωθέντες ἀπὸ βεβαίου θανάτου καὶ μὴ πιστεύοντες εἰσέτι εἰς τὴν εὐτυχίαν τῶν· εἶτα δὲ νομίζοντες ὅτι ἡ νῆσος ἦτο ἐρημος καὶ ὅτι οὐδεὶς ἠθέλε μᾶς ταραξεί, ἐστρηξάμεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς γῆς, τὰς δὲ κεφαλὰς ἐπὶ τῶν χειρῶν, καὶ ἀπεκοιμήθημεν. Μετὰ τόσας ἡμέρας ἀνησυχίας καὶ ταλαντεύσεως, ὁ ὕπνος ἦτο ἀναγκαῖος δι' ἡμᾶς· καὶ πράγματι μετὰ δέκα λεπτὰ οἱ πάντες ἐκοιμώμεθα βαθύτατα. Δὲν ἤξεύρω ἀκριβῶς πόσον χρόνον διήρκεσεν ὁ ὕπνος μας, ἀλλ' ἀρτυνησθέντες ἐκ τῶν ὑλακῶν τοῦ κυνὸς μας, εἶδομεν τοὺς περὶ λόφους πλήρεις χαλκοχρόων ἀνθρώπων, οἵτινες μᾶς παρετήρουν μετὰ προσοχῆς καὶ περιεργίας. Ἦσαν ἴσως ἑκατὸν, ὕψηλοι τὸ ἀνάστημα καὶ τὸ χαλκόχρουν σῶμα ἔχοντες ἐστιγμένον δι' ἐρυθροῦ καὶ κυανοῦ χρώματος κατὰ τὸ πρόσωπον, τὸ στήθος καὶ τὰς κνήμας. Τὰ ὄπλα τῶν ἦσαν ζύλινα λόγχα καὶ ῥόπαλα ἀτέχνως σκαλισμένα. Ἐσθῆτας καὶ κοσμημάτων δὲν εἶχον ἐκτός πέντε ἢ ἕξ πετρῶν δεδεμένων δι' ἐρυθρὰς ταινίας εἰς τὸν κόρυμβον τὸν σχηματιζόμενον κατὰ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς τῶν.

Εἰς μόνος αὐτῶν εἶχε περὶ τὴν ὄσφιν ῥάχη τινὰ ποικιλόχρα καὶ δύο χρυσᾶς περιχειρίδας εἰς τὸ ἄνω μέρος τῶν βραχιόνων. Κυανὰ τινα στίγματα, παριστώντα ἀξέστον ἀνθρωπίνην μορφήν περικυκλωμένην ὑπὸ μυρίων ἀκτίνων, ἐκόσμουσαν τὸν θώρακά του. Ἦτο ὁ βασιλεὺς.

Ἐννοεῖτε; ὁ βασιλεὺς ὁ ἴδιος ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐντάμωσιν ἡμῶν, ἀγνώστων τυχοδιωκτῶν ἐρχομένων ἐκ τῆς θαλάσσης. Ἐδῶ, παρ' ἡμῖν, ὁ βασιλεὺς στέλλει τοὺς ὑπουργοὺς, οἱ ὑπουργοὶ ἐπιφορτίζουσι τοὺς νομάρχας, οἱ δὲ νομάρχαι ἐπὶ τέλους ἀποστέλλουσιν ὑπαστυνόμον τινά. Ἀλλ' ἐν Ὀκουενακάτῃ δὲν ὑπάρχει τοσαύτη περιπλοκὴ ὑπηρεσίας· ὁ βασιλεὺς ὠδηγεῖ τὸν στρατὸν καὶ τὴν περίπολον, διευθύνει τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸ τελωνεῖον, ἀνοίγει τὴν βουλήν καὶ κλείει τὰς φυλακὰς, ἐργάζεται ὡς βουὶ καὶ πρῶγει ὡς λύκος.

Ἡμεῖς εἶχομεν μείνει ἀκίνητοι ἐκ τοῦ φόβου· οἱ δὲ ἔχθροι εἶχον ἀρχίσει νὰ ψαλλῶσιν ἄσμά τι, ὅπερ ἦτο ἴσως ἡ *Massalidōtis* των, ἀλλ' οὐτινος τὴν μελωδίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσω. Οἱ μορφασμοὶ τῶν τε ὀφθαλμῶν καὶ τῶν χειλέων των ἐδείκνυσαν ὅτι ἡ παρ' αὐτοῖς μέθοδος τοῦ ᾄδειν δὲν διαφέρει τῆς ἰδικῆς μας· ἀλλὰ, πιστεύσατέ μοι, ὁ φόβος δὲν μὲ ἐπίτρεπε νὰ κάμω συγκρίσεις.

— Πλοίαρχε! μοὶ εἶπε τρέμων εἰς τῶν ναυτῶν, τί νὰ κάμωμεν; Θὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ μᾶς φονεύσωσιν ἄνευ ἀντιστάσεως;

— Ὁχι, περιμένετε· μοὶ ἐπέρχεται ἰδέα τις...

Ταῦτα δὲ λέγων ἐπορεύθη πρὸς τοὺς ἀγρίους, οἵτινες, ἰδόντες με, διέκοψαν τὸ ἄσμά των.

— Ὁ βασιλεὺς, βλέπων τὸ εἰρηνικὸν κίνημά μου, ἐπροχώρησε δέκα βήματα καὶ, στηριζόμενος ἐπὶ τῆς λόγχης, ἤρχισε νὰ μοὶ ὀμιλῇ.

Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐγνωρίζον τὴν ἰταλικὴν, τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν ἀγγλικὴν καὶ δὲν εἶχον ἐντελῶς λησμονήσει τὴν λατινικὴν τοῦ γυμνασίου· ἀλλ' ἡ γλῶσσα, ἣν ὀμιλεῖ ὁ βασιλεὺς, δὲν εἶχεν οὐδεμίαν ὁμοιότητα πρὸς ταύτας. Ἐνόησα ὅμως ὅτι ἐξήτει τὰ διαβατήρια.

Ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξηγηθῶ; προσεπάθησα διὰ νευμάτων νὰ παραστήσω αὐτῷ τὴν θέσιν μας, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ ἐπέλθῃ οὐδεμίαν συνεννόησιν μετὰ τῆς Α. Υ. τοῦ ἀκροατοῦ μου, ὅστις, καθ' ὅλην τὴν μιμικὴν μου διήγησιν, ἐπανελάμβανε συχνάκις καὶ μετ' ὀργῆς τὴν λέξιν *tu crâ*.

Εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Ὀκουενακάτης ἡ λέξις *tu crâ*, ὡς κατόπιν ἔμαθον, εἶναι συνώνυμος πρὸς τὸ *βιάξ*.

Ἴνα τὸν εὐχαριστήσω, ἐκάλεσα τοὺς συντρόφους μου, ἐλπίζων ὅτι θὰ ὦσιν εὐτυχέστεροι ἐμοῦ· ἀλλὰ μάτην! Τὸ τρομερὸν *tu crâ* ἀντήχει ἐντονώτερον καὶ φοβερώτερον ἢ ποτε, καὶ οἱ ἄγριοι ἐκείνοι ἐγέλων ἀγρίως. Ἐθώπευσαν τὴν γενειάδα διὰ τῶν χειρῶν, ὡσεὶ ζητῶν ἐν τῇ γενειάδῃ μέσον τι σωτηρίας... Ἀλλ' οὐδὲν εὗρισκον.

Οἱ ἄγριοι ὅμως εὗρόν τι. Ἡ γενειάς μου ἐξήγειρε τὴν περιεργίαν αὐτῶν τε καὶ τοῦ βασιλέως. Ἡ γενειάς μου, μακρὰ ὡς καὶ σήμερον, ἦτο τότε ζανθοτάτη· καὶ οἱ αὐτόχθονες ἐκείνοι, οἱ ἔχοντες τὸν πῶγωνα ἐντελῶς γυμνόν, ἐθάύμαζον τὴν *Caila Lari* μου, δηλαδὴ τὸν ἡλιοπώγωνα, ὡς τον ἔλεγον. Ὁ βασιλεὺς εὐπρεστήθη νὰ σύρῃ πλειστάκις καὶ νὰ ἐξετάσῃ μέχρι τῆς ρίζης τὰς μακρὰς αὐτῆς τρίχας διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἦταν ἀληθεῖς ἢ πλασταί· ἀπὸ δὲ ἐπίεσθη ὅτι ἡ γενειὰς ἀνήκει πράγματι εἰς ἐμὲ, ἐστράφη πρὸς τοὺς φιλάτους ὑπηκόους του, διὰ μακρὰς δὲ καὶ ἐνθέρμου ὀμιλίας ἀνεκοίνωσεν αὐτοῖς τὸ ἀποτέλεσμα τῶν παρατηρήσεών του.

Ἀλλὰ καὶ ὁ κύων μας μετέσχε τοῦ θαυμασμοῦ πρὸς τὸν στρατὸν. *Pannunqui!* ἔλεγον οἱ ἄνθρωποι ἐκείνοι, δηλαδὴ *Λενκὸν ζῶσι*· ἀλλ' ὁ Φοίβος δὲν ἠθέλε νὰ ὀνομασθῇ *Pannunqui*, καὶ ὕλακτει ὀργίλως· ὅθεν ἐγὼ προσεπάθησα νὰ τὸν ἡσυχάσω, καλῶν αὐτὸν διὰ τοῦ ἀληθοῦς ὀνόματός του· ὁ δὲ βασιλεὺς, βλέπων ὅτι ἡ φωνὴ μου ἐπράυνε τὸν κύνα, εὐπρεστήθη νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ αὐτὸς τὸ μυθολογικὸν ἐκεῖνο ὄνομα. Εἶτα, δῶσας

τάς δεούσας διαταγὰς εἰς τοὺς ὑπηκόους του, μὰς ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσωμεν. Ὁ βασιλεὺς λοιπὸν προεπορεύετο, ἡμεῖς δὲ τὸν ἠκολουθοῦμεν, τῶν στρατιωτῶν ἐρχομένων ἐν τέλει τῆς ὅλης συνοδείας.

Ἐπορεύθημεν δύο σχεδὸν ὥρας.

— Caila Lapi! ἐφώναζεν ὁ βασιλεὺς στρεφόμενος πρὸς με.

Διὰ τῶν λέξεων τούτων ὁ βασιλεὺς ἐσήμαινε τὴν γενειάδα μου, βαπτίζων οὕτως αὐτὴν *ἡλιοπάγωνα*, ὡς ἐνόησα ἀργότερα, ὅτε ἔμαθον τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

— Capituta!

— Πῶς; εἶπον ἐκπληκτός.

— Capituta! καί, οὕτω λέγων, ὁ βασιλεὺς ἐδείκνυε σωρὸν θολοειδῶν οἰκιῶν.

— Ἄ! Capituta! ἐνόησα καὶ διὰ νευμάτων ἐδήλωσα τὸ φαγητὸν καὶ τὸν ὕπνον.

Ἡ μιμικὴ αὐτῆ ἀπόπειρα ἐπέτυχεν. Ὁ βασιλεὺς, ὡς κἀγὼ τὴν στιγμήν ἐκείνην, δὲν ἔβλεπεν ἐν τῇ πόλει ἄλλο ἢ τὸν τόπον ὅπου τρώγει τις καὶ κοιμάται· ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐφώνησεν τὸ σύνθημα *lucra*.

Μετὰ μίαν ὥραν εὐρισκόμεθα πρὸ τῶν θυρῶν τῆς πόλεως, ἢ, κάλλιον εἰπεῖν εἰς τὰς πρώτας καλύβας τῆς Capituta, καὶ ἐγεγόμεθα δεκτοὶ ὑπὸ παιδῶν φωναζόντων καὶ ὑπὸ γυναικῶν πάσης ἡλικίας, τῶν πάντων ἐνδεδυμένων ὡς οἱ συνοδεύοντες ἡμᾶς στρατιῶται. Ἄς μὴ ὑπάγωσι ράπται εἰς Capituta! ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν θὰ χρεωκοπήσωσιν.

Αἱ κυραὶ μὰς ἐθεώρουν μετὰ μεγίστης περιεργίας ἀπόδειξις ὅτι παράγονται πᾶσαι ἐκ τῆς αὐτῆς μητροῦ. Κἀγὼ ἐθεώρουν αὐτὰς λαθραίως, ἐπειδὴ ἦσαν ὠραῖαι τὸ πρόσωπον καὶ λευκότεραι τῶν ἀνδρῶν. Τινὲς αὐτῶν εἶχον ἐρυθροκύανον ταινίαν περὶ τὴν ὀσφύν· ἀλλ' αἱ πλείους πρὸς ἐπικάλυψιν τῆς ἀθῶας γυμνότητος τῶν ἔφερον μόνον περιδέριον ἐξ ὀδόντων καρχαρίου.

Τὸ πλῆθος μὰς ἠκολούθησε μέχρι τῆς κατοικίας τοῦ βασιλέως, συγκεκλιμένης ἐκ τινῶν καλυβῶν ὑψηλοτέρων τῶν ἄλλων καὶ περιετοιχισμένων ὑπὸ εὐρέως χάνδακος. Διήλθομεν ἀκολουθοῦντες τὸν βασιλέα, ἐπὶ δύο ἀξέστων σκιδῶν, αἵτινες ἐχρησίμευον ἀντὶ γερύρας, καὶ εἰσήλθομεν εἰς εὐρὺ δωμάτιον, ὅπερ ἦτο βεβαίως ἡ αἴθουσα τῆς ὑποδοχῆς, διότι δὲν εἶχεν ἄλλα ἐπιπλα εἰμὴ δωδεκάδα ψιθῶν τεθειμένων ἐν κύκλῳ παρὰ τοῖς τοίχοις. Ἐπὶ τῆς μεγαλειτέρας αὐτῶν ἐκάθισεν ἢ, ἀληθέστερον εἰπεῖν, ἐξήπλωθη ὁ βασιλεὺς, ἐνῶ ἀόρατοί τινες αὐληταὶ ἔσχιζον τὰ ὠτά μᾶς.

Δύο ἄγριοι, οἱ προῦχοντες τοῦ ἔθνους, ἐκάθισαν πλησίον αὐτοῦ· ἦλθον ἐπειτα καὶ ἄλλοι, καὶ

ἐπραξαν τὸ αὐτὸ καθ' ἱεραρχικὴν τάξιν. Ὁ βασιλεὺς ἔνευσε εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν· ὁ δὲ Φοῖβος, δημοκρατικὸν ζῶον, εἶχεν ἤδη στρωθῆ ἄνευ πολλῶν φιλοφρονήσεων καὶ, νομίζω, πρὸ αὐτοῦ τοῦ μονάρχου.

Τὶ θὰ γείνη τῶρα; ἐσκεπτόμην. Ἄ! ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς ὁμιλεῖ πρὸς τὸν ὑπουργὸν του, ὅστις ἐγερθεὶς ἐξέρχεται. Ἰαρήλθον ἴσως δεκαπέντε λεπτά· ὁ βασιλεὺς ἐφαίνετο ἀνυπομονῶν καὶ ἐμελλεν ἤδη νὰ πέμψῃ καὶ τὸν δευτέρου ὑπουργὸν ὅτε ὁ πρῶτος ἐπανῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ παραδοξοτάτου τῶν ἀνθρώπων.

Φαντάσθητε ἀνθρωπάριον κάτισχνον, ὅπερ ἐφαίνετο περιπατοῦν ἐπὶ δεκανικίων καὶ εἶχε τοὺς βραχιόνας κυρτούς δικῆν λαθῶν ἀμφορέων, ἀνθρωπάριον φέρων φανάκην ἄλλοτε ξανθὴν, νῦν δ' ἐρυθρὰν ἐκ τῶν λιπωδῶν οὐσιῶν δι' ὧν προσεπάθει νὰ καλύψῃ τὴν ὕβριν τῶν ἐτῶν. Ὁ ἀνθρωπος οὗτος ἦτο Εὐρωπαῖος, ὡς ἀπεδείκνυον τὰ ὑποδήματά του, ἅτινα πρὸ εἴκοσι ἐτῶν ἦσαν ἐξ ἐστιλθωμένου δέρματος, τὸ κυανοῦν χελιδονοῦρόν του τὸ ἔχον ἐπίχρυσα τὰ κομβία καὶ ὁ ὕψηλός του πῖλος, ἡδὴ μεμαδημένος καὶ τετρημένος. Τοιαύτη ἦτο ἡ ἐνδυμασία τοῦ ὄντος ἐκείνου, ἡ δ' ἔλλειψις ὑποκαμίσου καὶ περισκελίων ἀνεπληροῦτο διὰ τεμαχίων τινῶν τοῦ ὑφάσματος ἐκείνου περὶ οὗ εἶπομεν περιγράφοντες τὸν βασιλέα τῆς Καπιτούτης.

Ὁ νέηλος ἔκκαμε τρεῖς βαθεῖας προσκλίσεις, μὰς ἐκύτταξε προστατευτικῶς πω, εἶτα δὲ ἤρχισε βλασφημῶν εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς χώρας μετὰ τοῦ βασιλέως.

Ὁ διάλογος ἐκείνος, ἀκατάληπτος, ὡς εἶκος, δι' ἡμᾶς, ἐτελείωσε, μετὰ ταῦτα δὲ ὁ παράδοξος ἀνθρωπος, στραφεὶς πρὸς με μετὰ στροφῆς ἀξίας γάλλου χοροδιδασκάλου, μοὶ ἀπέτεινε φράσιν τινὰ γαλλιστί.

Ἐξέπεμψα κραυγὴν χαρᾶς, καίτοι ἡ προφορὰ του εἶχε παλαιώσει ὡς τὰ ἐνδύματά του καὶ αἱ φράσεις του δὲν ἦσαν τοῦ τελευταίου συρμοῦ καὶ τῆς ἀρίστης συντάξεως.

Ἰδοὺ ἡ ὁμιλία του·

« Ὁ Οὐρουτούκτης, τούτέστι *Κρότος τῆς Βροντῆς*, ὁ ἰσχυρὸς βασιλεὺς τῆς ὠραίας νήσου Ὀκουενακάτης, ὁ νικητὴς τοῦ τρομεροῦ Τομανικάνουλ, εἰς ὃν ἀπένευμε τὴν ὑψηλὴν τιμὴν νὰ φάγῃ τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἤπαρ διὰ τῶν βασιλικῶν ὀδόντων σου, ἐρωτᾷ ὑμᾶς, τὸν Caila Lapi, τούτέστιν *ἡλιοπάγωνα*, ὡς εὐφραστήθῃ νὰ σας ὀνομάσῃ ἕνεκα τῆς ξανθῆς ὤμων γενειάδος, τίς εἴσθε καὶ διατί ἦλθατε εἰς τὸ βασιλεῖόν του. »

— Εἶμαι, ἀπεκρίθην, ὁ Μαῦρος Dodero, γενουήνσιος καὶ πλοίαρχος, ὡς ἠδυνάμην νὰ σας ἀποδείξω ἂν ὁ Ὁκεανὸς μοὶ ἄφινε τὰ ἐγγράφα

μου. Οἱ τέσσαρες ἡμεῖς καὶ ὁ κύων οὗτος ἐπέζησαμεν μόνον ἐκ τοῦ ναυαγίου τοῦ *Ἀστέρος τῆς Θαλάσσης*, καὶ ζητοῦμεν φιλοξενίαν παρὰ τοῦ ἰσχυροτάτου βασιλέως *Κρότου τῆς Βροντῆς*. Ἀλλὰ, παρακαλῶ, τίς εἴσθε ὑμεῖς, ὁ λαλῶν καὶ ἐνδυόμενος εὐρωπαϊκῶς;

— Ἄ! σὰς ἀρέσκει ἡ ἐνδυμασία μου; εἶπεν ὁ διερμηνεὺς, σμικρύνων τὰ χεῖλη ἵνα προκύψῃ μειδιάματι δὲν εἶναι ὠραιότατη; Εἶναι ἀριστουργημα τοῦ Humann, πρώτου ράπτου τῶν Παρισίων... πρὸ εἴκοσι ἐτῶν. Ὀνομάζομαι Labsolu, μυροποῖός καὶ χοροδιδάσκαλος. Μετέβαινον εἰς Λίμαν διὰ νὰ ἐξευγενίσω τοὺς λαοὺς ἐκείνους διὰ τῶν χαρίτων τῆς Τερψιχόρης καὶ διὰ παχυμύρου τινός. ὑπ' ἐμοῦ ἐφευρεθέντος καὶ διευκολύνοντος τὴν γένεσιν τῶν τριχῶν καὶ τῶν μεγάλων ιδεῶν, *des grandes idées*· ἀλλ' ἡ Μοῖρα δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς λαοὺς ἐκείνους ν' ἀπολαύσωσι τῶν εὐεργετημάτων τοῦ πολιτισμοῦ. Εὐρίσκομαι ἐδῶ δεκαοκτὼ ἡδὲ ἔτη, καὶ ἡ κυβέρνησις αὐτῆ *m'a apprecié à ma juste valeur*, ἐπειδὴ ἐξήγησα τὰ μυστικά τοῦ παρισιακοῦ συρμοῦ εἰς τὴν βασιλομήτορα, τὴν κομψὴν *Νεφέλην τῆς δύσεως*· καὶ τῶρα ἐκτελῶ χρεὴ κομμωτοῦ καὶ διδασκάλου γλωσσῶν, χοροῦ καὶ *de bonnes manières* παρὰ τῆ ἀδελφῆ τοῦ βασιλέως, τῆ ὠραιότατης, τῆ θεῖας *Ἀρόσφ τῆς Πρωίας*, ἧς τὸ γλυκύτατον ὄνομα ἠθέλον σὰς εἰπεῖν ἐν τῇ γλῶσσῃ τῆς χώρας, ἂν δὲν ἐροῦσάμην μὴ ὁ ἰσχυρὸς *Κρότος τῆς Βροντῆς*, ἀκούων αὐτὸ προφερόμενον, ἐννοήσῃ ὅτι σὰς ὁμιλῶ περὶ πραγμάτων ἐξω τοῦ προκειμένου.

Καὶ πράγματι ὁ Οὐρουτούκτης ἐφαίνετο ἀνυπομονῶν· ὁ δὲ Maître Labsolu ἔσπευσε νὰ τον προύρῃ, ἐπικαλυβάνων αὐτῷ διὰ μακρῶν ἐκείνα ἄπερ ἐν ὀλίγαις λέξεσιν εἶχον εἰπεῖ.

Κατὰ τὴν διήγησιν τοῦ Labsolu, ὁ βασιλεὺς ἐμειδίασε πλειστάκις.

— Καλὸν σημεῖον, εἶπον εἰς τὸν Labsolu· ὁ βασιλεὺς μειδιᾷ.

— Ἀργότερα θὰ σας ὁμιλήσω, μοὶ ἀπεκρίθη οὗτος· νῦν δὲ ἄς περιμένωμεν τὰς διαταγὰς τοῦ εὐγενοῦς βασιλέως.

Τὸ βλέμμα τοῦ Labsolu μοὶ ἔλεγεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ συλλαθῶ πολὺ ταχέως μεγάλας ἐλπιδάς. Καὶ εἶχε δίκαιον. Μετὰ τινὰ καιρὸν ὁ βασιλεὺς μᾶς ἀπέπεμψε. Κἀγὼ, χωρισθεὶς ἐκ τῶν συντρόφων μου, ἐκλείσθην εἰς καλύβην τινὰ πλησίον τοῦ ποταμοῦ, πεφυλαγμένην ὑπὸ τεσσάρων ροπαλοφόρων ἀγριανθρώπων.

Ἔμεινα κλειστός ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Κατὰ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, πνοή τις ἀέρος ὀροσερωτέρα ἔψαυσε τὸ μέτωπόν μου. Ἡ θύρα εἶχεν ἀνοιχθῆ, καὶ ἐν τῷ ὠχρῷ φωτὶ τοῦ λυκαυ-

γοῦς εἶδον σκιάν τινα γυμνοῦ ἀνθρώπου, ὃν δὲν ἀνεγνώρισα ἀμέσως.

— Ne craignez rien; c'est moi, Labsolu. Ἐνδύομαι μόνον εἰς τὰς μεγάλας περιστάσεις, οὐχὶ δὲ καθ' ἡμέραν, διότι τὸ φόρεμα ἤθελε χαλάσει ταχέως καὶ ἐδῶ δὲν ὑπάρχει Humann τις ἵνα κατασκευάσῃ διάδοχον. Καὶ τοῦτο τὸ γνωρίζουσι πᾶ περισκέλια καὶ τὸ ὑποκάμισόν μου, τὰ ὅποια ἠθέλησα νὰ φορέσω πάντοτε, καὶ μοὶ ἐφθάρησαν ὀλίγους μόνον μῆνας μετὰ τὴν ἀρξίν μου εἰς τὴν νῆσον ταύτην, ἣν, ἐκ τοῦ τρόπου τοῦ ἐνδύεσθαι, δικαιούμαι νὰ ὀνομάσω Ἐδέμ. *En effet, me voici comme notre père Adam!*

— Κάθε τόπος καὶ ζακόνι, κάθε μαχαλᾶς καὶ τάξις!

— Hélas, oui mon garçon· ἀλλὰ πράγματι τίνα δὲν μοὶ ἀρέσκουσιν. Ἡ μαγειρικὴ, λόγου χάριν, καὶ πρὸ πάντων φαγητὰ τίνα δὲν ἠδυνήθην ποτὲ νὰ τα συνειθίσω.

— Ἄ! ἐνόησα! Εἶναι λοιπὸν ἀληθές; ἐφώνησα λαμβάνων τὸν βραχιονά του... Ἐδῶ τρώγουςι τὸ κρέας τῶν...

— Τῶν ἀνθρώπων, ναί, ὅταν δύνανται, c'est à dire ὅταν πολεμῶσι πρὸς τοὺς γείτονας τῶν ἄλλων νήσων ἢ ὅταν δυστυχῆς τις ρίπτηται ὑπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὰς ἀνάγες ταύτας. Κἀγὼ ἔλαθον ὁμοίαν τῇ ἰδικῇ σας τύχην, καὶ ἂν δὲν ἦτο ἡ βασιλομήτωρ, ἧτις—δὲν το λέγω πρὸς καύχην, *ce q' il u'est pis d' tout dans mes habitudes*—μ' ἔκρινε assez bon s' jet pour faire un mariage morganatique—ἂν δὲν ἦτο, λέγω, ἡ κομψὴ *Νεφέλη τῆς δύσεως*, ἠθέλον με φάγει *comme du bœuf à la mode*. Faut dire aussi que je l'étais joliment, à la mode! Ἐπειτα ὁμοῦς ἐφάνην χρήσιμος, ἢ μᾶλλον, ἀναγκαῖος εἰς τὸν λαὸν τοῦτον, ἀφ' οὗ μάλιστα ἡ ἀνατροφή τῆς νέας ἡγεμονίδος *Δρόσον τῆς Πρωίας* ἀνετέθη εἰς ἐμέ. Ὅθ' ἰδῆτε τί ὠραία ἡγεμονίς, καὶ πόσον ὠραία ὁμιλεῖ τὰ γαλλικὰ, *avec une certaine mollesse d'accent q' il ferait fureur à Paris*.

— Ὅθ' ἰδῶ! διέκοψα ἐγώ. Πῶς θὰ ἰδῶ ἀφ' οὗ θὰ μας φάγωσι;

— Ὅθ' σας φάγωσι! εἶπεν ὁ Labsolu σαρκαστικῶς. Ὅθ' σας φάγωσι;—Καὶ ἂν ἤρχισαν ἤδη;

— Θεέ μου! Ἐφώνησα, πηδῶν μετὰ ταραχῆς καὶ τρόμου. Τοὺς συντρόφους μου! Θέλω νὰ τοὺς ἰδῶ.... θέλω νὰ...

— Là, là mon garçon: ἐστὲ πρόνιμος, ἢ θ' ἀπολεσθῆτε καὶ ὑμεῖς Μήπως νομίζητε ὅτι δύνασθε νὰ σώσητε τοὺς ἡδὲ φαγωθέντας... καὶ χωνευθέντας; Ὅ, τι ἔγεινεν ἔγεινεν!

— Ὅ! ἔκραξα πίπτων ἡμιθανῆς χαμαὶ ἄς ρονεύσωσι καὶ ἐμέ! Τί περιμένουσι; διατί δὲν ἔλαθον κἀγὼ τὴν αὐτὴν τύχην τῶν συντρόφων μου;

— Διατί;... διατί;... υπετονθόριζεν ὁ Γάλλος. Σὰς διετήρησαν ζωντανόν, χάρις εἰς πρόφασίν τινα, en attente de mieux, καὶ οἱ γαστρονόμοι ἠσύχασαν ἐλπίζοντες νὰ σας φάγωσι κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ Κουτκοῦ.

— Τί ἐστὶν ὁ Κουτκοῦς οὗτος;

— Ὁ θεὸς των. Ἡ προφορικὴ Γένεσις των διηγείται ὅτι ἡμέραν τινα ὁ Κουτκοῦς ἐγκατέλιπε τὸν οὐρανὸν ἵνα ζῆ ἐν Ὀκουενακάτῃ, ὅπου ἔσχεν υἱὸν Τιγίλ καὶ θυγατέρα Σιδούκα, οἵτινες ἐνυμφεύθησαν μεταξύ των ἄμα φθάσαντες εἰς κατάλληλον ἡλικίαν. Ὁ Κουτκοῦς καὶ ἡ σύζυγός του Ἰληοῦμ ἐνεδύοντο φύλλα δένδρων καὶ ἔτρωγον καρπούς, τῶν ζώων μὴ πλασθέντων εἰσέτι. Et c'est peut être à cause de cela ὅτι νύκτα τινα ὁ Κουτκοῦς ἐγκατέλιπε σύζυγον καὶ τέκνα καὶ ἀπῆλθεν οὐδαίς ἠξέουρι ποῦ.

— Ὁραῖον αὐτὸ καὶ ἀπλούστατον!

— Comme vous voyez! Δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῆ τὴ ἀλογώτερον τοῦ θεοῦ τούτου. Τὸν τιμῶσι τρώγοντες καὶ πίνοντες, χωρὶς νὰ τῷ προσφέρωσι τι. Εἶναι ὁμοίως ἀληθές ὅτι καὶ δὲν ἀπαιτοῦσι τίποτε παρ' αὐτοῦ, καὶ ὁμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ sans se gêner point du tout, sans façons.

— Καὶ ἐορτάζουσι τὴν ἐορτὴν του;

— Μάλιστα, ἀλλ' ὡς σὰς εἶπον, εἶναι εὐωχία καὶ ὄχι ἐορτή.

— Ἐγὼ λοιπόν...

— Vous tiendrez lieu de rost beef εἰς τὸ συμπόσιον, ὅπερ θὰ γείνη μετὰ δύο μῆνας. Εἶναι ἐφευρέσεις τῆς ἡγεμονίδος... διὰ νὰ σας σώσῃ...

— Δὲν ἐννοῶ...

— Ὑπομονή.

Δὲν θέλω νὰ σας λυπήσω διηγούμενος τὸ τέλος τῶν δυστυχῶν συντρόφων σας, οἵτινες — καὶ τοῦτο σὰς λέγω πρὸς παραγορίαν σας — ἀπέθανον χωρὶς νὰ το ἐννοήσωσιν, ἐπειδὴ οἱ ὑπήκοοι τοῦ Οὐρουτουκτοῦ εἶναι δεξιώτατοι περὶ ταῦτα. Περίεργοι ἄνθρωποι οἱ πολῖται τῆς Ὀκουενακάτης! Εἶχον μέγα πρόβλημα νὰ λύσωσι· νὰ μάθωσι δηλαδὴ κατὰ πόσον τὸ κρέας τῶν Εὐρωπαίων εἶναι καλλήτερον τοῦ ἰδιοῦ των Γέρων τις, ὅστις ἐνθυμείται εἰσέτι ναυαγόν τινα ὃν ἔφαγε πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν, ἔλεγε τὸ κρέας τῶν Εὐρωπαίων ἄριστον ἀλλὰ ὑμεῖς γνωρίζετε κάλλιον ἐμοῦ ὅτι μία χελιδὼν ἔσθ' οὐ ποιεῖ. Ἐκτὸς τούτου, οἱ νέοι ἤθελον y mordre à leur tour. Ὁ ἴδιος ἠπειλήθη συγχὰ νὰ χρησιμεύσω ὡς δείγμα, μετὰ τὸν θάνατον τῆς βασιλομήτορος· ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ βασιλεὺς ἐγνωμοδότησεν ὅτι, ἐπειδὴ εἶμαι γέρον καὶ ἰσχυρότατος, δὲν ἠδυνάμην νὰ παρέξω ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ πράγματος. Et voilà pourquoi on ne m'a pas croqué!

Ὁ Labsolu ἐσταμάτησεν ὀλίγον, εἶτα ἐξηκολούθησεν:

— Ἡ νεκρὰ ἡγεμονὶς Δρόσος τῆς Πρωίας σὰς εἶδεν ἐκ τοῦ παραθύρου τῶν ἀνακτόρων ὅτε εἰσήλθετε, καὶ ἀπεφάσισε νὰ σας σώσῃ. Καὶ αὐτὴ ἔχει τὸ πρόβλημά της. Θέλει νὰ μάθῃ τί πρᾶγμα εἶναι ἡ ζωνθὴ ἐκείνη γενεαίς, πῶς ἐγεννήθη καὶ πῶς εἶναι καμωμένη. Voilà, mon garçon διατί ἔσπευσε νὰ ζητήσῃ τὴν ζωὴν σας, et voilà de quelle manière, aussi délicate que profonde, elle s'y est prise!

— Θεία ἡγεμονίς, ἀνέκραξα, ὁρμώμενος ἐκ δικαίου ἐνθουσιασμοῦ.

— Θεία, πράγματι· c'est le mot! Μὴ νομίζετε ὁμοίως ὅτι ἐπέτυχεν ἀμέσως καὶ ἄνευ μάχης. Ὁ πρωθυπουργὸς ἀπέδειξεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ στερηθῶσιν οἱ πολῖται ὅτι ὀγδοήκοντα στόματτα περιμένουσιν ἀνυπομόνως καὶ ὅτι οἱ τρεῖς λοιποὶ μὲν ἀκούσιν ὡς ὀρεκτικά. Ἀλλ' ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας εἶπεν ὅτι, ὡς βασιλοπάις, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ τὴν θέλησίν της εἰς τὸν πρωθυπουργόν καὶ εἰς πάντας τοὺς ὑπηκόους. Καὶ ἐπειδὴ ὁ πρωθυπουργὸς ἐτόλμησε νὰ ὑποτονθόριση παρατηρήσεις τινὰς εἰσέτι, ὁ βασιλεὺς ἐγρονθοκόπησε τὸν πρωθυπουργόν, ὅστις ἔπεσεν ἀνάποδα, et ne donna pas même sa demission.

— Ζήτω ὁ βασιλεὺς! ἔκραξα.

— Ἐτοιμασθήτε λοιπόν νὰ παρουσιασθῆτε εἰς τὴν ἡγεμονίδα. Εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ διέλθητε τὴν πόλιν ὀλόκληρον, ἀλλὰ σὰς συμβουλεύω νὰ μὴ ἐξέλθητε τοῦ φρουρίου τούτου, διότι ὁ λαὸς δύναται νὰ λάβῃ τὴν περιεργίαν νὰ λύσῃ ὁ ἴδιος τὸ πρόβλημα... ἐννοεῖτε; Καὶ τοῦτο ἤθελε καταστρέψῃ τὰ σχέδιά μου. Ἐγὼ ἐλπίζω ὅτι καὶ ὑμεῖς θὰ γίνητε un sauvage comme il faut, ὡς ὁ δούλος σας. Εἶμαι γέρον, καὶ ἤθελον ν' ἀφήσω ἄλλον τινα εἰς τὴν θέσιν μου de pionnier du progrès.

Οὕτως ἐλάλει ὁ Μέντωρ μου· ἐγὼ ὁμοίως δὲν προσείχον πλείονεις τὰς ὄνειροπολήσεις του, ἀλλ' ἐσκέπτόμην μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν χαριτόβρυτον ἡγεμονίδα, τὴν τὸσον καταλλήλως φροντίζουσαν δι' ἐμέ. Πάντες τοιοῦτοι οἱ ἄνδρες! Ἐκάστη γυνή, ἥτις ἐνδιαφέρεται πῶς δι' ἡμᾶς, εἶναι βεβαία νὰ καθέξῃ θέσιν τινα εἰς τὴν καρδίαν ἡμῶν. Καὶ ἡ δι' ἐμέ ἐνδιαφερομένη γυνή ἦτο ὡραία· ὁ Labsolu τὸ ἔλεγε, καὶ ἠδυνάμην νὰ πιστεύσω αὐτῷ, ἐπειδὴ τὴν πρῶτον εἶχον ἰδεῖ μαρτυρίας πολλὰς τῆς ὡραιότητος τῶν γυναικῶν τῆς Ὀκουενακάτης. Ἐλησμονήσα, τὸ ὁμολογῶ, τὴν ἀξιοδίκρυτον θέσιν μου, τὴν ἀπώλειαν τῶν συντρόφων μου, τὰ θερμὰ εἰσέτι ὅττά αὐτῶν... Καὶ ἐκτένισα τὴν γενεαίαν μου διὰ τοῦ κτενὸς ὃν μας ἔδωκεν ἡ φύσις· τὴν ἐκτένισα φιλοστόργως, συλλογιζόμενος ὅτι τὰ βλέμματα τῆς ὡραίας ἡγεμονίδος εἶχον

σταματήσῃ ἐπὶ τῶν νῦν ἀργυρῶν, τότε δὲ χρυσῶν τριχῶν αὐτῆς.

\*Ἦλθεν ἐπὶ τέλους ἡ ὄρα ἡ κατάλληλος πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς βασιλικῆς προστάτιδος μου. Ἠκολούθησα τὸν Labsolu.

— Οὐχὶ ἀπ' ἐδῶ, εἶπεν οὗτος, βλέπων ὅτι διηθονόμην πρὸς τὴν μεγάλην ὕδον· ἠδύνατο νὰ μας ἴδῃ ὁ πρωθυπουργός, καί...

— Καὶ τί;

— Αἴ!! Ἀγαπᾷ τὴν ἡγεμονίδα, καὶ, ὡς ἐξεύρετε, οἱ ἐρασταὶ ὁμοιάζουσι τὴν κνίδα· qui s'y frotte s'y pique Δὲν πιστεύω ὁμοίως νὰ συγκινήσῃ ὁ ἔρωσ τὴν ἡγεμονίδα, ἥτις... Ἀλλὰ σιωπῆ, ἰδοὺ αἱ θαλαμηπόλοι αὐτῆς.

Δύο γυναῖκες, αἱ θαλαμηπόλοι περὶ ὧν ὠμίλει οὗτος, ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν βασιμίδων οἰκίας πολὺ τῶν ἄλλων ὡραιότερας καὶ κομψότερας. Ὁ ὀδηγός μου ἀντήλλαξε λέξεις τινὰς μετ' αὐτῶν, καὶ ἀμφοτέρω εἰσήλθον εἰς τὴν καλύβην.

— Ce sont des demoiselles de bonne maison, εἶπεν οὗτος. — Elles sont presque nues, ἀλλὰ δὲν πειράζει· ἡ γυμνότης ἐδῶ εἶναι ἀθῶα, καὶ οὐδαίς προσβάλλεται ἐξ αὐτῆς· la honte est une invention des tailleurs, καὶ ἐδῶ pas de tailleurs, et, par conséquent pas de honte! Μόνον οἱ προῦχοντες συνειθίζουσι νὰ καλύπτωνται δι' ὑφασμάτων, ἅτινα ἐξάγονται ἐκ φυτῶν τινων, οὐχὶ ὁμοίως ἐξ αἰδούς, ἀλλὰ διότι τὰ ὑφάσματα ταῦτα ἀπαιτοῦσι πολὺν κόπον καὶ δὲν ἔχουσι πάντες τὸν τρόπον νὰ τα ἀγοράζωσι. Θὰ ἴδῃτε τὸν μανδύαν τῆς ἡγεμονίδος, καὶ διὰ τοῦ θελκτικῶν τρόπου περιβάλλεται αὐτόν. C'est qu'elle est coquette, rosée du matin! Et ma foi elle a bien raison de l'être, car elle est jolie comme les Amours!

Ἐπανῆλθον ἐν τούτοις αἱ θαλαμηπόλοι καὶ ὠμίλησαν μετὰ τοῦ ὀδηγοῦ μου. Ἐκ τῶν νευμάτων αὐτῶν ἐνόησα ὅτι ἔπρεπε νὰ εἰσέλθωμεν.

— Ἡ κατηραμένη γλῶσσα! εἶπεν πρὸς τὸν φίλον μου, δὲν θὰ ἐννοήσω ποτὲ γοῦ.

— Ἀπατάσθε· πέντε ἢ ἑξ ἡμέραι ἀκούσι νὰ συνειθίσθητε εἰς τὴν προφορὰν καὶ νὰ μαντεύσθητε ποῦ χωρίζονται αἱ λέξεις· τὸ ὑπόλοιπον ἔρχεται ἐντὸς μηνός· Vous y mordrez, mon garçon! Δὲν θὰ δυνήθητε βεβαίως νὰ κάμητε ἀμέσως ἐκτεταμένην ὁμιλίαν, οὕτε νὰ λαλήτε περὶ φιλοσοφίας. Mais à quoi bon? Οὐδαίς ἐδῶ γνωρίζει τί ἐστὶ φιλοσοφία. Ἀλλὰς τε θὰ σας δώσω μαθήματα τινα. Ἀλλ' ἄς εἰσέλθωμεν, ἡ ἡγεμονίς μᾶς περιμένει. Courage, mon garçon et que la vue du soleil d'ocuenacati ne vous éblouisse pas!

Εἰσήλθωμεν εἰς τὸν προθάλαμον, ὅθεν αἱ θαλαμηπόλοι μᾶς εἰσήγαγον εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας, ἥτις ἐκάθητο ἐπὶ τινος

σκεύους ὁμοίου πρὸς κλίνην, ἠγέρθη εὐγενέστατα ἵνα ἀποκριθῇ εἰς τὸν εὐλαβῆ χαιρετισμὸν μου καὶ εἰς τὰς τρεῖς βαθυτάτας ὑποκλίσεις τοῦ Labsolu.

Ἐδῶ, φίλοι μου, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σταματήσω ὀλίγον. Εἶδον πολλὰς γυναῖκας καὶ πολλὰς ἴσως θὰ ἴδω κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μου, καὶ περὶ αὐτῶν θὰ ἐκφέρω κρίσιν, ἐπειδὴ ἡ χιών τῆς γενεαίδος δὲν ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας, οὐδ' ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἀλλὰ καὶ χιλίας ἂν ἴδω, πέποιθα ὅτι ποτὲ δὲν θὰ εὕρω καλλονὴν τὸσφ θαυμασίαν ὡς τὴν τῆς Δρόσου τῆς Πρωίας, τῆς ἡγεμονίδος τῆς Ὀκουενακάτης. Ἡ ἐπίδερμίς της ἐφαίνετο ὀλίγον μελαγχροινὴ, καὶ ὑπ' αὐτὴν διεκρίνετο τὸ αἷμα ῥεόν εἰς τὰς φλέβας ὡς ὁ ροδόχρους χυμὸς ὑπὸ τὸν μαλακὸν φλοιὸν βερυκόκκου. Μελανωτάτην καὶ βοστρυχώδη εἶχε τὴν κόμην, κυκνοῦς τοὺς ὀφθαλμούς, κεκαλυμμένους ὑπὸ μακρῶν καὶ οἰονεὶ ὀλοσθηρικῶν βλεφαρίδων, αἵτινες ἐξῆγειρον ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἀπείρους ἐπιθυμίας. Τί δὲ νὰ σας εἶπω περὶ τοῦ προσώπου της; Τὸ μέτωπόν της δὲν ἦτο εὐρὺ, ἀλλ' αἱ ἐξοχαί του ἐδείκνυσαν ἰσχυρὰν νοημοσύνην. Ἡ ρίς δὲν ἦτο τὸσον μακρὰ καὶ εὐθεία ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ ἑλληνικὴ τέχνη· ἀλλ' ἡ φύσις δὲν θὰ τὴν ἀπηνεῖτο βεβαίως· τοιαύτη ἦτο ἡ κομψότης καὶ ἡ καλλονὴ τῆς κομπύλης τῶν ρωθῶνων της. Τὸ στόμα ἐπὶ τέλους ἦτο, ἄνευ ὑπερβολῆς, ὁμοίον ἀνατολικῶν μαργαριτῶν. Μὲ τὴν ψυχὴν μου! ὅτε εἶδον τὴν κεφαλὴν ἐκείνην, ἔμεινα ἐκστατικὸς παρατηρῶν αὐτὴν, καὶ τὴν ἐλάτρευσα ὡς εἰδωλολάτρης. Καὶ σήμερον, ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει αὐτῆς, τὸ αἷμά μου κοχλάζει εἰς τὰς φλέβας. Ἦθελον νὰ σας περιγράψω ὅλας τὰς ἡδείας σκέψεις ἃς ἡ θεὰ τοιαύτης θείας καλλονῆς ἐγέννησεν ἐν τῷ νῷ μου... ἀλλὰ ἡ γλῶσσά μου δὲν δύναται... καὶ ἐξακολουθῶ τὴν διήγησιν.

Ἡ ἡγεμονίς ἠγέρθη, ὡς εἶπον, ἐν' ἀποδῶσῃ τὸν χαιρετισμὸν μου· εἶτα δὲ ἐκάθισε πάλιν, νεύουσα εἰς ἡμᾶς νὰ καθίσωμεν ἐπὶ δύο ἐδρῶν κατεσκευασμένων κατὰ μίμησιν τῶν εὐρωπαϊκῶν ὑπὸ τοῦ Labsolu, καλλιτέρου μυροποιοῦ καὶ διπλωμάτου ἢ τέκτονος καὶ λεπτοουργοῦ.

Ἀλλ' οὕτε ὁ Μέντωρ μου οὕτ' ἐγὼ ἐπωφελήθημεν τῆς εὐγενούς ἀδείας, καὶ ὁ Labsolu, ἅτε μέγας ῥήτωρ, ἤρχισε τὸν λόγον του.

— Ἡ ἀξιολάτρευτος ἡγεμονίς μου μοι ἐπιτρέπει ὅπως, συσταίων αὐτῇ συνάδελφόν μου τινα ἐξ Εὐρώπης, τῇ ὁμιλήσω τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν ἢν αὐτὴ ἐννοεῖ καὶ λαλεῖ μετὰ τὸσον χάριν;

— Oui monsieur, ἀπεκρίθη ἡ ἡγεμονίς διὰ φωνῆς, ἥτις μοι ἐφάνη οὐρανόα, ἐνῶ αἱ παρειαί της ἐπορφυροῦντο ἐπιχαρίτως.

— Eh bien! ἐξηκολούθησεν ὁ Labsolu. Ἐγὼ

τὴν τιμὴν νὰ συστήσω εἰς τὴν Υ. Υ. τὸν Caila Lapi, ὡς τὸν ὀνόμασεν ὁ σεβαστὸς ἀδελφός 'Γμῶν τὸν Caila Lapi ὃν ἡ 'Γμετέρα καλωσύνη ἔσωσεν ἐκ βεβαίου θανάτου, καὶ ὅστις . . .

Ἡθελῶσα τότε νὰ διακόψω τὸν ρήτορα εὐχαριστῶν καὶ τὴν ἡγεμονίδα· ἀλλὰ, θεωρῶν αὐτὴν, ἔχασα ἐντελῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ εἶπω ἄλλο τι πρὸς τὰς λέξεις ε' Ἡγεμονίς, σὰς εὐχαριστῶ.

Προφέρων ὁμοῦς τὰς λέξεις ταύτας, εἶχον θέσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας, διὰ δὲ τῆς καρδίας ἐκπράζει τις πλέον ἢ διὰ φλυκτρίας δύο ὤρων.

Ὁ Labsolu ἐξηκολούθει·

— Caila Lapi, que vous voyez εἶναι ὁ τρίτος υἱός . . .

— Τίνος εἶμαι τρίτος υἱός; τί διάβωλον λέγεις; ἠρώτησα τὸν φίλον μου διὰ βλέμματός, ὅπερ αὐτὸς ἐνόησε πάραυτα, ἐπειδὴ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς με ὡσεὶ διὰ νὰ με ἠσυχάσῃ, καὶ ἐξηκολούθησεν·

— Il est modeste, lui; mais moi, dans son intérêt je dois tout dire. Ὁ Caila Lapi εἶναι ὁ τρίτος υἱός τοῦ βασιλέως τῆς Γενούης, ἰσχυροτάτου κράτους πολὺ μακρὸν ἐντεῦθεν, ὅπου κατασκευάζονται πλοῖα ἑκατοντάκις μεγαλειότερα τῶν ἡμετέρων. Ἐταξείδευε διὰ τῶν θαλασσῶν τούτων ἵνα μελετήσῃ τὰ ἔθιμα τῶν χωρῶν μας διὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἤθελε προσελθῆ εἰς κενὸν τινα ὑρόνον τῆς Εὐρώπης, ὅτε ἡ ὀργὴ τοῦ Κουτκού τὸν προσέβαλε, καὶ τὸ πλοῖόν του ἐβυθίσθη εἰς τὴν θάλασσαν μετὰ τῆς πολυχρήμου συνοδείας αὐτοῦ. Τρεῖς μόνον ἐκ τῶν ὑπηκόων του ἐσώθησαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡ Υ. Υ. γνωρίζει ποῖον ὑπῆρξε τὸ τέλος των· ἀλλ' ὁ Caila Lapi εἶναι εὐχαριστημένος ὅτι ἔτυχεν ἐδῶ, διότι χρεωστῆται τὴν σωτηρίαν του . . .

— Ἄ! ναί, ἔχει δικαίον, ἀνέκραξα, πίπτων πρὸ τῶν ποδῶν τῆς ὀρκίας ἡγεμονίδος καὶ ἀσπαζόμενος τὴν ἄκραν τοῦ μανδύου της. Δὲν λυποῦμαι διὰ τὸ ναυάγιον . . . οὔτε διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ βασιλείου μου, διότι πάντα ταῦτα μοὶ παρέσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἴδω τὴν Δρόσον τῆς Πρωίας.

Προσεχώρουν, ὡς βλέπετε, εἰς τὰ σχέδια τοῦ Labsolu, χωρὶς νὰ ἐννοήσω διὰ ποῖον σκοπὸν οὗτος ἤθελε νὰ με συστήσῃ ὡς βασιλόπαιδα. Ἀλλὰ τίς ὁ μὴ χαίρων, ἔξω τῆς πατρίδος του, νὰ φαίνεται μεγαλειότερος ἄρ' ὅ, τι εἶναι;

Εἰς τὴν ὁρμὴν μου ἐκείνην ἡ ἡγεμονίς ἐμεῖδιᾶσεν ἐρυθριῶσα. Τότε ἤμην νέος τὴν ἡλικίαν, δὲν ἤμην ἀσχημος, ἢ ἀπερχόμενος καλλονὴ τῆς γυναικὸς ἐκείνης μοὶ ἐθέρμικινε τὸ αἷμα, καὶ οἱ ἐνθουσιώδεις λόγοι μοὶ ἐνεποίησαν αἰσθησιν.

— Ἡ θυγάτηρ τῆς Νεφέλης τῆς δόσεως, εἶπεν ἡ ἡγεμονίς τείνουσα τὴν χεῖρα πρὸς με (ἤμην πρίγκιψ καὶ γῶ, μὴ το λησμονῆτε) χαίρει βλέπουσα ἄνθρωπον ὡς τὸν Caila Lapi, προσερχόμενον ἐξ ἀπομακρυσμένων χωρῶν. Ὁ υἱός τοῦ βασιλέως τῆς Γενούης δὲν θὰ εὖρη ἐδῶ οὐδὲν τὸ εὐχάριστον. Ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἔλαβεν ἡδὴ ἀφορμὴν νὰ κλάσῃ διὰ τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν του λευκῶν. Ἀλλ' ὁ πανίσχυρος Κουτκούς ἐποίησε διάφορα τὰ ἤθη· ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος τρώγει τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ τοῦτο. Δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ ὁμοῦς ν' ἀποθάνῃ καὶ ὁ Caila Lapi, ὅπως οὗτος, ἐπιστρέψας εἰς τὸ βασιλείον του, δυνήθῃ νὰ εἶπῃ εἰς τὴν ἐκλεκτὴν τῆς ψυχῆς του ὅτι καὶ ἐν Ὀκουενακάτῃ ὑπάρχουσι γυναικὲς ἔχουσαι εὐγενῆ τὴν καρδίαν.

Οἱ λόγοι τῆς ἡγεμονίδος ἀντήχουν εἰς τὰ ὦτά μου γλυκύτατοι ὡς οὐρανία μουσική. καὶ μὲν δὲν ἦταν πάντοτε ὀρθοί, καὶ διδάσκαλος ὀλιγώτερον φίλυτος τοῦ Labsolu ἤθελεν εὖρη λάθη πολλὰ καὶ ἀσυνταξίαις καὶ ἀκυρολεξίαις· ἀλλὰ τί ἐστὶ μινε τοῦτο, ἀφοῦ ἡ γλυκύτης τῆς φωνῆς καὶ αὐτὰ τὰ λάθη καθίστανε λατρευτά;

— Ἡγεμονίς, ἀπεκρίθη ἐνθους, οὐδεμία γυνὴ ἐκδέχεται ἀνυπομονοῦσα τὴν ἐπιστροφήν μου· ἀλλ' ἂν ὁ θεὸς ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπικνίω τὴν πατρίδα μου, οἱ πάντες θὰ μάθωσιν ὅτι ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας εἶναι ἡ ὀρκιστάτη, ἡ εὐγενεστάτη ἡγεμονίς τοῦ κόσμου.

— Πῶς; ὁ Caila Lapi δὲν ἔχει γυναικὰ τινα τῆς πατρίδος του ἢν θὰ νυμφευθῆ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του; ὀρκίαν τινα καὶ λευκὴν βασιλόπαιδα, ἣτις θὰ περιμένῃ αὐτὸν βλέπουσα πρὸς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ διακρίνῃ τὸ ποικιλόχρουν πλοῖόν του ἐπιστρέφον;

— Ὁχι, ἡγεμονίς· ὁ Caila Lapi οὐδὲν ἔχει. Οὐδεμία γυνὴ ἀγαπᾷ αὐτὸν καὶ ἡ καρδία του εἶναι βωθὴ ὡς ὁ θάνατος.

— Ah! la jeunesse de nos jours est bien sérieuse — ἀνέκραξεν ὁ Labsolu. Κατὰ τὴν ἐποχὴν μου οὐδεὶς ποτε ἔμενεν εἰκοσιτέσσερας ὄρας sans une amourette au cœur. La nature alors avait encore horreur du vide. Ἀλλὰ τὸσον καλῆτερα! Δὲν θὰ λυπηθῆτε παραπολύ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς πατρίδος, καὶ θὰ νυμφευθῆτε ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τῆς Κυθραίας. Αἱ γυναικὲς ἐνταῦθα εἶναι ὀρκιστάται, αἱ! . . .

— Ὡ! ναί, ὀρκιστάται!

— Ἄ! διέκοψεν ἡ ἀθῶα ἡγεμονίς. Ὁ Caila Lapi εἶδεν ἡδὴ ἐνταῦθα γυναικὰ ἀρέσκουσαν αὐτῷ;

— Ναι... ὄχι... δηλαδή...

Δὲν ἤξευρον τί νὰ εἶπω, εὐρισκόμην εἰς ροβε-

ρὴν ἀμνηχανίαν· ἡ δὲ ἡγεμονίς ἐθεώρει προσεκτικῶς δέσμην ἣν εἶχεν ἐν χερσίν ἐξ ἀνθῶν λευκῶν καὶ εὐδῶν ὡς μαγνολία.

— Λησμονεῖτε, ἐξηκολούθησα, ὅτι εὐρισκομαι μετὰ τὸν θάνατον καὶ ζωῆς, καὶ ὅτι ἀναπνέω εἰσὲ τι χάριν εἰς τὴν εὐγενῆ Δρόσον τῆς Πρωίας.

— Ὁ Caila Lapi θὰ σωθῆ, τὸ ὀρκίζομαι, ἀνέκραξεν ἡ ἡγεμονίς, ἐγείρουσα βασιλικῶς τὸ μέτωπον. Καὶ, ἂν θελήσῃ... ἂν δὲν θὰ τῷ ἀπαρέτῃ νὰ ζήσῃ ἐν Ὀκουενακάτῃ, ὁ ἀδελφός μου θὰ ἐκπληρώσῃ πάντα αὐτοῦ πόθον.

Ἦτο ὀρκία οὕτως ὀμιλοῦσα, ὀρκιστάτη, φίλοι μου, καὶ τὴν ψυχὴν μου. Οἱ κυανοὶ ὀρθόκλιμοί της ἐσπινθηροβόλουν ὑπὸ τὰς μακρὰς βλεφαρίδας, οἱ λευκοτάτοι ὀδόντες διέλαμπον διὰ τῶν κοραλλίνων χειλέων της. Ἀλλ' ἔγω λευκὴν τὴν γενειάδα, καὶ νὰ ὀμιλῶ περὶ τούτων τῶν πραγμάτων ἀρμυζει εἰς ἐμὲ τὸσον ὅσον ὁ χορὸς εἰς ἄρκτον. Φαντάσθητε ὑμεῖς πᾶν ὅ, τι θέλετε· ἐγὼ ἐξακολουθῶ τὴν διήγησίν μου.

— Ὁχι, ἀνέκραξα, χωρὶς νὰ ἤξεύρω τί ἐπραττον, τί ἔλεγον· ὁ Caila Lapi δὲν ἐπιθυμῆ τίποτε· ὁ Caila Lapi δὲν θὰ ἔχῃ οὐδεμίαν γυναικὰ ἄρ' οὐ δὲν δύναται νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὴν μόνην ἐκείνην, ἣτις ἔτρωσε τὴν καρδίαν του!

Ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας μ' ἐθεώρησεν ἐκπληκτος.

Ποῖα γυνή; εἶπε. Πάντες ἐδῶ ὑπακούουσιν εἰς τὸν ἀδελφόν μου, τὸν ἰσχυρὸν Κρότον τῆς βρογτῆς. Ἄν αὐτὸς θελήσῃ, ποῖα γυνὴ τῆς Ὀκουενακάτης θ' ἀποποιήθῃ νὰ γείνη σύζυγος τοῦ Caila Lapi.

— Ἡγεμονίς, δὲν γνωρίζετε τὰ ἤθη μας· Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν τὴν γυναῖκα . . . καὶ ἀνταγαπῶμεθα ὑπ' αὐτῆς . . .

— Καθὼς καὶ ἐνταῦθα!

— Ναι, ἀλλ' οὐδὲν κατορθόνωμεν διὰ τῆς βίας. Ἡ γυνὴ δὲν εἶναι συνειθισμένη εἰς τοιοῦτον εἶδος ὑπακοῆς, καὶ ὅταν αὐτὴ δὲν θελῇ, οὐδεμία ὁ πάρεχει πλέον ἐλπίς. Τότε ὁ ἀγαπῶν καὶ μὴ ἀνταγαπώμενος ἀποθνήσκει ἐκ τῆς λύπης.

— Καὶ ἀρνοῦνται αἱ γυναῖκες, ἐν τῇ χώρῃ τοῦ Caila Lapi, ὅταν αὐτὸς τὰς θελῇ;

Ἄγία ἀπλότης. Ἦτο πράγματι Δρόσος τῆς Πρωίας καὶ ὁ ἥλιος δὲν τὴν εἶχεν εἰσέτι ἐγγίσει διὰ τῶν πυρῶν φιλημάτων του Ὁ Labsolu παρέμενε σκεπτικός καὶ σιωπηλός, τοῦς ὀρθόκλιμοῦς κλίνων χαμαί, ὡς ἄνθρωπος ἐννοῶν ὅτι εἶναι τρίτος ἐν διαλόγῳ.

Δὲν ἤξευρον τίνα ἐπιχειρήματα νὰ εἶπω· ἀλλ' ἐπειδὴ ἠναγκαζόμην νὰ ὀμιλήσω, ἐξηκολούθησα.

— Ἡγεμονίς, εἰάν τις τῶν ὑπουργῶν τοῦ ἰσχυροῦ Οὐρουτουκτοῦ τῷ ἐζήτησιν ὡς σύζυγον τὴν γλυκεῖαν Δρόσον τῆς Πρωίας; . . .

Ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας ἤθελεν ἀποποιήθῃ! — ἀνέκραξεν ἡ νεαρὰ γυνὴ ἐρυθριῶσα, ἀλλὰ σείουσα ὑπεροπτικῶς τὴν ὀρκίαν της κεφαλὴν.

— Καὶ ὁμοῦς οἱ ὑπουργοὶ τοῦ Ἀδελφοῦ της εἶναι οἱ ἰσχυροτάτοι τῆς Ὀκουενακάτης μετ' αὐτὸν! — Τί πειράζει!

— Καλῶς. Καὶ ἰδοὺ πῶς γυνὴ τις τῆς πατρίδος μου δύναται ν' ἀρνηθῆ τὴν χεῖρά της καὶ εἰς τὸν βασιλέα.

— Ἐννοῶ, προσέθηκεν ἡ ἡγεμονίς, ἀρνείται . . . ὅταν δὲν ἀγαπᾷ.

Καὶ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν θεωροῦσα πάλιν τὰ ἄθη της.

Εἶχομεν μείνει βωθοὶ καὶ οἱ τρεῖς, οὐδεὶς δ' ἐξ ἡμῶν ἤξευρε τί νὰ εἶπῃ ὅτε εἰσπετήθησε τρίτος τις, οὕτινος προηγεῖτο κρότος τις μέγιστος καὶ κραυγὰ περὸ βισμειῶν γυναικῶν.

Ἡ Δρόσος τῆς Πρωίας, βλέπουσα αὐτὸν εἰσερχόμενον καὶ πηδῶντα ἐπ' ἐμὲ, ἐξέβαλε κραυγὴν τρόμου καὶ ἐπέδησεν ἐκ τῆς κλίνης· ἀλλ' ἀνέλαβεν ἀμέσως τὸ θρόνον της, βλέπουσα αὐτὸν θεωπεύοντά με μισοτρόπως καὶ λείχοντα φαιδρῶς τὴν γενειάδα μου.

Δυστυχῆς Φοῖβε! Εἶχον χωρισθῆ ἀπ' αὐτοῦ πρὶν φυλκισθῶ, καὶ ἐροβούμην μὴ οἱ ἄγγιοι ἐκαίνοι τὸν εἶχον μαγειρεύσει μετ' ἐμβάματος κατὰ τὸν κινεζικὸν τρόπον. Εὐτυχῶς ὁμοῦς δὲν το εἶχον συλλογισθῆ, καὶ ὁ Φοῖβος ἐπωφελοῦμενος στιγμὴν τινα καθ' ἣν δὲν εἶχον ἐστραμμένην εἰς αὐτὸν τὴν προσοχὴν, εἶχε χειραφετηθῆ διὰ νὰ ἐλθῃ πρὸς ἀνεύρεσίν μου εἰς τὰ δωμάτια τῆς ἡγεμονίδος.

— Αγαθῶν τὴν τιμὴν, εἶπεν ὁ τελετάρχου χρεὶ ἐκτελῶν Labsolu νὰ συστήσω εἰς τὴν ἀξιοκράτερον ἡγεμονίδα μου οἰκιακὸν τι ζῶον τῶν μερῶν μας καὶ φίλον τοῦ ἀνθρώπου . . . quant il ne le mange pas. Ἀκοί τινες καλοῦσιν αὐτὸν chien, ἄλλοι dog ἢ hund, ἢ perro, ἢ κῆνα· ἔχει, ἐν ἐνὶ λόγῳ, διάφορα ὀνόματα, εἰς ἃ ἀποκρίνεται δι' ἀπλοῦ γάου γάου, ποικιλοτρόπως· ἐκπερομένου πρὸς ἔκφρασιν πάσης του ἰδέας καὶ ἀνάγκης. Δύνασθε ἀράβως νὰ τον θεωπεύητε· il est plus respectueux τῶν ἐρυθροπρασίνων πτηνῶν σας, ἄτινα πειρῶνται πάντοτε νὰ δάκνωσι τοὺς δακτύλους μου, φωνάζοντα tuera μόλις με βλέπωσιν.

Μοὶ φαίνεται ὅτι σὰς εἶπον ἡδὴ ὅτι tuera εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς Ὀκουενακάτης σημαίνει βλάβη.

Ἡ ἡγεμονίς ὁμοῦς δὲν ἐτόλμα εἰτέτι νὰ τείνῃ ἐλευθέρως τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Φοῖβον.

— Εἶναι, εἶπον ἐγὼ, ὁ μόνος φίλος ὁ μένεις εἰς τὸν Caila Lapi πρὶν γνωρίσῃ τὸν Labolu καὶ λάβῃ τὴν τιμὴν νὰ προστατευθῆ ὑπὸ τῆς

ώραίας *Δρόσου της Πρωίας*. 'Εδώ, Φοίβα! σηκώθητι, και χαιρέτισε την κυράν!

'Ο Φοίβος υπήκουσεν εὐθύς, ἡ δὲ ἡγεμονίς, ἐνθαρουνηθεῖσα, ἐθώπευσεν αὐτὸν καὶ τῷ ἐπέτρεψε νὰ λείψῃ τὴν χειρὰ της. 'Απὸ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ τύχη τοῦ Φοίβου ἐξησφαλίσθη. Πᾶς τις ἔκτοτε ἐθώπευσεν αὐτὸν καὶ τον ἐσέβετο· καὶ, ἂν δὲν τον ἔτρεπον διὰ ζαχαρωτῶν, τοῦτο προήρχετο ἐκ τούτου, ὅτι ἡ χώρα δὲν παρήγεν οὐδ' ἐγνώριζε τὰ τοιαῦτα.

Καὶ ἐπειδὴ περὶ τροφῆς ὁ λόγος, νομίζω ὅτι ὁ κατεργάρις εἶχε τὴν προτεραιάν πωλήσει τὴν εὐρωπαϊκὴν συνειδήσιν του ἀντὶ τῶν ἐθίμων τῆς νήσου. Μοὶ ἐφαίνετο χορτασμένος καὶ νωχελῆς ὡς κλόγγηρος, καὶ βεβαίως τοῦτο δὲν προήρχετο ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ κόκκου ἢ ἐκ τῶν φυτικῶν τροφῶν τῆς νήσου. Δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ ἐξάξω τίποτε ἐκ τοῦ στόματός του· τὸ ρύγχος του ἦτο καθαρὸν, καὶ τὸ φθερὸν μυστήριον, ἂν ὑπῆρχε τοιοῦτο, κατῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀπεχαιρέτισα τὴν ἡγεμονίδα καὶ ἀπῆλθον μετὰ τοῦ Μέντορος μου. 'Ἠργισα ἀμέσως ἐκμανθῆκων τὴν γλώσσαν, ὁ δὲ ἄνευ διπλώματος διδάσκαλος τῆς ὁκουενκατικῆς μοὶ ἔδωκεν εὐθύς πρὸς ἐκμάθησιν κατὰ λόγον τινὰ λέξεων ἀναγκαίων εἰς τὰ χρεωδέστερα τῆς ζωῆς. 'Ἡ ἀνάγκη τῆς συνεννοήσεως ἐνισχύετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀρέσκειν... εἰς ποῖον; τὸ ἐνούσῃτε ἤδη; εἰς ἐκείνην, εἰς τὴν ὠραίαν, εἰς τὴν θεῖαν *Δρόσον της Πρωίας*.

— Pas de bêtises, mon garçon! μοὶ εἶπεν ὁ Labsolu ζητῶν ἐν τοῖς θυλακίοις τοῦ *χελιδονόρου* του μινόμακτρον, ἀπὸ δέκα καὶ ὀκτώ ἐτῶν μὴ ὑπάρχον πλέον. 'Εδῶ ἀπαιτεῖται φρόνησις. 'Ο πρωθυπουργὸς Τουρουρού (ὅπερ ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς νήσου σημαίνει ὁ ἔχωρ μεγάλα ὄτα) θέλει νὰ νυμφεῖθῃ τὴν ἡγεμονίδα, καὶ δὲν θὰ δυσκολευθῇ νὰ σας φανεύσῃ ἂν ἀνακαλύψῃ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτά σας. 'Ανάγκη πᾶσα λοιπὸν ν' ἀποκτήσῃτε τὴν ἀγάπην τοῦ βασιλέως καὶ νὰ καταστῆτε ἀναγκάσιος αὐτῷ par quelque art d'agrément. Voyons, que savez vous faire?

— 'Εγώ; . . . τί να σας εἶπω; . . . γνωρίζω τὴν γεωμετρίαν, τὴν ἀλγεβρᾶν, τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ριζῶν . . .

— Comment? des racines? Seriez-vous horticulteur?

— 'Οχι, ὀμιλῶ περὶ τετραγωνικῶν καὶ κυβικῶν ριζῶν.

— Ah, ah, je vois... ou plutôt je ne vois pas εἰς τί δύνανται ταῦτα νὰ σας χρησιμεύσωσι. Τί ἄλλο;

— 'Εκαμα τὰς κλασικὰς σπουδὰς μου εἰς τὸ γυμνάσιον· ἐμελέτησα τὸν Κορνῆλιον Νέπωτα·

συνέθετον ἄλλοτε καὶ δίστιχα λατινικὰ, θὰ ἠδυνάμην δὲ τοῦτο καὶ τώρα ἂν εἶχον λεξικὸν τι διὰ τὰς μακρὰς καὶ τὰς βραχεῖας . . .

— Καλὰ, ἀλλ' οἱ ἐνταῦθα βιβλιοπῶλαι δὲν ἔχουσι τοιαῦτα, εἶπεν ὁ Labsolu μετ' ἀστεϊσμοῦ. "Ἄν ἐγνωρίζετε χορὸν . . . 'Εγὼ ἐγήρασα ἤδη, καὶ θὰ ἠδύνασθε νὰ με ἀντικαταστήσητε· τί λέγετε;

— Σὰς ὁμολογῶ εἰλικρινῶς ὅτι δὲν κατώρθωσα ποτέ νὰ μάθω οὔτε *surron*.

— Diable! 'Αλλὰ δὲν πειράζει. . . on finira par trouver quelque chose!

'Ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐργαζόμενῃ διαρκῶς. Διτρχόμενῃ τὰς ἡμέρας πλησίον τοῦ Labsolu ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, malgré las blagues, καὶ ἐγονυπέτου καθημερινῶς πρὸ τοῦ ἰσχυροῦ μονάρχου Οὐρουτουκτοῦ.

'Ἡ αὐτὴ ἐξήρχετο σχεδὸν καθ' ἡμέραν πρὸς θῆραν ἢ πρὸς ἀλιεῖαν. 'Εγὼ ἐζήτησα τὴν ἄδειαν νὰ συμμετέχω τῆς τελευταίας ταύτης διασκεδάσεως, καὶ ἐδίδαξα τοὺς νησιώτας τὴν χρῆσιν τοῦ δικτύου, ἣν ἠγνόουν, μεταχειριζόμενοι ἕως τότε τὸ ἄγκιστρον.

— Voilà qui est bien! ἔλεγε θαυμάζων ὁ Labsolu. 'Εξακολουθεῖτε νὰ πολιτεύητε τοὺς ἀγρίους τούτους, γίνετε ἀναγκάσιος, καὶ nous sommes à cheval! 'Α! ἂν εἶχον μαζὺ μου les ingrédients de ma fameuse pommade, ὅτε ἡ μοῖρα μ' ἐριψεν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῶν ἀνθρωποφάγων τούτων, τῇ στιγμῇ ταύτῃ ἡ 'Οκουενκατικὴ θὰ ἦτο μεταβεβλημένη εἰς μικροῦ; Παρισίου, et moi j'en serais le maire, ou mieux encore!

— Πρηγορήθητε! 'Υπάρξατε σὺζυγος τῆς βεσιλομήτορος...

— 'Α, ναί, mari de la main gauche! 'Ἡ χαιρέσσα *Νεφέλη της Δέσσης* ἦτο ἡ πλέον ιδιότροπος γυνὴ τοῦ κόσμου· fantasque, volontaire, jalouse... oh mais jalouse comme une négresse. Φαντάσθητε ὅτι ἡμέραν τινὰ ἤθελε νὰ μοὶ ἐσορῆξῃ τοὺς ὀφθαλμούς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν διὰ νὰ μὴ βλέπω τὸ κάλλος τῶν κυριῶν τῆς Αὐλῆς της. Car, il paraît que je m'étais oublié à en regarder une trois minutes de trop.

— Καὶ ἐκείνη...

— Ah la pauvre femme c'est qu'elle avait des yeux elle aussi, ἀπήντησεν αὐταρέσκως ὁ Labsolu.

— Νύκτα τινὰ, ἐνῶ κατὰ τὴν συνήθειάν μου ἐκαθήμεν ρεμβάζων ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς θύρας τῆς ἡγεμονίδος, χεῖρ τις ἐστηρίχθη ἡσυχῶς ἐπὶ τῶν ὤμων μου, καὶ ἠσθάνθη ὡσεὶ φλόγα διαρρέουσαν τὸ αἷμά μου. Ἦτο ἡ *Δρόσος της Πρωίας*.

Πῶς εἶχε μάθει τὰς νυκτερινὰς μου ἐπισκέψεις; μήπως καὶ αὐτὴ, μὴ δυναμένη νὰ κοιμᾶται, ἤρχετο νὰ ρεμβᾶσῃ ὑπὸ τὰς ἀκτίνες τῆς σελήνης;

'Ἡ ἡγεμονίς εἰσῆγα, ἀλλ' οἱ κυκνοὶ καὶ βαθεῖς ὡς ἡ θάλασσα ὀρθαλμοὶ της ὠμίλου οὐρανίαν τινὰ γλώσσαν εἰς τὴν καρδίαν μου. 'Ἐδραξάμην τῆς χειρὸς της μεταξύ τῶν ἐμῶν, καὶ τὴν ἔφερα πρὸς τὰ χεῖλη μου. Τὸ φίλημα ἐκεῖνο ὑπῆρξε τὸ πρῶτον, ἀλλὰ ὑπῆρξε μακρόν... Τί εἶπεν ἡ χεῖρ ἐκείνη εἰς τὰ χεῖλη μου; τί τὰ χεῖλη εἰς τὴν χεῖρα;...

'Ἡ *Δρόσος της Πρωίας* δὲν ἐγνώριζε τὴν σοφὴν τέχνην δι' ἧς Εὐρωπῆα τις, καίπερ ἀγαπῶσα, λεπτόναι καὶ αὐξάνει μέχρι τετάρτης δυνάμεως τὸ πάθος τοῦ ἐραστοῦ της. Μὲ ἡγάπα, καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ το κρούσῃ· οἱ ὀρθαλμοὶ της μοὶ ἐξέφρασαν τὸν ἔρωτα τῆς καρδίας της καὶ τὰ χεῖλη της τὸν ἐσφράγισαν διὰ τῶν λέξεων ἐκείνων, αἰτινες εἰς οἰανδήποτε γλώσσαν τῆς ὑψηλοῦ εἶναι τόσον γλυκαῖαι.

'Ἡζεύετε πῶς λέγεται σ' ἀγαπῶ ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς 'Οκουενκατικῆς; — O cuen sini. 'Οκουενκατικὴ δὲ σημαίνει *ἐρασμία νήσου*. 'Ἡ φράσις αὕτη, ὠραιοτάτη ἐν πάσῃ γλώσσῃ διὰ τὸ ἐκπραζόμενον μάλλον ἢ διὰ τὴν ἡχὴν της, εἶναι γλυκυτάτη ἐν τῇ γλώσσῃ τῆς 'Οκουενκατικῆς. Δύναμαι νὰ σας ὀμιλήσω ex professo, ἐπειδὴ ἔμαθα νὰ τὴν προφέρω ἐν πάσῃ ταις γλώσσῃσι. 'Ο 'Αγγλος λέγει: I love you, ὁ Πολωνὸς cocham ce, ὁ Οὐγγρος szeretlet, ὁ 'Αραβὸς bahebec, ὁ 'Ισπανὸς yo te quiero, ὁ Γάλλος je t'aime, ὁ 'Ἑλληνας ἐ ἀγαπῶ 'Αλλ' ἐγὼ, ὁ γέρον πλοίαρχος Dodero, θὰ προτιμήσω πάντοτε τὸ γλυκύτατον ἐκεῖνο « O cuen sini » ὅπερ μοὶ ἐψιθύρισεν ἡ ὠραία *Δρόσος της Πρωίας*, ὅτε μὲ ἀπεχαιρέτιζε θέτουσά μοι ἡδῶς τὸ πρόσωπον ἐπὶ τὸ στήθος καὶ τοὺς βραχίονας περὶ τὸν λαμόν.

Φίλοι, καὶ χίλια ἔτη ἂν ζήσω, δὲν θὰ λησμονήσω ποτέ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐκείνην τὴν φράσιν, τὴν ἠδονὴν ἐκείνην· εἰς δὲ τὴν ἀνάμνησιν ταύτην θὰ τρέμω ὅλος ὡς ἔτρεμον τότε, καὶ τὸ αἷμα θὰ συρρέῃ εἰς τοὺς κροτάρους, ὡς τότε, εἰς τὴν ἐπαφὴν τῆς μαλθακῆς κόμης της, λευμῆνης ὑπὸ τῆς νυκτερινῆς αὔρας.

'Ἡ ἡμέρα τοῦ Κουτκοῦ ἐπλησίαζεν. Οἱ προύχοντες τῆς νήσου μὲ ἐθεώρουν φιλικῶς· ἀλλὰ τίς γνωρίζει ἂν εἰς τὰ φιλικὰ βλέμματά των δὲν συνυπῆρχε καὶ μέρος τι γαστρονομικῆς περιεργίας; Οἱ ὀδόντες των, ὅτε ἐγέλων, μοὶ ἐπροξένουν φρικασιν.

Ταῦτα πάντα μ' ἐπειθον νὰ μὴ ἀναπαυθῶ ἐπὶ τῶν δαφνῶν τοῦ δικτύου τοῦ ὑπ' ἐμοῦ ἐφευρεθέντος. Μεταξὺ τῶν λειψάνων τοῦ ναυαγίου εἶχον φυλάξει μάχαιράν τιναν, δι' ἧς ἐσκέρθη νὰ κατα-

σκευάσω καλλιτεχνήματά τινὰ πρὸς ὠραϊσμὸν τῶν καλυβῶν τῶν ἀνθρωποφάγων ἐκείνων.

Τὸ πρῶτον γέννημα τῆς ἐργασίας μου ὑπῆρξε μικρὰ τις πυξὶς διηνομισμένη διὰ κογχυλίων καὶ ποικιλοχρῶν λιθαρῶν, ἄπερ συνήρμοζον διὰ ρητινης τινὸς ὑπ' ἐμοῦ εὐρεθείσης εἰς τὰ δάση. Ἡ πυξὶς ὑπῆρξεν ἀντικείμενον γενικοῦ θαυμασμοῦ, καὶ ὁ βασιλεὺς εὐφραστήθη νὰ τὴν κερτήσῃ δι' ἐαυτὸν. 'Ο πρωθυπουργὸς Τουρουρού ἠθέλησεν ὁμοίαν τινὰ καὶ αὐτός, καὶ μετὰ πρῆλυσιν δύο ἡμερῶν τῷ ἔφερον πυξίδα, ἣτις, δὲν το λέγω πρὸς καύχησιν, ἦτο ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα.

'Ο Τουρουρού εἶχε ζητήσῃ τὴν πυξίδα διὰ νὰ τὴν προσφέρει εἰς τὴν *Δρόσον της Πρωίας*.

— Τὴν ἀπεδέχθη, μοὶ εἶπεν ἡ ἡγεμονίς τὴν ἐπαύριον, ἐπειδὴ ἐφανταζόμεν ὅτι ἦτο ἔργον τοῦ Caila Lapi.

'Ἐμψυχωθεὶς ἐκ τῆς πρώτης ἐπιτυχίας, ἀπεφάσιστα νὰ κατορθώσω τι μέγιστον. 'Ἐπρομηθεύθη τεμάχιόν τι λευκοῦ καὶ μαλθακοῦ ξύλου, ἐξ οὗ—μετὰ πολύμοχθον ἐργασίαν—κατεσκευάσα ἀγαλμὰ τι τοῦ θεοῦ Κουτκοῦ, ἔχον ὕψος πέντε πλῆν τῶν πτερῶν ψιττακοῦ τῶν κοσμούντων τὴν κεφαλὴν. 'Ο Κυνόβα; δὲν ἤθελε βεβαίως υἰοθετήσῃ τὸ ἀγαλμα ἐκεῖνο, ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῆς 'Οκουενκατικῆς δὲν ἦταν πολὺ δύσκολοι. Τὸ σχῆμα τοῦ ἀνθρώπου ὑπῆρχεν ὑπῆρχον τὰ πτερὰ, ὁ μανδύας, ἡ λόγχη· οὔτε ἡ γενειὰς ἔλειπεν εἰς τὴν θεοστέτη ἐκείνην, εἰς ἣν πρὸς μεγχειτέραν ἀξιοπρέπειαν εἶχον θυσιάσει τριῶνας τινὰς αὐτῆς τῆς γενειάδος μου.

'Ἡ ἡμέρα τῆς ἐορτῆς ἐπῆλθεν. Οἱ αὐλικοὶ ἦταν πάντες συνηθροσμένοι μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἡγεμονίδος ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σύμβουλιου, ὅτε, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Labsolu παρουσιάσθη εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἀπεκάλυψε τὸν Κουτκοῦ.

Κατ' ἀρχὰς οἱ πάντες ἐξεπλήγησαν· ἀλλὰ μόλις προέφρα τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἔπεσον πάντες γονυπετεῖς προτικυνούντες αὐτόν. 'Ἠργισαν ἔπειτα αἱ προσεκτικαὶ ἐξετάσεις, αἱ λεπτομερεῖς πρκατηρήσεις, τὰ πολυειδῆ σχήματα, αἱ κραυγαὶ παιδικοῦ, οὕτως εἶπεν, θαυμασμοῦ. 'Ο Οὐρουτουκτοῦ μετὰ μακρῶν σιωπῶν μοὶ εἶπε τὰ ἔξης.

— Caila Lapi, σήμερον ἀκριβῶς, κατὰ τὰ συμπερωνημένα, ἔπρεπε ν' ἀποθάνῃς. 'Ἡ χαιρέσσα ἀδελφὴ μου ἀγνοεὶ εἰσέτι ὁποῖαν γλυκαῖαν γεῦσιν ἔχει τὸ ἀνθρώπινον κρέας.

'Ἐρρικίασα. 'Ο δὲ βασιλεὺς ἐξηκολούθησεν.

— 'Υμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι πρὸ πάντων εἰσθε ἄριστοι.

'Ἐκαμα βαθεῖαν ὑπόκλισιν εἰς τὴν φιλοσοφουμένην ταύτην τοῦ βασιλέως.

— Ναί, ἄριστοι, ἐξηκολούθησεν οὗτος· εὐχα-

ριστήθην πολύ εκ των συντρόφων του Caila Lapi, έφημέων. Είθε άριστοι, μά τον Κουτκού! Τό κρέας των γειτόνων μας είναι σκληρόν και άνοστον. Έκτός τούτου δέν μυρίζει ως τό ιδιόν σας. Α! πόσον εύτυχει; είθε εις τας χώρας σας όπου τρώγεσθε κατ' άρεσκίαν!

— Μεγαλειότατε, έν Ευρώπη δέν τρώγομεν τοίς ανθρώπους.

— Τι; . . . πώς; . . . δέν τρώγετε άλλήλους;

— Όχι . . . δηλαδή, ναι, άλλ' όχι διά των οδόντων . . .

— Πολύ κακά! Τό ανθρώπινον κρέας είναι φυσική τροφή. Όταν τρώγομεν τόν άνθρωπον, ή ψυχή μας διπλασιάζεται. Έγώ νομίζω ότι, άν έτρωγον τόν Caila Lapi ήθελον μάθει να κατασκευάζω κήγώ τινα των ώρκίων εκείνων πραγμάτων άτινα αυτός κατασκευάζει.

Άκούων τήν νέαν ταύτην θεωρίαν περί των προτερημάτων του ανθρώπινου κρέατος και περί μεταδόσεως της ψυχής διά της άπαισίου ταύτης τροφής, ήρχισα να τρέμω. Προσεπάθησα όμως να μειδιάσω και άπεκρίθην.

— Και τότε διατί ή Ύμετέρη Μεγαλειότης δέν τρώγει τόν φίλον μου Labsolu ούτινος τό κρέας, άτε ανήκοντος εις τήν πρωτεύουσαν του κόσμου, δύναται βεβαίως να μεταδώση άξιολογώτερα προσόντα εις τήν Υ. Μ.;

Όμηρικώς γέλωσ του βασιλέως διέκοψε τήν pro domo mea μαρτυρίαν μου, και μοι άπέδειξεν ότι οι λόγοι του ήσαν άπλή τις άστειότης ανθρωποφάγου. Η καρδιά μου έφαιδρύνθη και εξηκολούθησα.

— Η ζωή μου σας άνήκει, ισχυρέ Ούρουτου.

— Όχι, άπάντησεν ο βασιλεύς μετά φιλικού μειδιάματος, άνήκει εις τήν προσφιλή θυγατέρα της μητρός μου, εις τήν Δρόσον της Πρωίας. Ζήτησον αυτήν από της ήγεμονίδος . . . και, μάλοστα, επειδή κατεβίβασας επί της γής τήν εικόνα του Κουτκού και είσαι ζήσιος πάσης άμοιβής, ζήτησον παρ' αυτής πάν ό,τι θελής. Έστο και τήν χείρά της ά ή Δρόσος της Πρωίας σοί την παραχώρηση, σε άσπαζομαι από τουδε ως αδελφόν.

Άστραπή τις πεσούσα έν μέσφ ήμών δέν ήθελε παραγάγει μεγαλειτέρην έκπληξιν. Κατ' αρχάς μοι έφάνη παίγνιον ή όνειρον, ή ώχρότης όμως του Τουρουρού και τ' άποπνέοντα μίτος προς με βλέμματά του με έπεισαν ότι ο βασιλεύς ώμίλει σοβαρώς. Προσεβλεψα τήν ήγεμονίδα, έρυθρίωσαν, σχεδόν λιποθυμον.

— Ηγεμονίς, άνέκραξα, δύναμαι να είλπισω; . . .

— Τήν ζωήν και . . . ο Caila Lapi δέχεται και τήν χείρά μου!

Ταύτα δέ λέγουσα ή ώραία ήγεμονίς έκρυψε τό πρόσωπόν της εις τόν κόλπον παρισταμένης τινός κυρίως της Αύλης.

Έρρίφθη, ως δύνασθε εύκόλως να φαντασθήτε, πρό των ποδών της, λαβών δέ μιαν των χειρών της, έλησμόνησα τόν Ούρουτουκού, τους άγρίους, τόν Labsolu, τόν πρωθυπουργόν, τά πάντα . . . Δι' έμέ δέν υπήρχε πλέον ή ή Δρόσος της Πρωίας ο μαργαρίτης της Όκουενακάτης, ή βασιλισσα των γυναικών!

Παρχαίων εκ της χαράς, ως εκ προινίης, εξήλθεν της αίθούσης του συμβουλίου πλησίον του βασιλέως, προβαίνοντος μεγαλοπρεπώς μεταξύ έμού και της ήγεμονίδος, ήν έκράτει διά της δεξιός, ένφ έστήριζε τήν άλλην χείρα επί των ώμων μου. Μετέβημεν εις τό έπίσημον γεύμα, όπερ, δόξα τφ Θεφ, δέν έμολύνθη εκ μικρών τροφών ανθρώπινων σαρκών. Ο Ούρουτουκού διέταξε να περιφερθή τό εκ κόκκου κύπελόν του, έκαστος δέ, ούδ' αυτού του ώργισμένου Τουρουρού εξαιρουμένου, έπιεν εξ αυτού. Ήλθεν είτα ή σειρά των έμμέτρων προπόσεων, έθιμον παντός λαού άγρίου τε και πεπολιτισμένου Γηρούς υπηρέτης του βασιλέως έτραγώδησεν ένοχλητικόν τι ήσμα, ούτινος τους πρώτους μόνον στήλους ένθυμούμαι.

Caila Lapi  
Purugui  
Capituta  
Gamusac;

δηλαδή ο Ηλιοπόγων ενυμφεύεται ή Καπιτούτα χείρει.

Και ο Labsolu ήθέλησε να κάμη πρόποσιν, ήν δέν σας έπαναλαμβάνω, διότι, και τοι ο φίλος μου ώρκιζετο ότι ήτο άυτοσχέδιος, είχαν ήδη άναγνώσει αυτήν εις έν εκ των μικρών εκείνων χαρτίων δι' ών τυλισσονται τά ζαχαρικά.

Δέν σας περιγράφω τήν εύτυχίαν μου. Ύπήρξα εύτυχέστερος του Άδάμ, όστις εξυπνήσας εύρεν εις τό πλευρόν του θυμασίαν γυναίκα. Έγώ μόν είχαν γνωρίσει, αγαπήσει, έπιθυμήσει τήν ιδικήν μου αυτός δέ ού. Ο μόν Άδάμ ήτο άνθρωπος άηδιάσας τήν μοναξίαν, όστις έβλεπε πρό αυτού διασκεδασίν τινα: έγώ δέ ήμην νεκρός αναγεννηθείς.

Όχι ήττον έμού ήτο εύτυχής ή Δρόσος της Πρωίας.

Ο ώραίος ούρανός της Όκουενακάτης ούδέ καν είχε νέφος δι' ήμάς. Και αυτός ο Τουρουρού, ο πρωθυπουργός, ο αντίπαλος, είχαν άφανισθή εκ της Καπιτούτας τήν επαύριον του γάμου.

Τόν διεδέχθη, και έντός όλίγου κατέστην ο άληθής της Καπιτούτης διοικητής. Ο λαός της

νήσου διήρχετο τόν καιρόν άλιεύων και θηρών. Έπεδόθη εις τήν τελευταίαν ταύτην άσκησιν επειδή είχαν πολύ προουέσει εις τήν μεταχείρισιν του τόξου. Οι αύλικοί—πάντοτε και πανταχού οι αύτοί—εθαύμαζον πάν μου κατορθώμα μετά τόν Ούρουτουκού δέν υπήρχεν ή ο Caila Lapi ο γνωρίζων να κάμη τά πάντα και ο Caila Lapi έκολακεύετο εκ των έπαίων των άγρίων εκείνων μάλλον ή ο Μαύρος Dodero διά τήν θέσιν πλοίαρχου, ήν είχαν άποκτήσει δι' άυστηροτάτων εξετάσεων και διαγωνισμών.

Ημέραν τινά ο βασιλεύς, έγώ και οι προύχοντες της Καπιτούτης είχομεν εξέλθει προς κυνήγιον, και έμελλομεν να μείνωμεν όλην τήν ήμέραν έξω. Η Δρόσος της Πρωίας μας είχαν ακολουθήσει.

Τήν ήμέραν εκείνην έρριψα όλίγιστα βέλη, και αυτά άνευ έπιτυχίας. Ησθανόμην άόριστόν τινα άδιαθεσίαν, και ή καρδιά μου έπληρούτο μαύρων προαισθήσεων.

— Τι έχει ο κύριός μου; με ήρώτησεν ή Δρόσος της Πρωίας διά της γλυκυτάτης φωνής της. Διατί τόσον σκυθρωπός σήμερα; ή παρουσία της συζύγου του δέν τφ είναι προσφιλής ως άλλοτε;

Δέν άπεκρίθην, άλλά τήν έσφιγξα έντός των βραχιόνων μου και τήν ώδήγησα υπό τήν σκιάν δένδρων τινών.

Τά έρωτύλα βλέμματά μου ήσύχασαν τήν Δρόσον της Πρωίας, ήτις, καθήσασα εις τό πλευρόν μου, έφώνησε μετά παιδικής χαράς.

— Πόσον ώραία είναι ή ήμέρα αυτή!

— Ναι, φίλη μου, άπεκρίθην, ώραία ως ή πρώτη ήμέρα καθ' ήν σε είδον.

Ηρυθρίασεν, έμειδιάσε, περιέβαλε τόν τράχηλόν μου διά των βραχιόνων της και με ήρώτησε περιπαθώς.

— Με ήγάπησες εύθύς, τήν πρώτην φοράν, τήν πρώτην στιγμήν καθ' ήν με είδες;

— Ω ναι, ναι, εύθύς! Και σύ;

— Σε ήγάπησα εκ της στιγμής καθ' ήν εισήλθες εις τά άνάκτορα. σε αγαπώ, συζυγέ μου, και θα σε αγαπήσω πάντοτε, και μετά τόν θάνατον αυτόν. Δέν είναι άληθές ότι ή ψυχή δέν άποθνήσκει, και ότι ο μέγας Κουτκούς έπιτρέπει εις τους έραστάς ν' αγαπώνται αιωνίως εις τους κυανούς του κήπους;

Ούτως ώμίλει ή φίλη μου, και οι γλαυκοί όφθαλμοί της ήσαν τόσο πλησίον των ιδιων μου ώστε ήδυνάμην να βλέπω τήν εικόνα μου άντανакλωμένην έν αυτοίς: ή ήδεια πνοή του στόματός της έψαυε τας παρειάς μου. αι χείρες της έσφιγγον τας ιδιικάς μου. . .

Αίφνης τήν είδον ώκριώσαν και ήσθάνθη ψυχός όξύ. Η συζυγός μου εξέβαλεν όδυνήραν κραυ-

γήν. . . Ηθέλησα να έγερθώ όπως τήν σπηρίξω, άλλά έκλονίσθη και έπεσα χαμαί.

Πάντα ταύτα συνέβησαν έν ριπή όφθαλμού. Ένώ έπιπτον, διέκρινα τό άπεχθές πρόσωπον του Τουρουρού, καγγάζοντος πλησίον ήμών, όπισθέν τινος βάτου, έχοντος δ' έν χερσί τό τόξον άνευ βέλους. . . Τό βέλος είχε διαπεράσει τό στήθος μου. . .

Δέν είδον άλλο: οι όφθαλμοί μου έθαμβώθησαν: ήσθάνθη τους βραχιόνας της Δρόσου της Πρωίας περιπτύσσοντάς με μανιωδώς επί του στήθους της: ήκουσα τήν άπελπιστικήν κραυγήν δι' ής έκάλει τόν συζυγόν της. . . προσεπάθησα να κρατήσω τήν φεύγουσαν ζωήν. . . άλλά μάτην! . . . ο θάνατος, ο φοβερός θάνατος εισήλθεν εις τήν καρδιάν μου ένφ έπρόφερον τό τελευταίον χαίρει εις εκείνην ήν τόσο ήγάπησα και ήν δέν έμελλον να επανίδω πλέον.

— Ο θάνατος! άνεφωνήσαμεν πάντες: ο θάνατος! Τι λέγεται, πλοίαρχε;

— Τι λέγω; τήν άλήθειαν, ούδέν άλλο ή τήν άλήθειαν.

— Άλλά, προς Θεού, τί σημαίνει τούτο;

— Σημαίνει ότι ή ιστορία μου έτελείωσε.

Ταύτα λέγων ο πλοίαρχος Dodero εξήγαγε σιγάρον εκ του θυλακίου και έστράφη προς με αιτών πυρ.

— Λοιπόν, πλοίαρχε, τφ είπον, μή μας κρατείτε μετεώρους μετά των μυστηρίων σας. Πώς είναι δυνατόν να εύρεθήτε έδώ τώρα, άφου άπεθάνετε;

— Ηδυνάμην να σας άπαντήσω ότι άνέστην. Τά τοιαύτα άναγινώσκωμεν καθ' ήμέραν εις τας μυθιστορίας. Άλλ' επειδή αγαπώ τήν ειλικρίνειαν, προτιμώ να σας είπω καθαρώς ότι άπέθανον μέν. . . άλλ' εξύπνησα.

— Ω! διάβολο! άνεκράξαμεν πάντες.

— Μάλιστα. εξηκολούθησεν ο πλοίαρχος, εξύπνησα έν τφ δωματίφ μου επί του Άστέρος της θαλάσσης, επί της κλίνης όπου με είχε προσηλώσει σφοδρός πυρετός. Η λύπη, ο φόβος, ή άμηχανία, ο πυρετός μοι εξάλησαν τήν κεφαλήν και. . .

— Και άπεθάνετε μόνον καθ' ύπνον. . .

— Διά να σας διηγηθώ τας μετά θάνατον άναμνήσεις μου.

Κατά τας εκθέσεις του γραφείου «Veritas», ο αριθμός των καταποντισθέντων έφένος πλοίων άνέρχεται εις 974. Η ζημία ύπελογίσθη εις 395,000 λίρας στερλίνας.

## ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΣΙΑΝΟΙΣ.

Παρά τοις Ἀσιανοῖς ὁ πατήρ θεωρεῖται ὁ Κύριος τῆς οἰκίας. Μεταξὺ δὲ πατρὸς καὶ υἱοῦ ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ὡς καὶ μεταξὺ δεσπότου καὶ ὑποταξαμένου σχέσις· οὐδέποτε κἀθηται πλησίον τοῦ ἠνώπιόν του χωρὶς ἀδείας, οὐδέποτε κἀπνίζει παρόντος τοῦ πατρὸς, κἂν ἤθελεν ἔχει αὐτὸς ἤδη τέκνα ἐν ἡλικίᾳ. Ἀνέγνωσα δὲ ποτε ἐν τινι τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, δημοσιευθὲν ὡς πρᾶγμα πρωτάκουστον, ὅτι ὁ ἡγεμὼν Σκαρλάτος ὁ Καλλιμάχης, ἀναγγελέντος ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ὅτι ἔρχεται ὁ πατήρ του, ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν θάλασσαν ὀνέκ᾽ ἀπνίζει ναργυλῆν, ὅπως μὴ φωραθῆ ὑπὸ τοῦ γέροντος κἀπνίζων. Τοῦτο δὲν τὸ γνωρίζω· ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον γνωρίζω εἶνε, ὅτι ἀληθῶς οὐδέποτε πρὸ τοῦ γέροντος ἐκἀπνιζε, καὶ, ἐὰν ἐκράτει πίπαν, ἔκρουπε πάντοτε αὐτὴν ἐρχομένου τοῦ πατρὸς του· ἀλλὰ τοῦτο ἐν Κωνσταντινουπόλει ἦτον, τότε τοῦλάχιστον, σὺνήθης καὶ οὔτε τὸ ἀνέφερε τις. Καὶ ἀληθῶς, ἐὰν ποὺ ἦν εὐτυχεῖς οἱ γέροντες, εἶνε ἀναμφισβήτως ἐν τῇ Τουρκίᾳ· ὁ δὲ πρεσβύτερος ἐκεῖνος, πρὸς τὸν ὅποιον, μὴ εὐρίσκοντα τόπον ἐν τῷ θεάτρῳ ἵνα καθήσῃ, προσεηκόθησαν μόνον οἱ Σπαρτιάται, ἐν ὁμηγύρει Τούρκων ὁποῖαδήποτε ἤθελεν εὐρεῖ τὴν ἰδίαν προθυμίαν. Τῶν Ἰουδαίων ἰδίως τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σέβας, ὡς διαταττόμενον ὑπὸ τῆς θρησκείας, εἶνε ἀπεριόριστον. Κἂν πολιτικός νόμος ἀπαλάττη τὰ ἐνῆλικα τέκνα τῆς πρὸς τοὺς γονεῖς ὑποταγῆς, ὁ θρησκευτικός πρὸς αὐτοὺς θεσμὸς θεωρεῖ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀμεσον ἐξουσίαν τῶν γονέων ἰσόβιον, ἀκόμη καὶ ὅταν οἱ γονεῖς ἤθελον εἶνε ἀμαρτωλοὶ ἀδιόρθωτοι, ἢ καὶ ἐγκληματίαι ἔνοχοι θανάτου. Ἐὰν ὁ υἱός, λέγουσιν οἱ νομοδιδάσκαλοι αὐτῶν, λαμπροπορευόμενος, ἤθελε πύχην καθήμενος ἐν τῇ ἐντιμοτέρᾳ καθέδρᾳ, ὡς προϊστάμενος τῆς κοινότητος, καὶ ἑλλῶν ὁ πατήρ ἢ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ἤθελε τοῦ ἐκβᾶλλον τὰ φορέματα, τὸν κτυπήσῃ καὶ τὸν περιουρίσῃ παντοιοτρόπως, ὁρᾶται νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ ὑπακούσῃ ἀγογγύστως εἰς τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, ὅστις διατάττει τὸ πρὸς τοὺς γονεῖς σέβας. Διηγούνται δὲ ὅτι ραββινὸν τινὰ ἠρώτησάν ποτε οἱ μαθηταὶ του: «Μέχρι τίνος ἐκτείνεται τὸ τιμᾶν πατέρα καὶ μητέρα;» ἐκεῖνος δὲ, ἀντὶ νὰ τοῖς ἀποκριθῆ ἀπ' εὐθείας, διηγήθη αὐτοῖς τὴν ἐπομένῃν ἱστορίαν: Ἐθνικός τις, κάτοικος τῆς Ἀσκάλωνος, εἶχε τιμαλφεῖς λίθους, διὰ τοὺς ὁποίους τῷ προσέφερον ἐξήκοντα χιλιάδας χρυσοῦ· ἀλλ' ὁ πατήρ του ἐκοιμάτο καὶ εἶχε τὴν κλειδὸν τοῦ κιβωτίου, ὅπου ἦσαν κλεισμένα τὰ πετράδια, ὑπὸ τὸ προσκέραιόν του. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀγορασταὶ δὲν ἤμπορούσαν νὰ περιμένουν, ὁ υἱὸς ἐπροτίμησε νὰ διαλύσῃ τὴν

ἐπικερδεστάτην ταύτην συμφωνίαν, παρὰ νὰ ἐξυπνήσῃ τὸν πατέρα του. Ἄς ἀκούσωσι τινες τῶν σημερινῶν μας νέοι, καὶ εἴθε μὴ ἐντραπῶσιν!

Ἡ κατωτέρω βιογραφία τοῦ γι. ἐ. ἑ. Ἑλλ. Γαμβέτα, ἐρασιθεῖσα ἐκ μεταφράσεως τῆς τερησταιᾶς «Ἡμέρας», ἐγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Λαγρίτ πρώην συντάκτου τῆς «Γαλλικῆς Δημοκρατίας».

## ΛΕΩΝ ΓΑΜΒΕΤΑΣ.

Ὁ Λέων Γαμβέτας ἐγεννήθη τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1838 ἐν Καὼρ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἐσπούδασε δ' εἰς τὸ λύκειον τῆς πόλεως ἐκεῖνης, ἐν ᾧ ὁ πατήρ του μετῆρχετο τὸν ἔμπορον. Ἀπόπειρά τις πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ Λέοντος εἰς τὸ ἱεροσπουδαστήριον ἀπέτυχεν. Ἡ μοναρχικὴ καλύπτρα δὲν ἤρμοζεν αὐτῷ. Μόλις περατώσας τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀπέλθῃ εἰς Παρίσιους καὶ νὰ διδασκῆται ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς πόλεως ἐκεῖνης τὰ νομικὰ. Ἦτο τότε εὐθυμὸς καὶ ζωηρὸς νεανίας, ἰσχυρὸς ἔτι καὶ λεπτοφυής. Ἐβάδιζεν ὑψαύχην. Ἡ λεόντειος αὐτοῦ κεφαλὴ ἦτον κεκλυμμένη ὑπὸ μακρᾶς μελανῆς χαιτίης. Εἶχε λεπτῶς διαγεγραμμένον τὸ στόμα καὶ τὸ κάτω χεῖλος προέχον. Ὁ ἀριστερὸς ὀρθαλμὸς ἐρλογοβόλει, ἀλλ' ὁ δεξιὸς ἦν ἀκίνητος καὶ ἐσβεσμένος. Ὁ Γαμβέτας ἀπόλωσεν αὐτὸν ὀκταετῆς ἐκ παιδικῆς ἀπερισκείας, θελήσας νὰ περιεργασθῆ ἐκ τοῦ σύνεγγυος τὰς ἐργασίας γείτονός τινος μαχικροποιοῦ. Τὸ λεγόμενον, ὅτι δῆθεν αὐτὸς ἐξώρριζε τὸν ὀρθαλμὸν του, εἶναι μῦθος. Ἐκ νεότητος ἠγάπα τὰς συζητήσεις καὶ διεκρίνετο ἐν τῇ νοητικῇ ταύτῃ πυγμαχίᾳ, ἀγορευῶν ἐπὶ ὥρας ὅλας ἐν τῷ καφεναίῳ τοῦ Προκοπίου ἢ τοῦ Βολταίρου, ἐντετυκρηῖν τῶν φοιτητῶν. Ἐν ὁμηγύρει νοσημόνων νέων, φλυαρούτων μᾶλλον ἢ πινόντων, ὁ Γαμβέτας ἐδέσποζε πάντων διὰ τῆς ἠχηρᾶς αὐτοῦ φωνῆς. Ἄλλ' ἤξευρε συγχρόνως καὶ ν' ἀκούῃ. Ἡ ἀντίθετος γνώμη, ἐὰν ἦτο ὀρθή, εἴκλευεν εὐθὺς τὴν προσοχὴν του, ἐνετυπύετο ἐν τῇ διανοίᾳ του καὶ ἀνεπτύσσετο μετὰ τσαύτης ταχύτητος, ὥστε ὁ πρῶτος ἐξενεγκῶν τὴν ἰδέαν ἤπορει ἀκούων μετ' ὀλίγον αὐτὴν διατυπουμένην μέχρι τῶν ἐσχάτων αὐτῆς συνεπειῶν ὑπὸ τοῦ πολεμίου του. Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ, ὁ Γαμβέτας, ἐναντίον τῶν ἰκεσιῶν τῆς οἰκογενείας του, δὲν ἠθέλησε νὰ καταλίπῃ τοὺς Παρίσιους, ἀλλ' ἐνεγράφη εἰς τὸ μητρώον τῶν παρισιαίων δικηγόρων καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν

1 Κωνσταντινούπολις, ὑπὸ Σ. Δ. Βυζαντίου.

εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ γηραιοῦ Κρεμιέ ὡς γραμματεὺς. Κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἀγαμὸς τις γραία, ἐκ μητρὸς θεῖα τοῦ Γαμβέτα, κατέλιπε τὸ εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Καὼρ χωρίον τῆς καὶ ἐνσκήψασα εἰς Παρίσιους εἶπεν αὐτῷ. «Εἶμαι μόνη εἰς τὸν κόσμον καὶ σὺ ἐπίσης. Ἐχεις ἀνάγκην οἰκίας καὶ φύλακος. Ἐχω, ὡς γνωρίζεις, μικρὰν τινα περιουσίαν. Ὅ,τι εἶναι ἰδικόν μου θὰ εἶναι καὶ ἰδικόν σου». Καὶ ὄντως ἡ κυρία Μασσαβιέ παρεσκεύασε μετὰ μητρικῆς μερίμνης εἰς τὸν προσφιλεῖ ἀνεψιὸν ἄνετον κατάλυμα ἐν τῷ τετάρτῳ ὀρόφῳ πενιχρᾶς τινος οἰκίας τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου. Τοῦ καταλύματος ἐκεῖνου ἀναμνησκέται πάντοτε μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ συγκινήσεως ὁ Γαμβέτας ἐν μέσῳ τῆς λαμπρότητος τοῦ Βουρβωνικοῦ Παλατίου. Ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Κρεμιέ ἐξεμάνθανε τὰ δικηγορικὰ τεχνάσματα, ἀλλ' οὐδὲν ἑδεδείκνυτο ἄπληστος δικῶν. Ἐν τῷ δικαστηρίῳ σπανίως ἐλάμβανε τὸν λόγον, καὶ τότε δ' ἐνόμιζε ὅτι ἤλαττο τοῦ τῶν συναδέλφων του. Ἡ φωνὴ του ἦτο λίαν ἰσχυρὰ, ἢ ὥστε ν' ἀντιχῆ ἐν στενῇ αἰθούσῃ δικαστηρίου, ἢ δὲ στιβαρὰ πυγμὴ του κατεφέρετο λίαν βαρέως ἐπὶ τοῦ δικηγορικοῦ βήματος. Τὸν πρῶτον εὐγλωττον αὐτοῦ λόγον ἐξεφώνησεν ἐν ἔτει 1862, κατὰ τὴν δίκην τῶν 54. Ἡ ἀδελφὴ ἐνός τῶν κατηγορουμένων εἶχεν ἀπέλθει πρὸς τὸν Ἰούλιον Φαβρον παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν ἀδελφόν της. «Ἐγὼ δὲν ἔχω καιρὸν ἀπῆλθῃς ὁ Φαβρος, ἀλλὰ θὰ σὲ συστήσω εἰς νέον δικηγόρον, ὅστις δύναται νὰ πράξῃ ὅ,τι καὶ ἐγώ». Ὁ νέος δικηγόρος ἦτο ὁ Γαμβέτας, οὗ ἡ ἀγόρευσις ἔφερε ρίγος εἰς τὸ ἀκροατήριον. Αἱ ἐκλογαὶ τοῦ 1863 ὑπῆρξαν διὰ τὸν Γαμβέταν ἀληθῆς ἀποκάλυψις. Ὁ εἰκοσιπενταετής μεσημβρινός, οὗ ὁ λόγος ἔβραζεν ὡς τὸ αἶμα, προσεθάνθη τὸ μέλλον του καὶ ἔκτοτε ὑπῆρξεν εἰς τῶν τακτικωτέρων φοιτητῶν ἐν τοῖς θεωρείοις τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ τοῦ 1868 εἶχεν ἀνακαλυφθῆ ὁ τάφος τοῦ πληρεξουσίου Βωδέν, ὅστις ἐφανεύθη ἐπὶ τῶν ὀδοφραγμάτων ἀνθιστάμενος κατὰ τοῦ τολμήματος τοῦ Δεκεμβρίου, ὠρύσσετο δ' ὁ τάφος τῆς αυτοκρατορίας. Μίαν ἡμέραν ὁ Γαμβέτας κατῆλθεν εὐθυμὸς τὰς ἐκατὸν βαθμίδας τῆς οἰκίας του καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον. Ἡ ὑπεράσπισις τῶν νέων, οἵτινες κατηγοροῦντο ὡς ὀργανώσαντες τὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Βωδέν διαδηλώσεις, ἐχρησίμευσεν αὐτῷ ὡς ἀφορμῇ, ὅπως ἐκσφενδονίσῃ κατὰ τοῦ τολμήματος τοῦ Δεκεμβρίου καὶ τοῦ ναπολεοντείου συστήματος ἀποστροφὰς κεραυνοβόλους. Τὴν ἐπαύριον ἦτο περίφημος· μετὰ δύο δὲ μῆνας ἐξελέγετο βουλευτὴς Παρισίων καὶ Μασσαλίας. Ἐκ τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου μετέβησε τότε εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 12 οἰκίαν

τῆς ὁδοῦ Μονταίν. Ἡ οἰκία δὲν ἦτο μεγαλοπρεπὴς καὶ τὸ κατάλυμα τοῦ Γαμβέτα δὲν ἦτο λαμπροστόλιστον. Τὰ παλαιὰ ἐπιπλα τῆς ὁδοῦ Βοναπάρτου εἶχον μετακομισθῆ μετὰ προσοχῆς ὑπὸ τῆς θεῖας· τὸ δὲ σπουδαστήριον τοῦ Γαμβέτα ἐκόσμηε πάντοτε μία καὶ μόνη ὀρειχαλκίνη προτομὴ, ἢ τοῦ Μιραβῶ. Ὁ οἰκογενειακὸς βίος ἐξηκολούθει ὢν ἀπλουστάτος. Ἐκτὸς τῆς οἰκίας ὁ Γαμβέτας ἦτο, ὡς συνήθως, εὐθυμὸς, ὀμιλητικὸς, ἔχων πάντοτε ὑγρὰ τὰ χεῖλη καὶ προεταμένην τὴν χεῖρα. Εἰς τὸ καφεναίον τῆς Μαδρίτης δὲν ἐφοῖτα πλέον, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ μόνον διότι τὸ καφεναίον ἐκεῖνο εἶχε παύσει ὃν ἡ λέσχη τῆς ἀντιπολιτευομένης νεολαίας, ἀφ' ὅτου ἐφωράθησαν ἐν αὐτῷ κατασκοπεῖ τοῦ Πιέτρον. Ὁ λαϊμοδέτης του ἦτο δεδεμένος μετὰ μείζονος προσοχῆς, ἀλλὰ τοῦτο ὠφειλετο ἀπλῶς εἰς τὴν μερίμναν τῆς θεῖας. Εἰς τὴν μορφήν τοῦ Γαμβέτα μία καὶ μόνη εἶχεν ἐπέλθει ἀλλοίωσις. Ὁ περιφημὸς ὀφθαλμολόγος Φιενζάλ τὸν ἐσβεσμένον ὀφθαλμὸν εἶχεν ἀντικαταστήσει δι' ὀφθαλμοῦ υελείνου. Ἀξιωμακτούμενος ἡμέρα ὑπῆρξεν ἐκεῖνη, καθ' ἣν ἡ βοναπαρτικὴ πλειονοψηφία τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος εἶδε τὸν αἰρετὸν τῆς Βελεβίλλης καθεζόμενον ἡρέμως καὶ μετ' ἀβιάστου σεβαρότητος εἰς τὸ βᾶθρον του. Τὰ βοναπαρτικὰ φύλλα εἶχον περιγράψῃ αὐτὸν ὡς ἀληθῆς φυσικὸν καὶ ἠθικὸν τέρας. Τῇ 5 Ἀπριλίου 1870 ἀνῆλθε τὸ πρῶτον εἰς τὸ βῆμα. Ἡ ἐχθρικὸς διατεθειμένη Βουλὴ ἠκρόαθη αὐτοῦ ἐν σιωπῇ. Ἡ φωνὴ του ἐφαίνετο προάγγελος τῆς ἐγγιζούσης θεύλλης· ὁ δὲ Αἰμίλιος Γιραρδίνος ἠναγκάζετο νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι «ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Μιραβῶ τὸ γαλλικὸν βῆμα δὲν εἶχεν ἀντηχῆσαι ἐκ τοιαύτης εὐγλωπτίας».

Ἡ ἱστορία τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης φέρει γεγραμμένον ἐν πάσῃ σελίδι τὸ μέγα ὄνομα τοῦ Γαμβέτα. Οἱ θεαταὶ τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ κινήματος, ὅπερ ἀνέτρεψε τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1871 τὴν αυτοκρατορίαν, ὁμολογοῦσι μὲν φωνῇ ὅτι ὁ δημοφιλὴς ῥήτωρ κατηύνασε τὸ πλῆθος, ἀνέκοψε διὰ τῆς φωνῆς του τὰ κύματα αὐτοῦ πρὸ τῶν προθύρων τοῦ Νομοθετικοῦ Σώματος καὶ ἐπέβαλεν αὐτῷ σεβασμὸν πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπεῖαν. Ὅτε ἐξῆλθε ἐποχούμενος τοῦ βουλευτηρίου, τῷ κάτωχρῳ ὡς ἐὰν συνησθάνετο τὸ μέγεθος τῆς νίκης. Ἀναγορευθεὶς ὑπουργὸς τῆς κυβερνήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης ἀποκεκλεισμένης ἐν Παρίσιος ὑπὸ τῶν Πρώσων, ἔμαθε μίαν ἡμέραν ὅτι ἡ ἐν Τούρ ἐδρεύουσα κυβερνητικὴ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε τὴν συγκάλεσιν Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἡ συγκλήσις ὑπῆρξε μεγίστη. Τί θὰ ἔλεγον οἱ Παρίσιοι; Ἦν ἐπάναγκες νὰ διαταχθῆ ὁ Κρεμιέ ν' ἀνακαλέσῃ τὸ πρόωρον μέτρον. Ἀλλὰ πῶς ν' ἀποσταλῆ αὐτῷ τὸ διάταγμα; Πάντες οἱ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέ-

ρας πεμφθέντες ἄγγελοι εἶχον συλληφθῆναι ὑπὸ τῶν Πρώσων. Ὁ Γαμβέτας δὲν δισταζει. Μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν παρρησίας προτείνει τοῖς συναδέλφοις του νὰ κοιμήσῃ αὐτὸς τὸ διάταγμα καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου του Σπούλλερ ἐπιβαίνει ἀεροστάτου καὶ κανονοβολούμενος ὑπὸ τῶν Πρώσων ἀνέρχεται εἰς τὰ ὕψη. Τί εὖρε κατελθὼν εἰς τὴν γῆν εἶναι πασίγνωστον. Ἐξ ἑνός, κυβέρνησιν ἀσθενῆ καὶ μὴ ὑπκκουμένην. Ἐξ ἑτέρου, τὸν πρωσσικὸν στρατὸν πολιορκοῦντα τοὺς Παρισίους καὶ οὐδένα Γάλλον στρατιώτην παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Λείγερως. Ἡ φλόξ τῆς φιλοπατρίας του μετεδόθη εἰς τὸ ἔθνος· τότε ἐδημοσίευσεν τὴν περιφρόνησιν ἐκείνην προκήρυξιν, ἣτις ἐθίξε τὰς χορδὰς πάσης γαλλικῆς καρδίας. Ἄλλ' ὁ δικτάτωρ τοῦ Τούρ δὲν ἠρέσθη μόνον εἰς λόγους. Μίαν ἡμέραν προσήλθεν εἰς αὐτὸν ἀνὴρ κάτισχνος, ἀσκητικὴν ἔχων τὴν ὄψιν. Ἦτο ὁ Φοκισσινέ. Ὁ Γαμβέτας ἐνόησεν εὐθὺς ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἔμελλε νὰ καταστῇ ὁ δεξιὸς αὐτοῦ βραχίον. Ἐκτύπησε διὰ τῆς πτέρυγος του τὸ ἔδαφος καὶ πανταχόθεν ἀνεπήδησαν στρατικί. Ὁ στρατὸς τοῦ Λείγερως, ἡ τελευταία ἐλπίς τῆς ἀγωνιώσης Γαλλίας, κατηρτίσθη ἄλλ' ἢ το πλεόν ἀργά. Μετὰ πᾶσαν ἤτταν ὁ Γαμβέτας ἐπανελάμβανε πεισιμόνας· «θὰ ξαναρχίσωμεν!» Ἀφοῦ κατέστη ἀδύνατος ἡ ὑπερᾶσπισις τοῦ Τούρ, ἡ ἔδρα τῆς κυβερνήσεως μετετέθη εἰς Βορδίγαλα, ἔνθα ὁ Γαμβέτας ἐξηκολούθησε διάγων βίον ἀγώνων καὶ κόπων διηνεκῶν. Ἐν Τούρ ἔμενον ἐβδομάδας ὄλας κεκλεισμένοι ἐν τῷ γραφείῳ του, ἐξήρχετο σπανίως τὸ ἐσπέρας μετὰ τοῦ Σπούλλερ καὶ τοῦ Ράγκ. Τέλος ἡ κυβέρνησις τῶν Παρισίων ἐσυνθηκολόγησε. Καταβλήθητις ἐκ τῆς ἐδήσεως ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ. Εἶναι γνωστὸν πόσοι νομοὶ ἐτεκμηρίωσαν αὐτῷ τὴν εὐγνωμοσύνην των ἐκλέξαντες αὐτὸν πληρεξούσιον. Ὁ Γαμβέτας ἐκ λεπτότητος ἀπερᾶνθη ὑπὲρ τῆς Ἀλατίας· ὅτε δὲ, μετὰ τὴν παραχώρησιν τῆς Ἀλατίας ἐξῆλθε προσκαίρως τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ὅποια τις ἦτο ἡ θέσις τοῦ ἀνδρός, ὅστις εἶχε συνταράξει τὰ σπλάγγνα τοῦ ἔθνους καὶ διαχειρισθῆ ἀνεξελέγκτως ἐκατοντάδας ἐκατομμυρίων· δὲν εἶχεν οὔτε ὄβολόν καὶ ἠναγκάσθη νὰ δανεισθῆ παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ 20,000 φράγκα, ὅπως ἀποτίσῃ τοὺς λογαριασμούς του. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ὁ Γαμβέτας ἦγε μόνος τὸ τριακοστὸν δευτέρου ἔτος τῆς ἡλικίας. Αἱ ἀναπληρωματικαὶ ἐκλογαὶ τῆς 2 Ἰουλίου 1871 ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τῶν Βερσαλιῶν. Τότε ἱδρύσε τὴν «Γαλλικὴν Δημοκρατίαν», ἣς διευθυντὴς μὲν ἦτο αὐτός, ἀρχισυντάκτης δ' ὁ Σπούλλερ. Ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» ἤκμασε ταχέως καὶ ἐκ τῶν προσώπων αὐτῆς ἠγοράσθη ἀντὶ 550,000 φράγκων τὸ ἐν τῇ

Ἀντινεῖω Λεωφόρῳ οἰκίμα, ἔνθα μετετέθη ἡ συνταξίς, μετώκησε δὲ καὶ ὁ Γαμβέτας. Ἐφ' ὅσον ἦτο διευθυντὴς, ὁ Γαμβέτας δὲν ἔλλειψεν οὔτε μίαν ἐσπέραν ἐκ τοῦ γραφείου τῆς συντάξεως. Δι' αὐτοῦ ἡ «Γαλλικὴ Δημοκρατία» κατέστη δημοτικώτατον ὄργανον, συντελέσθη τὰ μέγιστα εἰς τὴν αἰσίαν ἐκβασιν τῆς κατὰ τῶν ἀντιδραστικῶν ροπῶν τοῦ Μάκ-Μκὼν πάλης.

Τότε διεδόθη τὸ παραμύθιον περὶ τοῦ πλοῦτος τοῦ Γαμβέτα. Ἄλλ' ὁ Γαμβέτας οὐδέποτε ὑπῆρξε πλούσιος, τὴν σχετικὴν δ' αὐτοῦ εὐπορίαν ὀφείλει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐφημερίδος του. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς του ὡς προέδρου τῆς Βουλῆς ἡ κατοικία του ἦτο ἠὺτρεπισμένη μετ' ἄκρας ἀπλοτητος· μόνος δ' αὐτῆς πλοῦτος ἦν πλὴν ὀλίγων καλλιτεχνικῶν ἀριστουργημάτων, ἡ βιβλιοθήκη. Ἐρρέθη ὅτι εἶχεν ἀμάξας· ἀλλὰ πράγματι μίαν καὶ μόνην εἶχεν μισθωτὴν ἀμάξαν, δι' ἣν ἐδαπάνη κατὰ μῆνα 650 φράγκα ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἐφημερίδος. Ἐρρέθη πρὸς τούτοις ὅτι ὁ ἐκατομμυριούχος Δυβοσσὲ ἐκληροδότησεν αὐτῷ ἐκατομμύρια. Ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια· μίαν ἡμέραν, ἐνῶ ὁ Γαμβέτας ἐθαύμαζεν ἐκ τῆς λίμνης τῆς Γενεύης τὰς παρὰ τὴν ὄχθην τρεῖς λαμπρὰς ἐπαυλίας τοῦ Ἐλβετοῦ Κροίσου, ὁ Δυβοσσὲ ἠρώτησεν αὐτὸν ποῖαν προτίμα. «Αὐτὴν», ἀπήντησεν ὁ Γαμβέτας καὶ ἔδειξε τὴν ἐν Κρέτ ἐπαυλιν. — «Ἡ ἐπαυλις αὕτη, εἶπεν ὁ Δυβοσσὲ, θὰ ἦναι μίαν ἡμέραν ἰδική σου!» Ἄλλ' ὅτε ἀπέθανεν, ἡ διαθήκη κληρονόμους ἀνεδείκνυε τοὺς δύο ἀνεψιούς του Γυσσάρ καὶ Ἀρνῶ. Οὗτοι παρεκάλεσαν τὸν Γαμβέταν νὰ δεχθῆ ὡς ἐνθύμημα τοῦ θεοῦ των δύο ἐκατομμύρια. Ἄλλ' ὁ Γαμβέτας ἠρήθη ἐπιμόνος.

Μετὰ τὴν δεκάτην ἑκτὴν Μαΐου ἡ πολιτικὴ δύναμις τοῦ Γαμβέτα κρατῶνεται ἰσημέραι. Ἄλλ' αἱ τελευταῖαι περιπέτειαι τοῦ βίου του εἶναι λίαν πρόσφατοι, ἢ ὥστε νὰ χρήζωσιν ὑπομνήσεων.

Ἡ ἀγαθὴ θεία, ὁ φύλαξ ἄγγελος τοῦ οἴκου τοῦ Γαμβέτα, ἀπέβιωσε μετὰ τὴν τρομερὰν δὲ ὀδύνην τοῦ 1871, δευτέρην τότε φορὰν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Γαμβέτα ἀνέβλυσεν ἐν δάκρυον.

#### ΠΑΡΑΒΟΛΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚῆ.

Ἀνθρωπὸς τις μετέβαινεν εἰς Συρίαν, ὁδηγῶν τὴν κάμηλόν του ἀπὸ τοῦ ἀγωγέως. Αἴφνης τὸ ζῖον καταλαμβάνεται ὑπὸ πανικοῦ φόβου, ἐγείρεται βιαίως, ἀφρίζει καὶ ἀναπηδᾷ τὸσον τρομερὰ, ὥστε ὁ κύριός του τὸ ἐγκαταλείπει ἐντρομος καὶ φεύγει. Εἰς ἀπόστασιν τινὰ τῆς ὁδοῦ παρατηρεῖ πηγὴν βιβείαν καὶ ἀκούων πάντοτε τὸν φρικώδη χρεμετισμὸν τῆς καμήλου, δὲν εὖρε καταφύγιον

καὶ πίπτει ἐντὸς τοῦ ὕδατος· ἀλλ' ἐπρόφρασε νὰ ἀντιληφθῆ θάμνου τινος· στηρίζεται ἐπ' αὐτοῦ ὀλίγαις δυνάμεσι καὶ στρέφει πανταχόθεν τὰ βλέμματά του μετ' ἀνησυχίας. Ἀνοθεν αὐτοῦ ἰσταται ἡ τρομερὰ κάμηλος, ἣτις τὸν παραφυλάττει. Εἰς τὴν ἄβυσσον κείται δράκων, ὅστις ἀνοίγει τὸ φρικῶδες στόμα του καὶ φαίνεται περιμένων αὐτὸν διὰ νὰ τὸν καταφάγῃ. Πλησίον του βλέπει δύο μῦς, τὸν μὲν λευκόν, τὸν δὲ μέλαινα, οἵτινες ἀλληλοδιαδόχως κατατρῶγουσι τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου ἐξ οὗ κρατεῖται. Ὁ δυστυχὴς βλέπει μετὰ φρίκης ἐπικειμένην τὴν ἀπώλειάν του, διότι οὐδὲν τῷ παρουσιάζεται μέσον σωτηρίας. Αἴφνης ἐπὶ τῶν κλάδων τοῦ δένδρου ἀνακαλύπτει ὀπίωρας τινὰς καὶ διὰ μίαν παύει ὁ τρόμος του καὶ ἐκτείνων τὴν χεῖρά του πρὸς τοὺς καρπούς, κόπτει αὐτοὺς καὶ γευόμενος λησμονεῖ τὸν φόβον του καὶ τὸν κίνδυνόν του.

Ἐρωτᾷ, τίς εἶναι ὁ ἄρρων οὗτος ἄνθρωπος, ὅστις ἐλησμονῆσε τὸσον ταχέως τὸν θανατηφόρον κίνδυνον. Μάθε λοιπὸν, φίλε, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶσαι σύ. Ὁ δράκων τῆς πηγῆς εἶναι ἡ πάντοτε ἀνεωγμένη ἄβυσσος τοῦ θανάτου. Ἡ κάμηλος εἶναι τοῦ βίου αἱ φροντίδες. Κρατεῖσαι εἰς τὸν θάμνον τοῦ κόσμου μεταξύ ζωῆς καὶ θανάτου καὶ οἱ δύο μῦς οἱ κατατρῶγοντες τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου εἶναι ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ· καὶ ἐνῶ εἰς ταύτην εὐρίσκεσαι θέσιν, σὲ ἐλκύουν αἱ ὀπίωραι τῶν ἡδονῶν, λησμονεῖς καὶ τῆς ζωῆς τὰς βεβάνους καὶ τοῦ θανάτου τὰς ἀπειλὰς, καὶ τὴν ταχέαν τοῦ χρόνου παρέλευσιν διὰ νὰ ζητῆς τὸ φυτὸν τῶν ἀπολαύσεων εἰς τὰ χεῖλη τοῦ τάφου.

#### ΕΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Ὁ Ἰωσήφ Πριβάτος Δὲ Μολιέρος, εἰς τῶν ἀρίστων τῆς ἐποχῆς του φυσικῶν, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἐργάζεται εἰς τὴν κλίνην. Ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν ἡ ἀνεψία καὶ ἡ ὑπῆρέτρια αὐτοῦ εἶχον ἐξέλθῃ, εὐρίσκετο μόνος εἰς τὸν κοιτῶνά του ἐργαζόμενος. Κλέπτῃς τις εἰσέρχεται αἴφνης.

- Κύριε, τί ζητεῖς;
- Τὸ βελάντιόν σας.
- Τὰ χρήματά μου τὰ ἔχω εἰς τὸν ἀριστερὸν σῦρτην τοῦ γραφείου μου· λάβε τα ἂν θέλῃς, ἀλ-

10ῦτος ἐγεννήθη εἰς Γαράσκο πλησίον τοῦ Ροδανοῦ ποταμοῦ τὸ 1677, ἀπέθανε τὸ 1742· ἦτο μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας εἰς τὸ γυμνάσιον τῆς Γαλλίας.

λά πρόσεξε, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ μετακινήσῃς τὰ χειρόγραφα μου.

Ὁ κλέπτῃς ἀφοῦ ἔλαβε τὰ χρήματα, ἐξῆλθεν ἀφήσας τὴν θύραν ἀνοικτήν.

- Ἦτο χειμῶν.
- Κύριε, κύριε, ἔβαλες χεῖρα εἰς τὰ χειρόγραφα μου;
- Ὁχι.
- Πολὺ καλὰ. Κλείσε λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ, τὴν θύραν.

#### ΛΑΘΕΙΑΙ.

\* Δείγμα ἀσθενοῦς χαρακτῆρος εἶναι, τὸ νὰ μὴ δύναται τις νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τοὺς ὑποδεεστεροῦς χαρακτῆρας ὑπ' ὧν περικυκλοῦται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, λησμονῶν ὅτι ὡς εἰς τὰς ἐμπορικὰς οὕτω καὶ εἰς τὰς κοινωνικὰς συναλλαγὰς ἀπαιτοῦνται οὐ μόνον χροῦτὰ ἀλλὰ καὶ χάλκινα νομίσματα. (La Bruyere).

\* \* Ἡ φιλοσοφία τῆς μητρὸς εἶναι ἡ μόνη πηγὴ ἣτις διατηρεῖται χωρὶς νὰ ἐξαντληθῆ καὶ τῆς ὁποίας ὁ ὄγκος αὐξάνει καθόσον αὐξάνει καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντικειμένων εἰς τὰ ὁποῖα διαδίδεται.

\* \* Ἡ φωτογραφία εἶναι διὰ τὰ κοινὰ πρόσωπα ὅτι ἡ τυπογραφία διὰ τὰ μέτρια συγγράμματα· πολλαπλασιάζει δηλαδὴ αὐτὰ, ἀλλὰ δὲν τὰ σώζει ἀπὸ τῆς λήθης καὶ τῆς περιφρονήσεως.

\* Οὐδὲν προτρύνει τοσοῦτον εἰς τὴν σπουδὴν, ὅσον ἡ πενία καὶ ἡ βεβία προσδοκία τῆς διὰ τοῦ καμάτου ἀπαλλαγῆς.

\* Ἡ τοῦ πλοῦτου σπατάλη δύναται νὰ διορθωθῆ διὰ τῆς μελλούσης φειδοῦς, ἀλλὰ τίς δύναται νὰ εἴπῃ; θελω ἀναπληρώσει τὴν σημερινὴν χρωλεῖαν χρόνον, λαμβάνων ἐκ τῆς αὐρινῆς ἡμέρας!

#### ΣΥΜΜΙΚΤΑ.

*Βιομηχανία παιδικῶν ἀθυρμάτων.*

Στατιστικαὶ τινες πληροφορίες ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω βιομηχανίας δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄσκοποι, διότι ἐξ αὐτῶν καταφαίνεται ὅτι μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων προσπορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀπείρων τούτων ἀθυρμάτων, τὰ ὁποῖα προζενουσι, κατὰ τὸ λέγειν τῶν ἀθυρματοπωλῶν τὴν χαρὰν τῶν παιδιῶν καὶ τὴν ἡσυχίαν τῶν γονέων.

Ἄδύνατον νὰ ἀριθμηθῇ τις ὅλα τὰ εἶδη τῶν πωλουμένων τούτων ἀντικειμένων εἴτε ἐν πολυτελείᾳ καταστήμασιν εἴτε ἐν ὑπαίθρῳ. Ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων τὸ μὲν Στρασβούργον προμηθεύει τὰ ἀμαξίδια, τὸ Μέρτζ παιγιόχαρτα μετ' ἐρωταποκρίσεων, ἡ Ἀμιένη κούκλας, τὸ Σαιν Κλου σφυρίκτρας, τὸ Τυρόλον τοὺς πηδῶντας παντοειδεῖς βατράχους, τὸ Πεδεμόντιον ἔχει τὸ μονοπώλειον τῶν μολυβδίνων στρατιωτῶν ἡ Νυρεμβέργη ἔχει τὰς ὠραιότερας κούκλας· οἱ Παρίσιοι τύμπανα, ξιφίδια, ὅπλα παντὸς εἴδους, στολὰς ζουάβων, αὐλοὺς καὶ ἄπειρον πλήθος ἄλλων ἀντικειμένων. Ἐκ τῆς Σαξωνίας προέρχονται τὰ ἐστολισμένα ζῶα, τὸ Forêt-Noire παράγει τὰς ποιμενίδας, κιθωτοὺς τοῦ Νῶε, τοὺς νάνους. Ἐν Παρισίῳ διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν κοικλῶν καταβάλλεται φροντίς μεγάλη. Ὑπάρχουσι ἐπὶ τούτῳ ἐργαστήρια, ἔνθα ἐργάζονται ράπτρια, ὀθονοποιοὶ, μοδίστραι, ὑποδηματοποιοὶ, ἀνθοποιοὶ, κομμώτριαι, κλπ. Ἐκ τινος στατιστικῆς μανθάνομεν ὅτι ὑπάρχουσι 2162 ἀθυματοπῶλαι ἐν Παρισίῳ μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι 330 ἐργαστασιάρχαι καὶ 1832 ἐργάται· καὶ ἐκ τούτων πάλιν 516 εἶναι ἄνδρες, 1168 γυναῖκες καὶ 103 παιδιὰ. Τὰ ἐκ τῆς ἐργασίας τούτων ἐτησίως παραγόμενα εἶναι ἀξίας φρ. 3,297,500.

#### Κατασκευὴ βελονῶν.

Διαφορῶν εἰδῶν καὶ μεγέθους βελόναι χρησιμεύουσιν εἰς τὰς τέχνας, ἡ δὲ κατασκευὴ αὐτῶν συνίσταται εἰς τὰς ἐξῆς ἐργασίας. Τὸ πρῶτον τοῦτο χρησιμεύον σιδηρῶν σύρμα ἐκταθὲν, ὅπως λάβῃ τὸ ἀπαιτούμενον πάχος, κόπτεται πρῶτον εἰς μεγάλα τεμάχια, ἅτινα κατασταθέντα ἴσα τέμνονται καὶ μικρότερα τεμάχια ἔχοντα τὸ μῆκος τῶν κατασκευασθησόμενων βελονῶν. Τὰ τεμάχια ταῦτα ἀκονίζονται ἀκολουθῶς διὰ τινος ταχύτατα κινουμένου τροχοῦ, κρατούμενα ὑπὸ τοῦ ἐργάτου διὰ χειροκτίων· ἵνα δὲ προφυλαχθῇ ἀπὸ τῶν θραυσόμενων τεμαχίων προφυλάσσει τὸ πρόσωπον διὰ προσωπίδος ἐκ μαγνήτου. Αἱ οὕτως ἀκονισθεῖσαι βελόναι κόπτονται εἰς τὴν μίαν ἄκρην διὰ μηχανῆς καὶ διὰ τρυπάνου σχηματίζεται ἡ ὀπὴ, ἀκολουθῶς καθαρίζονται δι' ὀξυνομένου ὕδατος, ἔπειτα διὰ τῆς ἐπὶ σιδηρῶν πλάκῶν διαπυρώσεως καὶ τῆς ἐν ψυχρῷ ὕδατι ἐμβυθίσεως στομοῦνται καὶ τέλος θερμαίνονται μέχρις οὗ λάβωσι τὸν ἀπαιτούμενον χρωματισμόν. Ἡ λείανσις καὶ στίλβωσις τῶν βελονῶν γίνεται ὡς ἐξῆς· αἱ βελόναι ἀνὰ ἑκατὸν καὶ πλεοτέρα χιλιάδας τυλίσσονται ἐντὸς λινοῦ

ὕφασματος μετ' ἐλαίου καὶ λεπτῆς κόψεως σμύριδος καὶ τὰ δέματα ταῦτα διὰ τινος μηχανῆς ἀνακινούνται δέκα μέχρι δεκαπέντε ὥρας· ἀκολουθῶς ἀνοίγονται καὶ καθαρίζονται αἱ βελόναι ἀπὸ τῶν γλοιωδῶδων μίγμα, ἀποτριβόμεναι μετὰ ἄλυσιν σάπυνης καὶ ρανίσματα ζύλου· ἡ ἐργασία αὕτη γίνεται δεκάκις καὶ πλέον μέχρις ἐντελοῦς καθαρίσεως· ἡ δὲ στίλβωσις ἐκτελεῖται δι' ὀξειδίου τοῦ σιδήρου ἢ κασιτέρου μειγμένου μετ' ἐλαίου.

Μετὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν αἱ βελόναι ζυγίζονται, καὶ ὅπως προφυλαχθῶσι τῆς ὀξειδώσεως ἐγκλείονται εἰς χάρτην ἠλειμμένην διὰ κηροῦ, στέατος ἢ γραφίτου. Ἐξ ὧν ἐξάγεται ὅτι ἐκάστη βελὸν διὰ νὰ κατασκευασθῇ ἐντελῶς ὑποβάλλεται εἰς 120 διαφοροὺς ἐργασίας.

#### Γιγαντιαῖον δένδρον

Ἐν Νέξ Ὑόρκη ὑπάρχει ἐκτεθειμένον τεμάχιον τεραστίου δένδρου ἐκ Καλιφορνίας. Τὸ θαυμάσιον τοῦτο ἔργον τῆς φύσεως ἀνεκαλύφθη τῷ 1874· ἡ κορυφή του ἔκειτο χαμαὶ καὶ ἦτο βεβαίως πρὸ πολλοῦ ἀποκεκομμένη, αὐτὸ δὲ τὸ δένδρον εἶχεν εἰσέτι ὕψος 240 ποδῶν. Τὸ μέρος τοῦ κορμοῦ, ὀπίθεν ἢ κορυφῇ ἀπεκόπη, εἶχε διάμετρον 12 ποδῶν καὶ δύο κλώνους, τὸν μὲν ἐννεαποδιαίων, τὸν δὲ δεκαποδιαίων. Τὸ κατώτερον μέρος ἔχει διάμετρον 111 ποδῶν. Ὁ πρῶτος γενεὴς οὗτος μονάρχης τοῦ δάσους καλεῖται ἀγέρων Μωσῆς κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἐγγύς ὄρου. Εἶναι τὸ μέγιστον τῶν τῶς ἀνακαλυφθέντων δένδρων καὶ ἔχει κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν βοτανικῶν ἡλικίαν 4840 ἐτῶν. Τὸ ἐν Νέξ Ὑόρκη ἐκτεθειμένον τεμάχιον ἔχει περιφέρειαν 75 καὶ διάμετρον 25 ποδῶν· τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ μετεποιήθη εἰς αἶθουσαν, ἥτις χωρεῖ 150 ἀνθρώπους.

#### Ἐκδρομὴ εἰς τὸν βόρειον πόλον.

Δαπάνη τῆς ἀμερικανικῆς ἐφημερίδος «Κήρυξ τῆς Νέας Ὑόρκης» γίνεται κατ' αὐτὰς νέα ἐκδρομὴ εἰς τὸν βόρειον πόλον. Πρὸς τοῦτο ἀπέπλευσεν ἤδη ἐξ Ἁγίου Φραγκίσκου τὸ πλοῖον Jeannette φέρον 4 ἀξιωματικούς καὶ 18 ναύτας, 1 μηχανικόν, 1 φυσιογράφον, 1 μετεωρολόγον καὶ 1 ἀνταποκριτὴν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος.

#### Μηδενίστρια ἱπταμένη.

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Μόσχας διηγούνται ὅτι μηδενίστρια, καταδιωκομένη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, ἐσώθη δι' ἀεροστάτου· ὀνομάζεται Ὀλγα Γοβισλάβσκα. Ἡ ἀστυνομία ἐζήτηε αὐτὴν πρὸ πολλοῦ, μόλις δὲ τὴν 2αν Ἰουλίου ἠδυνήθη ν' ἀνακαλύψῃ τὴν οἰκίαν, ἐν ἣ εἶχε καταφύγει. Τὴν νύκτα ἐμελλον νὰ συλλάβωσιν αὐτὴν, αὐθιμερὸν ὅμως ἐθεάθη ἀεροστάτον, καταλείπον τὸν κήπον τῆς οἰκίας καὶ ὁρμητικῶς ὑψούμενον εἰς τὸν ἀέρα. Τὸ ἀεροστάτον τοῦτο ἔφερε δύο ἀνθρώπους καὶ τὴν νεάν μηδενίστριαν, ἔννοεῖται δὲ ὅτι πάντες ἐγένοντο οὕτως ἀφανεῖς ἐκ τοῦ ὀρίζοντος.

#### Πολύτιμα κειμήλια.

Ὁ ἐπενδύτης τὸν ὁποῖον Κάρολος ὁ 18'. βασιλεὺς τῆς Σουηδίας ἐφόρει κατὰ τὴν ἐν Πουλτάβα μάχην ἐπωλήθη τῷ 1825 ἐν Ἐδιμβούργῳ πεντακοσίας ἐξήκοντα χιλιάδας φράγκων! Εἰς ὁδοὺς τοῦ Νεύτωνος ἠγοράσθη τῷ 1697 παρὰ τοῦ λόρδου Σαρτεσβουρὺ 16,550 καὶ 100,000 προσέφερον ἕτερος Ἄγγλος δι' ἑνα ὡσαύτως ὀδόντα τῆς Ἐλοίζης. Τὸ κρανίον τοῦ φιλοσόφου Δεκάρ κατὰ παράδοξον ἀντίθεσιν ἐπωλήθη ἀντὶ τῆς εὐτελοῦς τιμῆς 99 φράγκων· μία ράβδος τοῦ Βολταίρου ἐπωλήθη 500 φράγκων. Ἐν ἐπανωφόριον τοῦ Ρουσσὸ 959, τὸ ὠρολόγιόν του 500, ἡ φενάκη τοῦ Καντίου 600 φράγκων καὶ ἡ τοῦ Στέρν 5,350· τὸ γραφεῖον τοῦ διασήμεου φυσιολόγου Οὐμβώλδ ἐπωλήθη ἐσχάτως ἀντὶ 40,000 φράγκων, ὁ πῖλος ὁ 0 Ναπολέον ἔφερον εἰς τὴν ἐν Ἐυλώ μάχην 1,920, ὁ δὲ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς βασιλίσσης Βικτωρίας ὁ πρίγκηψ Ἀλβέρτης, ἠγόρασε τὴν στολὴν τὴν ὁποῖαν ἐφόρει ὁ ναύαρχος Νέλσον κατὰ τὴν εἰς Τραπαλγὰρ ναυμαχίαν, ἀντὶ 3,800 φράγκων.

Εἰς τὰς ἀμαξοστοιχίας τῶν μεγάλων σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τοῦ Καναδᾶ εἰσῆχθη ἐσχάτως καὶ ἑτέρα τις εὐκολία καὶ ἄνεσις διὰ τοὺς ταξιδεύοντας. Μέχρι τοῦδε ὑπῆρχον ἀμαξ-αἰθουσαι καὶ ἀμαξ-ὀπνωτήρια, ἥδη προσετέθησαν καὶ ἀμαξ-εστιατόρια ἔνθα οἱ ὁδοιπόροι εὐρίσκουσιν ἔτοιμον γεῦμα ἢ δεῖπνον καὶ εἰς τιμὰς μετρίας. Οὕτω, ἀπαλλάσσονται τοῦ κόπου νὰ καταβάλωσιν εἰς σταθμὸν τινα καὶ νὰ καταβροχθίζωσιν ἐν βίᾳ καὶ ἐπὶ ποδῶν τὸ πολλὰκις θερμώτατον φαγητόν ἐν τῷ μέσῳ γενικῆς συγγίσεως καὶ θερμότητος, καὶ νὰ ἀπέρχονται βλασημοῦντες

τὸν κρούμενον κώδωνα καὶ τὸν Ξενοδόχον ὅστις ἐξεμάτισε τὴν γλώσσαν καὶ τὸ πουργίον αὐτῶν. Εἰς 3, 75 φράγκου ὠρίσθη ἡ τιμὴ γεύματος ἢ δεῖπνου συγκειμένου ἐξ ὀστρειδίων ναπῶν ἢ μαγειρευμένων, τριῶν ἄλλων φαγητῶν, γλυκύσματος, ὀπωρῶν, ἐκτὸς οἴνου μὴ ὑπάρχοντος· δύναται τις ὅμως ὡς ποτὸν νὰ ζητήσῃ τέτον, ἢ καρὲ, ἢ γάλα.

#### Αἱ εἰδοποιήσεις ἐν Παρισίῳ.

Ἐλθὼν ἐσχάτως τοιαύτην ἀνάπτυξιν ὥστε ὑπ' ἐνὸς ἐκαστομυρίου καὶ πλέον εἰσι κεκαλυμμένοι οἱ δι' εἰδοποιήσεις προωρισμένοι τοῖχοι τῶν Παρισίων.

Τρία εἶδη εἰδοποιήσεων ὑπάρχουσι· 1ον διὰ φύλλων προσκολλημένων 2ον διὰ ζωγραφιῶν ἐπὶ τῶν τοίχων ἢ ἐπὶ ὑφάσματος ἐντὸς πλαισίου· 3ον διὰ ζωγραφιῶν ἐπὶ ἐσῶθεν φωτιζομένων ὑέλων.

Ὑπολογίζονται ἐν Παρισίῳ 358 θέσεις ἐπὶ τοίχων ὠρισμέναι ὑπὸ τῆς ἀρχῆς δι' εἰδοποιήσεις, 300 σκιαδῆς (Kiosques) 322 οὐρητήρια καὶ 450 στύλοι προωρισμένοι διὰ θεατρικὰς εἰδοποιήσεις.

Τὰ μέρη τῶν πρὸς εἰδοποιήσεις προσδιωρισμένων τοίχων ἐνοικιάζονται ὑπὸ λίαν διαφόρους καὶ ἀναλόγους πρὸς τὰ διάφορα μέρη ἐν οἷς κείνται ὄρους. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Bambuteau ἡ τῆς ὁδοῦ Turbigu μέρη τοίχου ἐκτεθειμένη καλῶς εἰς τὴν θείαν τῶν διαβαστῶν ἐνοικιάζεται ἀντὶ 200 φράγκων κατ' ἔτος, ἐνῶ ἡ αὐτὴ μέρη δὲν ἤθελεν ἀποφέρει τίποτε ἐὰν εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Cravilliers ἡ τοῦ Ὀδείου.

Αἱ σκιαδῆς καὶ οἱ στύλοι ἐνοικιάζονται ἐτησίως ἀντὶ 50 φράγκων ὑπὸ τῆς πόλεως ἀπολαμβανούσας ἐν συνόλῳ ἐξ αὐτῶν 35 000. Ἄλλ' ἡ πύλις τῶν Παρισίων δὲν ἐνοικιάζει ἀπ' εὐθείας πρὸς τοὺς ιδιώτας, συναλλάσσεται πρὸς ἐταιρικός αἰτινες ἐκχωροῦσι τὰ δικαιώματά των πρὸς ιδιώτας κατὰ μέτρα ἢ ὑπεκατόμετρα ἀπολαμβάνουσαι καὶ αὐταὶ ἀρκετὰ κέρδη. Οὕτω αἱ ἐπὶ τῶν σκιαδῶν εἰδοποιήσεις τῶν ἐμπόρων τῶν ἐφημερίδων πληροῦνται ἀντὶ 30 φράγκων κατὰ μῆνα καὶ ὁ διὰ μίαν εἰδοποίησιν χώρος εἶναι λίαν περρωρισμένος.

Παρ' ὅλοις τοῖς πεπολιτισμένους λαοῖς ἐγένετο χρῆσις εἰδοποιήσεων. Παρ' Ἑλλήσιν αἱ εἰδοποιήσεις ἐξωγραφίζοντο ἢ ἐγράφοντο ἐπὶ ξυλίνων πινακίδων τεθειμένων ἐπὶ περιστρεφόμενων δοκῶν. Οἱ Οἱ Ρωμαῖοι ἐξωγράφον τὰς εἰδοποιήσεις των ἐπὶ λευκασμένων τοίχων, ἀνεκαλύφθησαν δὲ τοιαῦται ἐν Πομπηίᾳ. Ἀργότερα ἔγραπον τὰς εἰδοποιήσεις ἐπὶ φύλλων περγαμηνῶν προσρημοσμένων ἐπὶ στύλων. Ἐν τῷ μεσαιῶνι ἡ διὰ σάλπιγγος ἀγ-

γελία ἀντικατέστησε τὰς δι' οἰαζήποτε γραφῆς εἰδοποιήσεις, αἵτινες ἀνεφάνησαν κατὰ τὸν 15ον αἰῶνα μετὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς τυπογραφίας.

Εὐρηται διάταγμα Φραγκίσκου τοῦ Α' ὅπερ κατὰ τὸ 1536 δέτασσε τὴν χρῆσιν τῶν εἰδοποιήσεων καὶ ἐν τῇ δημοσιεύσει τῶν ἐπισήμων πράξεων τῆς Ἐπικρατείας. Αἱ εἰδοποιήσεις ἐτυποῦντο ὡς καὶ σήμερον ἐπὶ λευκοῦ χάρτου. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ πρέπει νὰ γίνωνται ἐπὶ κεχρωματισμένου χάρτου.

Κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον καὶ δέκατον ὄγδοον αἰῶνα αἱ εἰδοποιήσεις εἶχον μεγάλως ἀναπτυχθῆ ἐν Παρισίοις.

Αἱ θεατρικαὶ εἰδοποιήσεις εἶναι ἐν γενικῇ χρήσει μόνον ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789. Ἄλλοτε ἀνεπλήρου αὐτὰς διὰ πινακίδος προσηρμοσμένης ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ θεάτρου, διὰ ἀγγελίας διὰ σαλπίγγων ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ δι' εἰκόνων παριστανουσῶν τὸ θέαμα τοῦ θεάτρου. Ἐν τούτοις οἱ χρόνοι πολὺ ἠλλάξαν. Σήμερον οὐ μόνον τοιαύτας εἰδοποιήσεις ἔχει τὸ θέατρον, ἀλλὰ καὶ κινητὰς ἢ ζώσας. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι φέροντες ἐπὶ ράβδου ἐν μεγάλοις γράμμασι τὴν ἔνδειξιν τοῦ θεάματος καὶ τῶν ἐπισημοτέρων ἐν αὐτῷ προσώπων.

\* \*

Γερμανὸς τις, ἐμμανὴς τῆς στατιστικῆς, ὑπολογίζει εἰς τρία δισεκατομμύρια τριακόσια ἑκατομμύρια τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιστολῶν τῶν διαβιβαζομένων δι' ὄλων τῶν ταχυδρομείων τῆς ὑψηλοῦ, καὶ τὸ βῆρος ὄλων τούτων εἰς 33 ἑκατεμμύρια χιλιόγραμμα. Ἰθίμεναι ὅλαι αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ ἢ μία παρὰ τὴν ἄλλην, προσθέτει ὁ γερμανὸς, θὰ ἐκάλυπτον ἑκτασιν 44 χιλιάδων τετραγωνικῶν πλῆθρων, ἢ σχεδὸν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πριγκηπάτου τοῦ Schauenbourg-Lippe, νῦν ἀνήκοντος τῇ Πρωσίᾳ.

\* \*

Τὴν πρόθυμον τῆς εὐεργετικῆς ἀνταπόδοσιν ἐξέφραζεν ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ γλῶσσα καὶ διὰ τοῦ «ἰντιπελαργεῖν». Τὴν καθόλου στοργὴν τοῦ πελαργοῦ διετράνωσε τὸδε τὸ συμβᾶν ἐν τινὶ κώμῃ ὀλίγον μακρὰν τοῦ Βερολίνου. Ἐν μέσῳ ραγδαίας βροχῆς ἐνέσκηψε κεραυνὸς εἰς ἀχυρῶνα, ὅπου ἔκειτο πελαργῶν νεοττιὰ. Ὅτε αἱ φλόγες διεδόθησαν ἀπανταχόσε, ἤρπασε διὰ τοῦ ράμφους ἡ τρέμουσα μήτηρ ἕνα τῶν νεοσσῶν καὶ τὸν ἀπεκόμισεν εἰς ἀπόκεντρον πρασιᾶν, ὅπου μετ' ὀλίγον κατέπτα καὶ ὁ πατήρ. Ἐνῶ οὗτος ἐρύλασεν, ἐστράφη ἡ μήτηρ ἐπὶ τὴν φωλεάν· περιπετωμένη δὲ κύκλῳ ἐπὶ τινὰ λεπτά, ἦτο ἐτοιμὸς νὰ διασωθῆ τὸ ἕτερον τέκνον, ὅτε τοῦτο αἴφνης ἐνέπεσεν εἰς τὰς φλόγας. Οὔτε πῦρ, οὔτε κπνός, οὔτε

σωρὸς τέφρας ἐκώλυσε τὴν μητέρα νὰ ζητήσῃ καὶ ταχέως εὖρη τὸ τέκνον, ὅπερ ἐκόμισεν εἰς τὸν ἀσφαλῆ τόπον, καὶ αὐτὴ κατὰ τὸ φαινόμενον μείνασα ἀλαβητος. Τῇ ἐπαύριον κατέπεσεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς κώμης πελαργὸς μὴ δυνάμενος νὰ στῆ ἐπὶ τῶν ποδῶν· ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τὸν ἀπήγαγεν εἰς τὴν ἐγγὺς τοῦ δημαρχείου οἰκίαν του· εὔρε δὲ μετ' ὀλίγον ὅτι ἦτο ἡ μήτηρ, καίσα τὸς πόδας, ἐνῶ ἔσωζε τὸν νεοσσόν. Κατ' ἐντολὴν τοῦ ἱατροῦ, οἱ πόδες αὐτῆς χρίονται δι' ἐλαίου καὶ τυλίσσονται εἰς λίνον. Δις τῆς ἡμέρας ὁ τοῦ νεοσσῶς ἐν τῇ πρασιᾷ φυλάττων πατὴρ ὑπερεπτάται τοῦ δημαρχείου κρωζῶν, ὡσανεὶ ἐπεθύμει νὰ μάθῃ πῶς ἔχει ἡ ἀσθενούσα· μόλις δὲ, ἀφ' οὗ κούσῃ τῆς φωνῆς τῆς, ἐπανερχεται εἰς τὰ ἴδια.

\* \*

Ἡμέραν τινὰ ὁ Γάλλος στρατάρχης δὲ-Καστελλάν, βλέπων ὄμιλον παιδιῶν παιζόντων τὸν πόλεμον, — Ἐφοδὸς! ἀνέκραξεν αἴφνης δεικνύων εἰς τοὺς ἐπταετείς τούτους στρατιώτας πλακουτοποιεῖον. Μετὰ μακρὰν καὶ εὐχάριστον σπραγῆν ὁ στρατηγὸς εἰσελθὼν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἐπλήρωσε τὰ ἐξόδα τῆς μάχης, συμποσούμενα εἰς 200 φράγκα· ὅσακις δὲ συνήντα αὐτὸν ὁ μάχιμος καὶ εὐγώμων ὄμιλος, προσέτρεχεν εἰς προὔπαντησίν του, κραυγάζων: — Ἐφοδὸς! στρατάρχα, πρέπει νὰ ἐφορμήσωμεν; — Ἀργότερα, παιδιά μου, ἀπεκρίνατο ὁ Καστελλάν, ὁ πόλεμος, τὸ βλέπετε, εἶναι κάλλιστος, ἀλλὰ κοστιίζει πολὺ.

\* \*

Κατὰ τὴν ἐν Ἀουστριλιτισίῳ μάχην, καὶ ἰδίως τῇ 27 νοεμβρίου τοῦ 1805 ἔτους, ἱατρός τις τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ ἀπομακρυνθεὶς ἀσυλλογίστως τοῦ στρατοπέδου καὶ παρεκτραπείς τῆς εἰς αὐτὸ ἀγούσης ὁδοῦ, ἐπορεύθη εἰς τινὰ μικρὰν πόλιν ὑπὸ τετρακοσίων αὐστριακῶν στρατιωτῶν φρουρούμενην· συλληφθεὶς δὲ ὠδηγήθη πρὸς τὸν διοικητὴν, ὅστις ἠρώτησεν αὐτὸν ἂν ἦλθεν ἐκεῖ πρὸς κατασκοπεύειν. — Οὐχί, ἀπήντησε θαρραλέως καὶ ἐτόιμος ὁ ἱατρός· ἦλθον ἵνα προετοιμάσω τὸ ἀπαιτούμενον νοσοκομεῖον διὰ τὸν παρακολουθουντά με γαλλικὸν στρατόν. — Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ αὐστριακοὶ ἀνεχώρησαν δρομαίως, ἐγκαταλείποντες τὴν πόλιν ἣν καταλαβῶν ὁ ἱατρός κατὰ τοὺς στρατιωτικὸς τύπους ἐν ὀνόματι τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους, εἰδοποίησεν ἄνευ ἀναβολῆς τὸν προϊστάμενον αὐτοῦ στρατηγὸν ὅπως ἀποστείλῃ ἀπόσπασμα στρατιωτῶν, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Διευθυντῆς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΗΣΤΙΑΔΗΣ.